

РОБЪРТ УИЛАНД

ДЕСТТА

от 1888 година

НОВ ЖИВОТ

Робърт Уиланд

ВЕСТТА
ОТ

1888

ГОДИНА

Copyright © 1980 by
Southern Publishing Association

ISBN 954-719-016-4

Преведе от английски: *Кремен Кръстев*
Редактор: *Венета Попова*
Компютърно оформление: *Издателство „Нов Живот“*

ВЕСТТА
ОТ
1888
ГОДИНА

ИЗДАТЕЛСТВО

НОВ ЖИВОТ

София, ул. Солунска 10
тел. 980 47 01, 47 04 57

София, 98

Подчертаните пасажки в тази книга, освен ако е изрично отбелязано, са според оригинала.

Всички библейски текстове в книгата са взети от българския превод на Библията от 1940 г.

Посочените цитати и страници са според английските издания на книгите.

Съдържание

Предговор	7
Към читателя	9

Глава 1

Трябва да има основание!	13
--------------------------------	----

Глава 2

Истинското изливане на късния дъжд	22
--	----

Глава 3

Христос – сърцето на вестта от 1888 година	39
--	----

Глава 4

Христос, изкушен подобно на нас	46
---------------------------------------	----

Глава 5

Елена Вайт подкрепя идеята на Джоунс и Уагонър	59
--	----

Глава 6	
Носителите на вестта от 1888 година не обезсилиха своята вест	75
Глава 7	
Оправданието чрез вяра така, както бе разбирано от вестителите през 1888 година	84
Глава 8	
Безгрешен живот: възможен ли е той, или не?	106
Глава 9	
Защо е по-лесно да бъдеш спасен, а трудно да бъдеш загубен (или е обратното?)	137
Глава 10	
Очистването на светилището и вестта от 1888 година	161

Предговор

В книгата си „Вестта от 1888 година“ Робърт Уиланд съсредоточава вниманието си върху историята на адвентистите от седмия ден, излага ред дълбоки духовни прозрения и накрая дава причината за самото съществуване на църквата. Книгата отговаря на въпроси, които чистосърдечни църковни членове си задават все по-упорито – защо времето (и грехът) е продължавано десетилетие след десетилетие, когато всъщност би трябвало вече да сме в царството? Какво е попречило да приключат вече и съдът, и очистването на светилището? Колко още църквата ще говори за късния дъжд, преди това благословение действително да настъпи? Наистина ли Бог призовава църквата към един образец на безгрешен живот?

Авторът е потърсил доказателства, показващи ясно, че през 1888 година Господ е изпратил вест на адвентистите, уникална и по-скъпа от всичко земно. Това бе вестта, която трябваше да приготви Неговите синове и дъщери за победата при окончателния конфликт между доброто и злото и за преселването им в небесното царство. Красотата, простотата и истината на тази вест, която трябваше да освети целия свят, са съвсем изяснени в тази книга.

Читателят ще открие тук добри новини, радостни новини, надежда и насърчение, които ще подготвят последното поколение наистина да стане народ от „светии“, които „пазят Божиите заповеди и вярата Исусова“ (Откр. 14:12). Книгата представя също така и върховната „работа“ на Христос – да бъде Спасител! Неговата благодат трябва да предпази смъртните човеци от слабостта да се поддават на натиска на греха, идещ отвътре и отвън. Авторът показва, че вестта от 1888 година не бе и не е само „док-

трина“, но по-скоро живо и жизнено преживяване, имащо пряко отношение към днешния свят на нечестие и поквара. Тази книга се е появила след много години изследване, започващо още от края на 30-те години. Впоследствие това изследване е изкристализирало и по уникален начин е станало основа на непубликуван ръкопис, подготвен в 1950 година. Сега, след толкова много години, тайнствеността, неяснотата и в много случаи пълното игнориране на сесията на Генералната конференция от 1888 година са разпръснати и цялата църква може да притежава благословенията, намиращи се в тази публикация. Вестта се основава на Библията, на Божественото прозрение и вдъхновение на Елена Вайт и на исторически отпечатаните доклади, заедно с непубликувани писма и ръкописи, които занимават главните участници от онова време – А. Т. Джоунс и Е. Дж. Уагонър. Представеният труд издава автора като внимателен учен, но и като човек, който призовава, може да заинтересува, а също и да назидава отделния мирянин. Съдържа нието му изяснява, че адвентистите от седмия ден са на прага да направят на този свят един ясно разграничен принос – който е и причината за тяхното съществуване, изключваща ги от това, да бъдат само една църква сред многото други. От всичко, което Господ е казал чрез Неговата вестителка за великото благословение, съдържащо се във вестта от 1888 година, е сигурно, че църквата като цяло – във всичките ѝ отдели и сред всичките ѝ служители, сред проповедничеството си и сред мирянството си, и сред обикновените си членове – се нуждае до голяма степен от духовните истини, изложени в тази книга. За да разберем това, както и нашата история и връзката ѝ с окончателното изкупление, трябва да почувстваме истинското значение на Божия призив към Лаодикия да се покае.

Дано Господ употреби вестта, намираща се в тази книга, да изостри тъй необходимата наша духовна проникателност, за да може „началото на късния дъжд и високият вик“ от 1888 година да дадат плодове. Тогава църквата ще осъзнае Божествения план за нея и ще даде на света светлината, която трябва да огрее цялата земя със славата си.

Декември 1979 г.

Доналд К. Шорт

Към читателя

Най-напред е нужно да се определи какво иска да каже тази книга с израза „вестта от 1888 година“. А някои читатели ще се усъмнят в нуждата от исторически почерк на събитията, станали известни сред адвентистите от седмия ден като „1888 година“.

На сесията, състояла се онази година в Минеаполис, Минесота, двама изпратени от Провидението мъже (А. Т. Джоунс и Е. Дж. Уагонър) предали на делегациите вестта за оправдание чрез вяра – вест, която се оказала крайно противоречива. Според много от делегатите, особено според по-старите проповедници и водители, вестта била неподходяща и ненавременна.

Малко били тези, които се зарадвали и наистина я приели. Най-видна между тях била Е. Г. Вайт. Но изглежда никой не счел вестта за достатъчно важна, за да я стенографира, та да могат и другите да знаят какво е казано в нейния оригинал.

Следователно ние нямаме самата вест от 1888 година с точните думи и изрази на двамата млади вестители в Минеаполис.

Но това не означава, че трябва да се откажем от надеждата си да разберем каква е била тя или пък че тази книга е погрешно озаглавена. Някои факти ни дават възможност да възстановим честно и по разумен начин концепцията, която те са проповядвали:

1. Знаем онова, което Уагонър е проповядвал в месеците непосредствено преди конференцията от 1888 година.
2. Знаем какво е проповядвал в месеците непосредствено след това.

3. Знаем, че между Уагонър и Джоунс е съществувало почти съвършено съгласие в разбиранията им по отношение на оправданието чрез вяра както в Минеаполис, така и в десетилетието след 1888 година. Вестителите са били двама, но Елена Вайт постоянно говори за онова, което те са проповядвали, като за една вест.

4. Подкрепата на Елена Вайт спрямо вестта им не се ограничава само до загубените за поколенията изказвания в Минеаполис. Тя продължава да одобрява представянето от тях на вестта в продължение на години след 1888 година, дори и до 1896 година, а и по-късно.

5. Във възстановяването на вестта ще ни помогнат и реакциите на техните съвременници по отношение на най-същественото от идеите им – както под формата на противопоставяне, така и под формата на приемане. Например У. У. Прескот и С. М. Хаскел били сред откликналите благоприятно на тази вест и самите те започнали да повтарят същите концепции, след като разбрали, че са библейски и че Елена Вайт ги поддържа.

Естествено не трябва да се разбира, че е имало съвършено съгласие или че не е имало абсолютно нищо погрешно в онова, което Джоунс и Уагонър са казали. Елена Вайт никога не ги е наричала пророци, но постоянно е говорила за тях с думи и изрази, като: „Господните пратеници“, „изпратените от Бога пратеници“, „хора, назначени от Бога“, „Божии служители... с изпратена от небето вест“, „мъже, които Той е избрал“, „млади хора, [които Бог е изпратил] да занесат една специална вест“, „Негови избрани слуги“, „които Бог използва“, „Господ работи чрез братята Джоунс и Уагонър“, „Той им е дал скъпоценна светлина“, „ако приемете вестта, приемате Исус“, „вестители, когато аз [Господ] изпращам на Моя народ със светлина, благодат и сила“, „вест от Бога; тя носи Божествения отпечатък“. Одобрения като тези продължават да се сипят чак до 1896 година, а в отделни случаи и след това.

Следователно вестта от 1888 година е разгледана в тази книга чрез най-важните и съществени идеи, проповядвани от Джоунс и Уагонър непосредствено преди конференцията от 1888 година и десет години след това. Нашият метод ще бъде: 1. Да се държим по възможност по-близо до датата 1888 година 2. Да представим онова, което Джоунс и Уагонър проповядвали, като го повтаряме няколко пъти или пък като го подчертаваме силно. 3. Да представим онова, което те излагали в пълно съгласие помежду си. 4. Да ограничим нашето представяне до онези учения, за които намираме ясната подкрепа от Елена Вайт (и разбира се, от Библията). 5. Да вземем предвид как поне „някои“ от техните съвременници, които са повярвали вестта и са я приели, са разбирали най-същественото от нея.

Когато понякога цитираме Джоунс и Уагонър в покъсните им години (ако е необходимо), това ще бъде след много внимателен и критичен подбор, за да бъдем сигурни, че представените идеи са в съгласие с техните по-ранни учения и с петте принципа, изложени по-горе. Ако някой възрази, че цитатите след 1888 година не са вестта от 1888 година, отговорът е, че продължаващата подкрепа на Елена Вайт години след 1888-та и това, че тя е наблягала през следващите години на важността на тази вест, е нещо много забележително. А пълната и уравновесена картина на онова, което те са проповядвали през десетилетието след Минеаполис, трябва да бъде справедлива картина на онова, което е представлявала пълната вест, дадена в 1888 година. Надяваме се с основание, че здравият разум ще ни даде съвсем завършена и ясна картина.

Невъзможно е Елена Вайт да е поддържала толкова дълго време постоянно повтаряните и пълни с ентузиазъм одобрения на вестта, ако е имала и най-малкия намек, че двама „вестители“ или поне единият от тях, са отстъпили от истинската вяра. Тя е боговдъхновен пророк с осветено от Бога прозрение; нейната истинност като пророк е преп-

летена с вестта на Джоунс и Уагонър. Никога през цялата си дълга кариера тя не е одобрявала така сърдечно и настоятелно вестта на някой свой съвременник. Немислимо би било да е зле информирана, наивна или да е сбъркала.

И още, има нещо дори по-важно от поддръжката ѝ на вестта на Джоунс и Уагонър. Върховната проба на истината е самата Библия. Убеждението на автора е, че идеите на вестителите са извлечени от първа ръка – от Писанията, в светлината на „великата борба“, мотив, който адвентистите от седмия ден поддържат – както и от нашата уникална идея за очистване на светилището и за трите ангелски вести. Както всички нас и те са били задължени на онези преди тях, включително Лутер, Калвин и Уесли; но те доказвали своята вест само от Писанието. Виждали истината за оправдание чрез вяра от нова и свежа перспектива, перспективата за есхатологичното разбиране, при също на адвентното движение. В последните години става все по-ясно, че съществува солидна библейска подкрепа за техните основни концепции; подкрепата на тяхното тълкуване на Писанията се намира в различни компетентни богословски изследвания. Например една неотдавнашна докторска дисертация в Лондонския университет представя доказателството, че възгледът им за естеството на Христос е поддържан от значителен брой почитани богослови и реформатори през християнската ера (Хари Джонсън, *Човешкото естество на Спасителя*, Лондон, 1962 г.).

Моята молитва е вашите сърца да откликнат на вестта така, както Елена Вайт е откликнала, когато за първи път лично я е чула на конференцията в Минеаполис: „Всяка fibra на моето сърце каза „амин“ (Ръкопис № 5, 1889 г.). Такъв беше и моят отклик от момента, когато за първи път я разбрах!

Глава 1

Трябва да има основание!

„Какво не е наред? – пита посветеният ортодоксален еврей с болка и объркване.“

Всеки ден, когато размишлява над древните предсказания, които Господ е дал на Авраам, Исаак и Яков, той съвсем искрено изпада в объркване. „Кога Богът на нашите отци ще се пробуди и ще изпълни Своите тъй дълго отлагани обещания да изпрати Месия на Израил? Кога ще направи Ерусалим радостта на нашата земя? Или нашите велики месиански надежди са били напразни?“

Щастливи са тези, които се доближават до единственото останало свято място на евреите в Ерусалим, събирайки се край древната Стена на плача в югозападния ъгъл на старото храмово място. Там те изливат оплакванията и умоляванията си пред Бога на техните патриарси.

Бихме желали да ги потупаме по рамото и да им кажем: „Приятели, можете да спрете вашия плач! Богът на Авраам, Исаак и Яков не е заспал, нито се е оказал небрежен. Той *наистина* е спазил Своето обещание. *Наистина* е изпратил Месия – в лицето на Исус от Назарет. Единственият проблем е, че вашите предшественици, не успявайки да Го познаят и признаят, когато Той дойде, Го разпнаха“.

Възможно ли е посветените адвентисти от седмия ден също да имат своя стена на плача?

Размислете върху неспиращия поток от призови за молитва, които идват до нас от четивата на годишната молитвена седмица, от проповедите на лагерните събрания,

от сесиите на Генералната конференция и от годишните съвети, подканящи верните да се молят Господ да спази обещанието Си и да отвори небесните прозорци, за да излее върху Своя народ освежаващите потоци на късния дъжд. Още от времето, когато Елена Вайт е описала видяното във видението си от 14 май 1851 г. „за освежението“ от „късния дъжд“ (*Ранни писания*, стр. 71), адвентистите от седмия ден са хранили надеждата, че някой ден Бог ще дари това благословение и ще доведе задачата за свидетелстването пред света до триумфален завършек.

Късният дъжд, са мислели те, се състои във върховния дар на Святия Дух, за да узрее зърното за жетвата, както дъждът е предхождал жетвата в древна Палестина, подготвяйки осъществяването на надеждите и мечтите на земеделеца. Късният дъжд ще прерасне във високия вик на третата ангелска вест и в последното славно осветяване на целия свят. И тогава Господ ще дойде със сила и голяма слава!

Защо на тези умолявания, отправяни в продължение на цял век, не е било отговорено досега? Защо отправяните призови остават същото потискащо разочарование – няма и няма късен дъжд?

Това са въпроси, които мислещите хора задават, особено младежите. Защо да се подхранва живот на себепожертвувателен труд, ако есхатологичните надежди, хранили пионерите, изглеждат така отдалечени. Очевидно второто идване на Христос не може да се осъществи, докато тези велики и дългоочаквани събития не настъпят. Но за много адвентисти в много страни Второто пришествие се губи в сенките на несигурността. Както и при набожните евреи, плачещи за идването на Месия, въпрос на надежда е да се надяваш въпреки надеждата, че отците всъщност не са сгрешили. А точно тук е ключът, Богът на пионерите. *Верен ли е той? Нещо повече – жив ли е?*

Сигурно някои от небесните същества биха искали да ни потупат по гърба и да кажат: „Спрете да оплаквате не-

отговорените молитви! На вашите молитви вече е отговорено от 130 години насам – Господ е спазил обещанието Си към пионерите. Той *вече* е започнал изливането на късния дъжд и високия вик. Единствената трудност е, че вашите отци не успяха да осъзнаят небесния дар, когато той им беше даден и го отхвърлиха точно както евреите отхвърлиха Месия преди 2000 години“.

Такава новина сигурно би била така стряскаща за повечето адвентисти от седмия ден днес, както би била за евреите, ако им обявим при Стената на плача, че на молитвите им е отговорено – Месия е дошъл в лицето на Исус, но те са Го отхвърлили.

Едно-единствено кратко разкриване на тази новина се появява в *Индекс на писанията на Е. Вайт*, т. 2. стр. 1581 под заглавие „Високият вик“ също както тънката пукнатина в почвата край Кумран доведе до откриването на баснословните богатства от ръкописи, скрити в една пещера. Простият текст гласи: „Високият вик... вече е започнал в изявяването на Христовата праведност“. Следвайки уликата, ние се обръщаме към цитираното изявление:

Времето на изпита е точно пред нас, защото високият вик на третия ангел вече е започнал изявяването на праведността на Христос, прощаващият греха Изкупител. Това е началото на светлината на ангела, чиято слава ще освети целия свят (*Избрани вести*, кн. 1, стр. 363, подчертаното е добавено).

Това не е просто изявление за някакво неясно, временно благословение, дадено през определено време от нашата изминала история; това е удивителното изявление, че светлите есхатологични обещания, подхранвани от адвентните пионери още от 1851 г., са били изпълнени в дадена точка от нашата история, или поне са „започнали“ да се изпълняват.

Кога и защо Елена Вайт е направила такова забележително изявление?

Оригиналният източник на изявлението е сп. „Ривю енд Херълд“, по-точно една статия от броя от 22 ноември 1892 г.: „Откровението на праведността на Христос“ е ясното наименование на вестта от 1888 година, която по онова време вече четири години всява объркване и учудване сред нас. След дължимото размишление храбрата Елена Вайт е била по онова време готова да окачества вестта като „началото“ на последното изливане на Святия Дух, което да осветли цялата земя със славата на четвъртия ангел от Откровение 18 глава.

Но това изявление повдига някои неудобни въпроси. Ако боговдъхновената вестителка е имала прозрението да различи истинското значение на вестта от 1888 година, защо тя се протака почти цял век оттогава? Три кратки години преди да започне да звучи вестта от 1888 година, Елена Вайт обявява, че когато накрая късният дъжд и високият вик започнат, „делото ще се разпространи като огън над стърнище“ (*Избрани вестни*, кн. 1, стр. 118). Наистина „последните крачки ще бъдат много бързи“ (*Свидетелства към църквата*, т. 9, стр. 11). И въпреки това от 1892 година насам – времето, когато нейните стряскащи изявления са били прогласени, е направен бавен и мъчителен прогрес. Хората от планетата Земя са се раждали по-бързо, отколкото ние можем да ги достигнем с вестта, която ние носим. Всяка изминала година ни оставя с една по-голяма задача за свидетелстване, която трябва да изпълним.

Безгрижната незаинтересуваност може да разсъждава за деноминационната гордост, изразяваща се в приемането на голям прогрес „по план“; но повечето искрени адвентисти от седмия ден изповядват трезвото убеждение, че светът просто не е осветен от славата на вестта на „другия ангел“.

Къде е грешката?

Четири години след изявлението от 1892 г. Елена Вайт откровено определя онова, което се е случило. За непомрачения ум една ера на светла надежда е приключила:

Нежеланието предубежденията да се отхвърлят и тази истина да се приеме [законът в Посланието към галатяните и по-специално моралният закон] лежи в основата на голяма част от проявената опозиция в Минеаполис [1888 година] срещу Божията вест, дадена чрез братята [Е. Дж.] Уагонър и [А. Т.] Джоунс. Подбуждайки тази опозиция, Сатана успя до голяма степен да отклони нашия народ от специалната сила на Святия Дух, която Бог копнееше да му придаде. Неприятелят попречи на адвентистите от седмия ден да получат онази работоспособност, която можеше да им помогне да занесат истината на света, както апостолите я прогласиха след деня на Петдесетницата. Яви се съпротива на светлината, която трябваше да огрее цялата земя със славата си, и чрез действието на нашите собствени братя тя бе до голяма степен държана недостъпна за света (*Избрани вестни*, кн. 1, стр. 234, 235).

Нека анализираме това изявление, направено в 1896 г.:

1. „Специалната сила на Святия Дух“, която Бог е искал да даде на нашите братя в 1888 година, е била наистина петдесетническа по своя динамичен обseg.

2. Вестта е щяла да осигури „полезност“ в прогласяване на истините на адвентистите от седмия ден „на света“, очевидно включващ мюсюлманските, будистките и езическите части на света. Това би дало възможност на младата и неопитна адвентна църква, с недостатъчно членове и материални ресурси, да се радва на успеха, който първите апостоли бяха преживели, „побеждаващи и да победят“ (Откр. 6:2). Ясно е, че е имало сила в самата вест.

3. Светлината, дадена чрез А. Т. Джоунс и Е. Дж. Уагонър, е представлявала изпълнение на пророчеството за началното идване на онзи мощен ангел от Откровение 14 гл., чиято светлина „трябва да освети цялата земя със славата си“. Това е библейският източник на фразата „високият вик“ (Откр. 18:2, 14:9).

4. До голяма степен „Сатана успя“ да отклони нашия народ от приемането на светлината и да я държи далеч от света. Този прост факт показва причината за почти цял век духовна неплодност на нашата мисионерска задача, включително загубите на нашето дело в Китай и нарастващото разочарование и духовно безсилие в много други области. Ако късният дъжд е духовната влага, то нейната липса трябва да представлява духовната суша.

5. Агентите, които Сатана е употребил, за да постигне целта си, били „нашите собствени братя“, чието отношение било „действие“ на съпротива и отхвърляне. Трябва да се признае, че „нашите собствени братя“ били главно водачите на Генералната конференция и на местните съюзи по онова време, действащи от името на църквата, както юдейските водители са действали от името на цялата нация при отхвърлянето на техния дългоочакван Месия.

Как да се справим с тези реалности е проблемът, който е стоял на първо място в продължение на десетилетия на смущение и обърканост. Да се потиснат доказателствата или да се избегне очевидната истина – това по никокой начин не е намиране на разрешение на нашите трудности. Това не може да задоволи питащите умове.

Столетия наред евреите са имали същия проблем, опитвайки се да обяснят на децата си защо дългоочакваният Месия още не се е появил. Това е било нещо смущаващо. Когато Йосиф Волф помолил сериозно баща си да му обясни кой е страдащият Слуга от Исая 53 гл., щом не е Христос, баща му строго му забранил да задава някога този въпрос. Единственото безопасно поведение за нас е да *приветстваме* пълното разкриване на истината! Църквата никога няма да бъде мотивирана да завърши задачата за евангелизирането на света, ако не разбере точно защо идването на Господа е било отлагано толкова дълго време и не поднови есхатологичното доверие на първите пионери.

Разбира се, може да бъде изложен дълъг списък от потискащи причини за отлагането.* Но простото разрешение на всички тях бе предвидяно в истинското петдесетно изливане на Святия Дух в късния дъжд от 1888 година. Затова отхвърлянето на това боговдъхновено разрешение за многото наши проблеми представлява *единствената* основна причина за дългото отлагане и заслужава специалното внимание от страна на днешното поколение. Така както основният проблем на евреите от последните 2000 години бе един – отхвърлянето на Месия.

Сравняването на нашето отхвърляне на светлината от 1888 година с отхвърлянето на Христос от юдеите не е пресилено. От времето на самата Генерална конференция от 1888 година и през последвалите години Елена Вайт изглежда е била завладяна от идеята, че ние преповтаряме трагедията на древното еврейско неверие:

Когато историята на еврейската нация ми бе представена и видях къде са се спънали евреите поради това, че не са ходили в светлината, бях накарана да разбера къде ние като народ бихме били доведени, ако откажем светлината, която Бог ни дава. Вие имате очи, но не виждате; уши, но не слушате. Сега, братя, светлината е дошла до нас и ние искаме да бъдем там, където можем да я проумеем... Виждам опасността, в която се намирате и искам да ви предупредя...

Ако проповедниците не приемат светлината [изговорена на самата конференция от 1888 година], искам да дам на хората още един шанс; може би те ще я приемат... точно както еврейската нация (Ръкопис № 9

* Лерой Е. Фрум в кн. *Съдбоносно движение* посвещава две дълги глави, наречени № 1 и № 2 – „Второто пришествие отложено“ и „Разкриване на Божествените основания“ (стр. 561–603). Въздействието може да се окаже много смущаващо и обезкуражаващо. Единственото просто разрешение на всички проблеми, отлагащи Христовото идване, е *вяра* – истинска, неподправена, пълна вяра в *Христос*. Тази липса бе предназначена да запълни вестта от 1881 г.)

от 1888 година, Разговор, воден на 24 октомври 1888 година; А. В. Олсон. *Пред криза към победа*, стр. 292).

Девет дни по-късно Елена Вайт повтаря същата тема:

Когато предприеха първата стъпка към отхвърлянето на Христос, евреите направиха опасна крачка. Когато след това се натрупаха доказателствата, че Исус от Назарет е Месия, те бяха вече твърде горди, за да признаят, че са сгрешили... А точно като евреите, те [братята] приемат за дадено, че притежават истината и изпитват някакъв вид презрение към всички, за които се предполага, че имат по-правилни идеи от техните по отношение на това, какво е истина. Решават, че всички дадени доказателства не тежат колкото и една сламка и казват на другите, че това учение не е вярно, а след това, когато се убедят във верността на доказателството, вече са отишли твърде напред и го осъждат; твърде горди са, за да кажат: „Аз съм в грешка“; все още подхранват съмнение и неверие и са твърде горди, за да признаят убежденията си...

Не е мъдро някой от тези млади мъже [Джоунс или Уагонър] да се обвързват с решение на това събрание, където преобладаваше по-скоро опозицията, отколкото разледването (Ръкопис № 95 от 1888 година; Разговор, воден на 1 ноември 1888 година; Олсон, цитираното съчинение стр. 331).

През 1890 г. Елена Вайт разглежда случая „също както евреите“ пред хората:

Онези, на които Христос е поверил голяма светлина, които е обкръжил със скъпоценни възможности, са в опасност, ако не ходят в тази светлина, ако бъдат изпълнени с гордост от мненията си и от себевъзвишение, както бяха евреите (*Ривю енд Херълд*, 4 февруари 1890 г.).

Не трябва да изпадаме в дреболии и да се заяждаме или да поставяме примки, на които да окачим нашите съмнения по отношение на светлината, която Бог ни изпраща. Когато точка от учение, която не разбира-

те, привлече вниманието ви, идете при Бога на колене, за да разберете истината и да не бъдете като евреите борещи се срещу Бога... В продължение на почти две години ние увещаваме хората да дойдат и да приемат светлината и истината за Христовата правда и те не знаят дали да дойдат и да приемат тази скъпоценна истина, или не (*там*, 11 март 1890 г.)

Колко дълго тези, които са начело на делото, ще стоят настрана от Божията вест? (*там*, 18 март 1890 г.).

Ако можехме да помогнем на евреите при стената на плача, щяхме да ги увещаваме да изследват от първа ръка докладите за Месия от Назарет, за да видят в Него изпълнението на пророчествата, които те напразно очакват да се сбъднат в бъдещето.

И за нас ще бъде мъдро да изследваме от първа ръка съдържанието на докладите за вестта от 1888 година и да позволим на славната светлина да огрее сърцата ни днес. Вестта от 1888 година, така както е провъзгласена от първоначалните изпратени от Небето вестители, изобилства с разширяващи кръгозора концепции, които са почти напълно непознати на днешното поколение. След като веднъж сме си свършили добре домашната работа и сме разбрали напълно какво е началото на късния дъжд и високия вик, ще бъдем по-добре подготвени да разберем настоящето, да избегнем фалшификациите и измамите и да посрещнем бъдещето с една целебна вест за човечеството, която ще ускори завръщането на нашия Господ.

Това е и единствената цел на тази книга.

Глава 2

Истинското изливане на късния дъжд

Понякога учениците имат объркващото преживяване през цялото време да учат за един окончателен изпит само за да открият, че той се състои единствено от един въпрос. Но този един-единствен въпрос е толкова дълбок и всеобхватен, че поставя на изпитание всичките им способности.

Добре ще бъде финалният тест, оставен за Божия народ, да се състои от единствения въпрос: Как осъзнавате истинското изливане на Святия Дух? А може би последната проба, определена за Божия народ, ще се състои от един-единствен въпрос. Може би ще бъде възможно да се наблюдават две прояви на Святия Дух едновременно – едната на истинския Свят Дух, а другата – извънредно хитра фалшификация. Единственият „пробен въпрос“ би бил: *Кажете кое какво е?*

Преди началото на късния дъжд през 1888 година Елена Вайт бе вече заявила, че съвсем наскоро ще трябва да се срещнем с фалшификациите на Святия Дух. Изборът ни по отношение на това кое какво е може да определи вечната ни участ:

Преди последните Божии съдби над земята сред Божия народ ще има такова пробуждане на първоначалното благочестие, каквото не е било наблюдавано от апостолско време насам. Духът и силата на Бога ще се излеят над Неговите чада... Врагът на душите желае

да попречи на това дело; и преди да дойде времето за това движение, той ще се постарее да го предотврати, като въведе един фалшификат. В онези църкви, които може да подчини на измамната сила, той ще направи да изглежда, че специалното Божие благословение вече се излива; ще има прояви, които ще се смятат за пробуждане на голям религиозен интерес. Множества ще ликоват, че Бог работи по чуден начин за тях, докато всъщност това дело е причинено от друг дух (*Великата борба*, стр. 464).

Същото изявление се появява в главата, озаглавена „Съвременни пробуждания“, където са посочени много от фалшивите идеи, популярни сред движенията за съживяване в края на XIX в. Нито един от тези фалшификати не можа да измами никой, който имаше правилно разбиране за „оправданието чрез вяра“. Но през XIX век наистина имаше много смущение и объркване; има го и днес. Субективизмът на съвременните „петдесетнически“ движения се корени в движенията за пробуждане отпреди 1888 година, които преминаха през популярните църкви.

Съвременното петдесетническо движение е правило храбри усилия, за да превземе Църквата на адвентистите от седмия ден. Може да бъде цитиран един пример:

Очистващ, освежаващ, съживяващ въздух полъхва над християнските църкви днес. Всяка деноминация в едно или друго отношение чувства последиците на този полъх...

Харизматичното съживление или обновление, както е било познато, е от Бога. То е подбудено от Бога, поддържано е от Бога, дадена му е сила от Святия Дух за прослава на Бога. Святият Дух отново проявява Себе Си със същата сила и със същите дарби, които характеризираха апостолския век (*Гласът на бизнесмените на пълното евангелие*, март 1967 г.)

Един член на Църквата на адвентистите от седмия ден разказва своята история, поместена в сп. „*Инсайт*“:

В продължение на две години аз очаквах тази... удивителна опитност на кръщението... И не можах да я намеря в моята собствена църква... Ние не искахме всичко, което Бог имаше за нас – вие знаете... Но аз исках онова, което Бог искаше да даде на мен. И аз го търсех. Бог ме направи да строша църковните бариери и отидох на други места, и в края на Великден, в събота на 29 март 1970 година Бог изля Духа Си върху мен и ми даде удивителното доказателство, което е обещал – Духът им даваше слова. И когато Духът ми даде слова, аз запях на красивия език на небето.

Авторът на тази статия, цитираща горното изявление, продължава да разказва за обстоятелствата. Трябвало адвентистите от седмия ден да бъдат „обърнати“:

Единственото необикновено нещо в това свидетелство е, че е дадено от адвентист от седмия ден. Той бил в Ривърсайд, Калифорния, през пролетта на 1972 г., на едно събрание на международното братство на бизнесмените на пълното евангелие, по-специално събрание на клона на това дружество в града. Събранието започнало с молитва към Бога за знамения и чудеса. Завършило с план за кръщение чрез Святия Дух, включвайки и дарбата на езици към Църквата на адвентистите от седмия ден.

Бизнесмените обещават да изпратят 2500\$ на тяхната организация за издаване на списанието *Гласът*, което да изпратят на адвентните проповедници по света. В него се публикуват главно чудеса – доклад за изцеления, непознати езици, пророчески откровения, всичките видове харизматични дарби на това движение (*Инсайт*, 15 март 1973, стр. 13, 14).

Ако този Свят Дух е бил фалшификат, тогава къде е истинският? Трябва някъде да има истински, защото при тежаваме следните Божествени обещания:

И в последните дни, казва Бог, ще изля Духа Си на всяка твар и синовете, и дъщерите ви ще пророкуват; юношите ви ще виждат видения и старците ви ще

сънуват сънища; още и на слугите Си, и на слугините Си ще изливам от Духа Си... И всеки, който призове името Господне, ще се спаси (Деян. 2:17-21).

След това видях друг ангел, който слизаше от небето, имайки голяма власт. И земята се просвети от неговата слава. Той извика със силен глас, казвайки: „Падна, падна великият Вавилон...“ И чух друг глас от небето, който казваше: „Излезте от нея, люде Мои, за да не участвате в греховете ѝ и да не споделите язвите ѝ“ (Откр. 18:1-4).

Преди повече от 50 години един бивш председател на Генералната конференция изповяда, че той признава началното изпълнение на пророчеството на този „четвърти ангел“ във вестта от 1888 година:

В 1888 година в Църквата на адвентистите от седмия ден дойде една безспорно пробуждаща вест. Тя бе определена по него време като „вестта за оправдание чрез вяра“. Както самата вест, така и начинът, по който тя дойде, направиха сериозно и трайно впечатление и на проповедници, и на народ, и изминалото време не е заличило това впечатление в паметта. И до ден-дневен много от тези, които чуха вестта, са дълбоко заинтересувани и загрижени за нея. През всичките тези дълги години те са поддържали дълбокото убеждение и са подхранвали дълбоката надежда, че някой ден на тази вест ще се даде първостепенно значение сред нас и че тя ще извърши очистващото и възраждащо дело в църквата, което те вярват, че Бог ѝ е определил да извърши (А. Г. Даниелс. *Христос – нашата правда*, стр. 23).

Старейшината Даниелс се е почувствал принуден да добави: „Вестта никога не е била приета, нито прогласена, нито ѝ е даден свободен ход, както би трябвало да бъде, за да придаде на църквата безценните благословения, съдържащи се в нея“ (*там*, стр. 47). Църковните публикации изявяват истината за това изявление. С изключение на концепциите, съдържащите се в писанията на Духа на пророчеството, изследванията сочат, че в продължение на

десетилетия преди и след 1926 г. вестта от 1888 година е била загубена и погребана както Помпей под пепелта на Везувий. Може да сме притежавали много тъй наречена праведност чрез вяра, но това е далечен отклик от светлината, която Господ е дал на този народ във вестта от 1888 година. И не единствено харизматичното движение е п्राвило опит да съблазни църквата на остатъка чрез едно крайно субективно „евангелие“; но и противоположната крайност на едно чисто обективно калвинистко „евангелие“ е използвала нашето голямо невежество по отношение на съдържанието на вестта от 1888 година.

Елена Вайт насърчава църквата да вярва, че истинското изливане на Святия Дух е дошло в онази вест от 1888 година:

Господ в голямата Си милост изпрати най-скъпоценната вест на народа Си чрез старейшините Уагонър и Джоунс. Тази вест трябваше да представи явно на света въздигналия се Спасител, Жертвата за греховете на целия свят. Тя представяше оправданието чрез вяра в Поръчителя; тя приканваше хората да приемат Христовата праведност, която се проявява в послушание на всичките Божии заповеди... Тя е третата ангелска вест, която трябва да бъде прогласена с висок глас и придружена с изливането на Святия Дух в голяма мярка (*Свидетелства за проповедници* [1895 г.], стр. 91, 92).

Това бе общото убеждение на онези, които бяха близо до Елена Вайт – че късният дъжд е започнал. Ето един пример (говори А. Т. Джоунс):

Неотдавна получих писмо от брат [Г. Б.] Стар в Австралия. Ще прочета две или три изречения, понеже те са много подходящи за това място на нашите уроци: „Сестра Вайт казва, че се намираме във времето на късният дъжд от времето на събранието [1888 година] в Минеаполис“ (*Бюлетин на Генералната конференция*, 1893 г., стр. 377).

Две години по-рано Е. Дж. Уагонър бе изповядал:

Когато имаме силна, твърда вяра, че Христос пребъдва в нас, можем да излезем да работим за другите със сила и да присъединим гласовете си към гласовете на небесните ангели, и след това вестта ще тръгне с висок вик... Радвах се снощи във вярата, че високият вик сега започва (*там*, 1891 г., стр. 245, 246).

Ето записана тук изповедта на църквата в Рана на сесия на Генералната конференция през 1893 г. А. Т. Джоунс задава въпроси, а събранието отговаря:

Сега, братя, кога тази вест за Христовата правда започна сред нас като народ? [Един или двама от аудиторията: „Преди три или четири години“.] Колко точно, три или четири? [Събранието: „Четири“.] Да, четири. Къде бе това? [Събранието: „Минеаполис“.] Какво отхвърлиха тогава братята в Минеаполис? [Някои от събранието: „Високият вик“.] Каква е тази вест за праведност? Свидетелството ни е казало каква е тя: високият вик е късният дъжд. Тогава какво отхвърлиха братята, които стояха на онзи страхотен пост в Минеаполис? Те отхвърлиха късният дъжд – високият вик на третата ангелска вест“ (*там*, 1893 г., стр. 183).

Нека с въображението си да се присъединим към онова събрание в онази вечер, когато всички са слушали със спотаен дъх и голямо внимание:

Сега, братя, дойде време тази вечер да подемем отново онова, което там отхвърлихме. Нито един от нас не е бил в състояние дори да мечтае за чудното благословение, което Бог е имал за нас в Минеаполис и на което ние щяхме да се радваме през тези четири години, ако сърцата ни бяха готови да приемат вестта от Бога. Щяхме да бъдем напред с четири години, тази вечер щяхме да бъдем в средата на чудесата на самия висок вик. Не ни ли каза Духът на пророчеството там, на онова място, че благословенията висят над главите ни? (*там*).

Председателят на Генералната конференция О. А. Олсон бил трогнат от това представяне. На следващия ден той разкрил душата си пред събраните делегати:

Това място става все по-тържествено и по-тържествено поради Божието присъствие. Предполагам, че никой от нас никога преди това не е бил на такова събрание, каквото ние имаме сега. Господ със сигурност е дошъл много близо и ни открива някои неща все повече и повече, неща, които досега ние не сме схващали или разбирали напълно...

Миналата вечер почувствах тържествеността. За мен бягството бе ужасно поради Божията близост, поради тържественото свидетелство, което ми бе представено тук...

На някои може да е омръзнало Минеаполис да се споменава толкова често. Зная, че някои се чувстват оскърбени и уморени от намеците, изказани за онова събрание и за ситуацията там. Но нека имаме предвид, че причината, поради която някои се чувства така, е неговото неподчинение на Духа... Самата идея, че някой се обижда или наскърбява, показва веднага семето на бунт в сърцето (*там*, стр. 188).

Друг от видните говорители в 1893 г., който най-малкото отчасти признава случилото се, е У. У. Прескот:

Сега, когато си помисля, че в продължение на четири години сме се намирали във времето на късния дъжд и че Бог е искал да излее Духа Си, за да бъдат възстановени тези дарби, че Неговото дело би могло да върви напред със сила и че Той желае да се присъединим радостно към делото на сътрудничество с Него с цяло сърце, ми хрумна, че ние сме били ръцете, които не пускат нищо, и нозете, които не искат да вървят; и вместо по-скоро цялото тяло да се пръсне на парчета, тялото е чакало (*там*, стр. 463).

Това очакване на предстоящия късен дъжд провокира постоянно от чупливите стари страници на бюлетина от 1893 г. Никога от славните дни на среднощния вик на 1844 г.

сърцата на Божия народ не са туптели в такава есхатологична надежда!

Тогава, когато тази вест на Божията праведност – праведността на Бога, която е чрез вяра в Исус Христос, тоест, че Бог действа справедливо – когато тя бъде приета и ѝ се позволи да бъде осъществена, и започне да се поддържа от нашия народ, какво ще означава това за Божието дело на земята? Това ще бъде само едно *кратко* време, докато се извърши всичко...

Сега е времето делото да приключи за кратко време и ние да бъдем сред заключителните сцени на световната история... Но късният дъжд е учението за праведност. Кога тази вест за Божията праведност дойде сред нас като народ? [Събранието: „Преди четири години.“] Къде? [Събранието: „В Минеаполис“...]

Сега тази вест за Христовата правда е високият вик. Тя е късният дъжд (*там*, стр. 243).

Не би ли се удивила църквата онази вечер, ако узнаеше, че трябва цял един век да се изтъркули, преди да се обърне внимание на благодатния Божи призив? Много книги са били изписани оттогава върху историята на адвентистите от седмия ден. Странно, но нито една не е разбирала истинското значение на вестта от 1888 година и на историята, с изключение на Л. Е. Фрум в книгата си *Съдбовно движение*, публикувана през 1971 г. Фрум смело идентифицира вестта от 1888 година с *началото* на късния дъжд.

Така и в 90-те години имаше не само представяне, но и проявление на силата на оправданието чрез вяра, залог за силата на върховната кулминационна точка на високия вик, който трябва да дойде, образци от който бяха дадени тогава. Сестра Вайт изрично заявява, че онава, което е станало, било всъщност началото на късния дъжд (стр. 345).

Вестта в Минеаполис бе много скъпа на сърцето на [Ф. Х.] Уестфол. Тя бе „сладката музика за моята душа“ – заявяваше той. Върна се в Плейнсфийлд, Уис-

консин, и каза на църквата, че късният дъжд е започнал. Като резултат един фермер продал фермата си, дал парите за Божието дело, започнал да проповядва и накрая бил ръкоположен за проповедник (стр. 262).

Който отрича, че високият вик е започнал да звучи в 1888 година, оспорва достоверността на Духа на пророчеството. Който твърди, че късният дъжд не е започнал да пада тогава, оспорва достоверността на Божията вест, отнасяща се до нас (стр. 667)

Както съзнават всички изследователи на онези събития, истините от 1888 година не са достигнали още кулминационната си точка, както ни е казано, че трябва да бъде, преди да навлезем в последната фаза на нашето свидетелстване пред света. Те решително ще станат пулсиращото, всепроникващо сърце на нашето последно представяне на света. „Последните движения“ ще бъдат „бързи“ – изпълнени с Духа, центрирани върху Христос движения, основани на пълната вест на оправдание чрез вяра... Славните истини от 1888 година ще триумфират (стр. 521).

„Блажената надежда“, която е поддържала адвентните пионери, бе надеждата да видят Исус лично при Неговото завръщане и да бъдат преселени без да умрат. Вестта от 1888 година запали отново тази надежда за преселване. А. Т. Джоунс е цитирал „Свидетелства“, т. 1, стр. 187, в който се казва: „Тези, които се съобразят с всяка точка и устоят на всяко изпитание, и победят, независимо от целта, наистина са обърнали внимание на верния свидетел и ще получат късният дъжд, като по този начин бъдат приготвени за преселване“. Сега за аргументите:

Братя, ето къде се намираме. Нека да действваме според това. Нека благодарим на Господа, Който все още се занимава с нас, за да ни спаси от нашите заблуди, да ни спаси от нашите опасности, да ни върне от погрешното поведение и да излее над нас късният дъжд, за да бъдем преселени. Ето какво означава вестта – преселване – за теб и за мен (Бюлетин на Генералната конференция, 1893 г., стр. 185).

Няколко дни по-късно те отново се занимавали със същия въпрос:

Братя, нямате ли в мисълта си такова голямо насърчение, че ... късният дъжд трябва да пригответи за преселване? Сега къде трябва да падне късният дъжд и кога? Сега е времето за късния дъжд: а кога е времето за високия вик? [Глас: „Сега“.] За какво трябва да ни пригответи той? [Глас: „За преселване“.] За мен това ми носи голямото насърчение, че изпитите, които Господ ни дава сега, трябва да ни подготвят за преселване. А когато Той дойде и говори на теб и на мен, то е защото иска да ни пресели, но Той не може да пресели грях, нали? Тогава единствената цел, която има, когато ни показва дълбочината и широчината на греха, е да ни спаси от него и да ни пресели. Тогава трябва ли да се обезкуражаваме, когато ни показва нашите грехове? Не! Нека Му благодарим, че иска да ни пресели и толкова много иска да направи това, че желае да отнеме греховете ни от пътя, колкото е възможно по-скоро (там, стр. 205).

Тясно свързана с мисълта за приготвяне за преселване бе по-ясното разбиране на вестта за здравната реформа:

И сега тук още нещо. Живеем пред лицето на друг страшен факт, т.е. ако вестта, която сега предаваме, не се приеме, тя бива свързана с ужасните последици – приемане виното на гнева Господен... А делото, което трябва да ни срещне лице с лице с този факт така, както е записано там, е започнало сега. Следователно няма ли това да даде на здравната реформа силата, която тя още няма? Когато бе дадена на Божия народ, здравната реформа бе определена като нещо, което трябва да направи народа годен за преселване... Но ние трябва да преминем през седемте последни язви, преди да бъдем преселени; и ако кръвта на човека е нечиста и пълна с нечисти вещества, ще бъде ли в

състояние да премине през онова време, когато въздухът е болен от зараза? Наистина няма да може (А. Т. Джоунс, *там*, стр. 88, 89).

И едно събитие с национално значение се кроеше, което да придаде на времето от 1888 година почти смайващо значение. Адвентистите от седмия ден винаги бяха вярвали, че буквално едновременно с изливането на Святия Дух във вид на късния дъжд ще излезе и националният неделен закон, свързан с представата за пророчествата относно белега на звяра. В продължение на две столетия от националната история на САЩ американският конгрес никога не е бил по-близо до издаването на неделен закон, както по време на разгара на интереса, проявен към вестта за оправдание чрез вяра през 1888 година. През 1888 година сенаторът Х. У. Блеър от Ню Хемпшиър въведе неделен законопроект в конгреса на САЩ, налагащ неделата като „ден на богослужение“ във федерални територии, а също и религиозно-възпитателни поправки към конституцията (Енциклопедия на адвентистите от седмия ден, ревизирано издание, стр. 1437). Точно след сесията на Генералната конференция от 1888 година в Минеаполис Елена Вайт писа:

Виждаме, че се правят усилия да се ограничат религиозните свободи. Неделният въпрос придобива все по-голямо значение. В конгреса е представена поправка към нашата конституция и когато това се постигне, гонението трябва да последва (*Ривю енд Херълд*, 18 декември 1888 година).

А. Т. Джоунс едва бе приключил със задълженията си на сесията на Генералната конференция от 1888 година, когато бе извикан във Вашингтон, Главната квартира на църквата, за да направи изложение пред сенатската комisia на САЩ по въпросите на възпитанието и труда от 13 декември 1888 година (срв. Националният неделен закон,

аргумент на А. Т. Джоунс, Оукланд, Калифорния, *Американски страж*, 1890 г). Успехът на Джоунс от противопоставянето на неделния законопроект на Блеър естествено направи неговото представяне на вестта за оправдание чрез вяра още по-силно. По-нататъшната агитация в полза на неделата приключи в 1893 г. със световния панаир в Чикаго, създаде климат на напрежение у делегатите на Генералната конференция от същата година.

За да започнем основите на онова, което трябва да дойде, ще разгледаме ситуацията такава, каквато съществува тази вечер пред нас в правителството на САЩ. И поради тази причина аз ще разкажа онова, което чух, че е станало във Вашингтон (*Бюлетин*, стр. 39).

Когато те [Конгресът] поставиха това ограничение и казаха, че директорите трябва да подпишат съглашение за приключване на световното изложение в неделя – „християнската събота“, за каквато Конгресът обяви неделата, иначе няма да получат никакви пари, те имаха право да кажат това точно толкова, колкото да задължат директорите да подпишат съглашение, че се подчиняват на християнско кръщение, иначе няма да получат нищо...

Щом Конгресът може да дефинира какво означава християнската събота, то тогава той може да изисква абсолютно всичко друго в християнската религия (*там*, стр. 50).

Това са някои от нещата, които стават пред очите ни. От онова, което сега става пред нас, ще съдим за онова, което скоро ще ни връхлети. Когато видим това, както свидетелството ни е казало, ще осъзнаем необходимостта, и ще признаем необходимостта, че Святия Дух трябва да бъде признат, приет и представен на народа. И ето къде се намираме, братя, както и брат Прескот каза. Единственият въпрос е: Ще потърсим ли Бога за силата на Неговия Свят Дух (*там*, стр. 52).

Будните се развълнуваха дълбоко, както и трябва да бъде. Конгресът бе обявил, че „християнската събота“, това е неделата. Църковниците заявяваха, че са готови да потъпчат убежденията на пазителите на съботата. Нашият народ продължаваше да мисли за познатите думи: „Време е да подейства Господ, защото нарушиха закона Ти“ (Пс. 119:126). Старейшината Джоунс направи следния мощен призив:

Товага не е ли това молитвата, която Господ е поставил в устните ни за това време?... Живеем ли ден след ден ... в присъствието на ужасния факт, че е време сам Бог да започне да действа, ако Неговата чест бъде поддържана в света?... Това трябва да ни доведе до такава посвещение, каквото нито една душа от нас никога не е и сънувала преди това; да ни доведе до такава степен на посвещение, до такова предаване, което ще ни държи в присъствието на Бога със страшната мисъл, че „е време за Тебе, Господи, да подействаш, защото те нарушиха закона Ти“ (там, стр. 73).

Оправданието чрез вяра е безсмислено, ако не мотивира към себепожертвувателно посвещение и служба. Вестта на Джоунс и Уагонър бе практическа и действена в това, че изискваше и мотивираше пълно посвещение:

Ние трябва да предупредим хората по света срещу тази власт [звяра и неговия образ]... и да ги привлечем към Бога. И сега мога ли да направя това с всичката си сила, ако имам връзка с този свят и със световността [Събранието: „Не!“]. Ако участвам в светския дух и имам светски предразположения и наклонности, ще искам ли да зная как да възпламеня хората да се отделят напълно от света? Как ще има достатъчно сила в думите ми, за да накарам някого да направи това?... Не ме е грижа дали си проповедник, или не, щом само си адвентист от седмия ден, или поне *изповядваш*, че си адвентист от седмия ден..., искам да те накарам да знаеш как да направиш твоето изповедание да има

някаква стойност или да има изобщо някаква сила над хората от този свят, ако си по някакъв начин свързан с този свят по дух, по ум, по мисъл, по желание или наклонности, при това положение може би твоето изповедание да има сила? Не, господине, ако имаш връзка със света един косъм разстояние, колкото широчината на един косъм, това ще ограби силата, която трябва да се съдържа в призива, предупреждаващ света срещу злата сила на света, така че хората да могат да бъдат напълно отделени от него (там, стр. 123).

Вестта бе предназначена да посрещне кризата. С дръзновени прости думи вестителите призоваваха към върховната мярка на посвещение на Господа:

Великолепно е описанието, което Портър прочете преди малко; пророкът е гледал към онези, за които е давал тази вест, но е гледал *твърде ниско*. Ангелът каза: „Погледни по-високо“. Да благодарим на Бога, че те са над света. Ето на какво принадлежат те. Над света, над основите, които Бог е установил да ходят по тях. И всеки един, който е там долу, е толкова ниско, че всеки може да погледне и да го види в света – такива хора не могат да разнесат третата ангелска вест. Ние трябва да бъдем над света. Товага издигнете се, братя (там).

Именно призови като следващия накарвали един фермер от Плейнфийлд, Уисконсин, да продаде фермата си, за да влезе да работи в Божието дело:

Братя, най-лошото, което може да се случи на един адвентист от седмия ден, имащ средства, е Бог да го отмени и да намери някой друг, който ще даде нужното. Оставеният на себе си адвентист от седмия ден е най-лошият човек на този свят. Трябва да стигнем до там, че Бог да може да използва всичко, което имаме. А когато вярваме това, нашите средства и ние самите ще бъдем употребени от Него. И Неговото дело скоро ще приключи, и тогава няма да имаме повече нужда от

средства. Това е ситуацията сега (*там*, стр. 111, срв. с Фрум. *Съдбовно движение*, стр. 262).

От времето на среднощния вик в 1844 г. насам човешките сърца не са били така дълбоко затрогвани. Късният дъжд и високият вик са започнали! Не е чудно, че председателят на Генералната конференция тогава казал: „Това място става все по-тържествено и по-тържествено поради присъствието на Господа. Зная, че никой от нас никога не е присъствал на такова събрание, на каквото присъстваме ние днес“. Как бихте се почувствали вие, ако чуехте следните думи:

Време е третата ангелска вест да стигне до всеки народ по земния глобус...

Тогава готов ли си да отидеш? Това, че вестта трябва да стигне до всеки народ, не кара ли всеки изповядващ я да бъде готов да отиде и до края на земята, когато Бог го призове за това?... Тогава всеки човек е неверен на това, което Бог му е поверил по отношение на третата ангелска вест, ако се дръпне от Божия призив да отиде където и да било по земното кълбо, нали? Но тогава това ни изправя лице срещу лице с посвещението, каквото никога досега не е имало всред адвентистите от седмия ден. Изправя ни лице срещу лице с такова посвещение в дома, в семейството, по отношение на притежанията, по отношение на всичко, че каквото имаме, да бъде предадено в ръцете на Бога, за да Му позволим да ни призове и изпрати нас или средствата ни, където пожелае, и да направи с нас това, което той избере...

Така както стоят, нещата днес повече от всякога поставят на голямо напрежение и истинската действителна вяра... Казвам ви, това е предизвикателство към всеки човек. Намирам, че то е предизвикателство и към мен. Но аз мога да кажа: „Братя, нека да е предизвикателство“ (*там*, стр. 110, 111).

Старейшината С. Н. Хаскел на същата сесия е имал същото убеждение. По-късно той отишъл до краищата на земята:

Какво ще направим, ако сме притежатели на тази благодат? Ами аз очаквам, че ще напуснем нашите домове, очаквам, че ще бъдем радостни да напуснем нашите домове и да посветим себе си на делото на нашия Господ Исус Христос и да бъдем средство за занаяне на истината до краищата на земята... Ако нашият интерес е ограничен, ние можем да предложим няколко молитви – и всичко това е добро; можем да изпратим няколко списания – и всичко това е добро; но колко от нас ще отдадат себе си, ще се откажат от интересите си и ще ги оставят, и животът им да бъде втъкан в делото на Господа, та поведението и делата ни да бъдат в хармония с делото на нашия Господ и Спасител Исус Христос? (*там*, стр. 131).

Някои направили точно така, посветили себе си и всичко свое на Исус. Вестта имала голяма сила. Ръкоположени проповедници даже били кръстени отново.* Този вид посвещение трогва сърцата на проповедници:

Единственото нещо не е кой ще бъде най-големият в конференцията или кой ще бъде най-големият в църквата, или кой ще заеме този или онзи пост в църквата, или в комитета на конференцията. Въпросът не е в това.

„Кой ще дойде най-близо до Христовото подобие?“
Братя, ето къде се намираме (*там*, стр. 169).

А *там* ли се намираме и днес? Ще видим ли в това поколение славата на Бога, изявена в приключване на делото Му?

Какво бе съдържанието на вестта от 1888 година, което притежаваше такава голяма сила да трогва сърца?

Това може да се резюмира с една-единствена дума – *Христос*.

За миг двама проповедници адвентисти от седмия ден зърнаха онова, което трябва да стане великата тема за света:

* У. С. Хиат бил един от тях (от *Съдбовно движение*, стр. 257); доктор и госпожа Х. Крес също (виж *Под водещата ръка*, стр. 112, 113).

От всички, изповядващи се за християни, адвентистите от седмия ден трябва да бъдат първите във въздигането на Христос пред света. Грешникът трябва да бъде доведен дотам, че да погледне Голгота; с простата вяра на малко дете той трябва да се повери на заслугите на Спасителя, приемайки Неговата правда, вярвайки в Неговата милост (Елена Г. Вайт. *Евангелски работници*, стр. 156, 157).

Глава 3

Христос – сърцето на вестта от 1888 година

Джоунс и Уагонър единодушно наблягаха на възвишаването на Божествеността на Христос. Техните зрели изложения не били опетнени ни най-малко с мисълта, че Христос е нещо по-малко от вечно предсъществуващ и равен с Бог Отец. Забележете как Уагонър възвишава Христос в *Радостните вестни*, стр. 141:

Христос бе Посредник, преди грехът да дойде в света, и ще бъде Посредник, когато грехът няма да съществува във вселената и няма да има нужда от изкупление [прощение]... Той е самият Отпечатък на съществуването на Отец... Той не стана за първи път Посредник при падането на човека в греха, но беше такъв още от вечността. Не само човекът, но никое сътворено същество не идва при Отец, освен чрез Христос.

Джоунс се присъединява към Уагонър в прогласяване пълнотата на Божеството на Спасителя по същия начин:

В първата глава в Посланието към евреите Христос е разкрит като Бог с *името* на Бога, защото Той е *по естество* Бог. И така, вечността е Негово естество, от естеството на Бога, Той е самият Отпечатък на *същността* на Бога.

Това е Христос, Спасителят, Дух от Духа, същност от същността на Бога.

И това е жизнено важно да се знае още от първата глава на Посланието към евреите, за да се разбере

какво е естеството, разкрито във втората глава на Посланието към евреите – като човек (*Пътят на посвещението*, стр. 16).

Самото сърце на вестта от 1888 година бе ясно съживяване на новозаветното оправдание чрез вяра, но вестителите успяха да разчистят остатъците на оспорвания диспут, продължаващ толкова много столетия. Тяхното разбиране на трите ангелски вести от Откровение 14 гл. в светлината на очистването на светилището възстанови виждането им до почти апостолска чистота и приготви един народ за Христовото идване. Например:

А правдата ще живее чрез вяра. Каква част от човешкия живот трябва да бъде праведна? Цялата, всеки момент; защото правдата ще живее чрез вяра... Никое дело, което можем да извършим, не може да бъде праведно единствено чрез закона. Само чрез вяра човек може да бъде праведен или делата му праведни. Законът съди човека чрез делата му, но законът е толкова необятно велик, че никое човешко дело не може да се издигне до неговите висини. Затова трябва да има Посредник, чрез Когото да дойде оправданието...

Всички човешки дела са покварени...

В Христос е съвършената правда на закона и благодаратта Неговата праведност да се дари чрез вяра. За това са свидетелствали и самите пророци, защото те проповядваха оправдание чрез Христос, чрез вяра...

Има само едно нещо, от което човек се нуждае в този свят, и то е оправдание – и оправданието е факт, а не теория. То е евангелието... Праведността може да бъде постигната единствено чрез вяра; следователно всички неща, достойни да бъдат проповядвани, трябва да водят до оправдание чрез вяра...

От праведността на Христос се нуждаем, за да оправдаем настоящето също така, както се нуждаем да се направят съвършени несъвършените дела на миналото (Уагонър. *Бюлетин на Генералната конференция*, 1891 г., стр. 75).

Чудим се защо някои хора предполагат, че доктрината за оправдание чрез вяра понижава Божия закон. Оправданието точно прави закона да посрещне това... То установява закона в сърцето. Оправданието е законът, въплътен в Христос, поставен в човека, така че той е въплътен в човека...

Христос дава Своята праведност, отнема греха и оставя правдата Си вместо него, а това прави радикална промяна в човека (*там*, стр. 85).

Както ще видим в последната глава, това, че Уагонър свързва оправданието чрез вяра със закона, по никакъв начин ... не е ехо от заблудата на римокатолическата *фалшификация* на оправданието чрез вяра, обявено от Трентския събор. Възгледът за оправдание чрез вяра от 1888 година трябваше да приготви един народ, за когото Господ можеше да каже: „Тук са тези, които пазят Божиите заповеди и имат вярата Исусова“ (Откр. 14:12, подчертаното е добавено).

И двамата вестители бяха пленени от славата на Христос. Уагонър увещава „постоянно и разумно да размишляваме за Христос такъв, какъвто е“ (*Христос и Неговата правда*, стр. 5). Да гледаме на Него „такъв, какъвто е“, това изисква пълен и уравновесен възглед за Христос както като наш Заместник и Гарант, *така и* като наш Пример и Образец. Невъзможно е Той да се схване като наш Божествен Заместник, ако не Го „виждаме“ също така и като наш Пример; второто прави славно първото, а първото прави ефективно второто:

Той трябва да бъде „въздигнат в цялата Му превъзходна красота и сила като „Бог с нас“, та по този начин Неговата Божествена прелест да привлече всички при Него (*там*, стр. 6).

Фактът, че Христос е част от Божеството, притежавайки всички атрибути на Троицата, бидейки еднакъв с Отец във всяко отношение, като Творец и Законодател, Той е единствената сила, която съществува в изкуплението... Ако Христос не беше Бог, тогава

*Divinity
в
оригинал*

ние имаме само една човешка жертва. Той не би могъл да има правда, която да придаде на другите (*там*, стр. 43, 44).

Сигурността на грешника за пълно и безплатно прощение лежи във факта, че самият Законодател, Онези, срещу Когото той се разбунтува и Когото той безчестеше, е същият, Който даде Себе Си за нас (*там*, стр. 45).

Джоунс и Уагонър поставиха основата на своята вест ясно и вярно върху основата, че Христос е наш Заместник и че Той вмениява правдата си на вярващия грешник. Това бе основата, която положиха реформаторите от XVI в., че нашето приемане от Бога се основава изцяло на заместническото дело на Христос, а не и на йота или на чертичка от собственото ни дело:

А тъй като и най-добрите усилия на един грешен човек не могат и в най-малка степен да родят праведност, то е ясно, че единственият начин, по който тя може да дойде до човека, е даром... Именно защото правдата е там, вечният живот, който е наградата на праведните, е дар от Бога чрез Исус Христос, нашия Господ.

Христос е представен от Бога като такъв, чрез Когото единствено може да се постигне прощение на греховете; и това прощение се състои просто в обявяването на Неговата праведност (която е праведността на Бога) за тяхното прощение. „Бог, Който е богат с милост“ (Еф. 2:4) и Който намира удоволствие в нея, поставя собствената Си праведност върху грешника, който вярва в Исус, като заместител на неговите грехове. За грешника това е наистина печеливша промяна, а не е никаква загуба и за Бога, защото Той е безкраен в святост и Неговите запаси никога не могат да бъдат изчерпени... Бог поставя правдата Си върху вярващия. Той го покрива с нея, така че греховете му не се виждат повече...

Накрая грешникът, уморен от напразната борба да постигне правда от закона, се вслушва в гласа на Христос и прибягва към Неговите протегнати ръце.

Скривайки се в Христос, той бива покрит с Неговата правда и сега – ето! Постигнал е чрез вяра в Христос онова, към което напразно се е стремял... Това е истинското оправдание, защото е постигнато от Източника на правдата...

В това разрешение на въпроса няма място за грешки. Бог е праведен и в същото време Освободител на този, който вярва в Исус. В Исус обитава цялата пълнота на Божеството; Той е равен на Отец във всяко Божествено качество. Следователно изкуплението, което е в Него – възможността да изкупи изгубения човек – е безкрайно. Бунтът на човека е срещу Сина, както и срещу Отца, тъй като двамата са едно (*там*, стр. 60–63).

Но Джоунс и Уагонър продължиха и направиха онова, което реформаторите от XVI в. не бяха направили. На тази основа те изградиха едно голямо здание на истината, което е уникално и отличава адвентистите от седмия ден, като допълва Реформацията, започнала преди толкова много години. Те продължиха да развиват вестта на оправдание чрез вяра паралелно на уникалната адвентна истина за очистването на светилището и в съгласие с нея. „Вестта за Христовата правда“, която трябва да освети земята със славата си, идва от Светая Светих на небесното светилище, където се свещенодейства, където Христос, нашият Първосвещеник, извършва Своето дело на изкупление.

Това изискваше един по-ясен откогато и да било преди това, поглед, върху Христовата праведност, проявявана в човешка плът.

Боговдъхновеното перо ни казва, че високият вик на третата ангелска вест ще бъде повече светлина, отколкото шум:

Мракът на погрешното разбиране на Бога е обгърнал света. Хората губят познанието си за Неговия характер... Очакващите идването на Младоженеца трябва да кажат на хората: „Ето вашия Бог“. Последните лъчи на милостивата светлина, последната вест на милост, която трябва да бъде дадена на този свят, е откровението

на Неговия характер на любов (Елена Вайт. *Притчи Христови*, стр. 415).

Ще видим как самата вест от 1888 година изпълни това специфично изискване за истинско изливане на Святия Дух във вид на късен дъжд. Но най-напред трябва да разгледаме накратко как самата Елена Вайт свързва себе си с вестта на Джоунс и Уагонър. Правени са били много усилия за дискредитирането на тяхната вест, като особено Уагонър бива представян като отстъпил от истината само седмици или месеци след конференцията от 1888 година.

Трябва да бъдат отбелязани два важни фактора:

1. Макар да е опасно да се утвърждава една вест просто чрез цитирането в нейна полза на видни, но небоговдохновени богослови, то все пак е от значение, че компетентни богослови *наистина* подкрепят възгледите, които Уагонър проповядваше след конференцията от 1888 година. Някои от тях ще бъдат цитирани по-късно в нашето изследване като поддържащи същия възглед за оправдание чрез вяра. Когато Уагонър е казал, че оправданието чрез вяра „предизвиква радикална промяна в човека“, той е имал предвид, че вярващият грешник бива „направен послушен на закона“. Това не е по никой начин римокатолическият възглед!

2. Ентусиазираното одобрение на вестта на Джоунс и Уагонър от Елена Вайт продължило години след конференцията от 1888 година. В 1889 г. тя поддържала „тази светлина, която тези двама мъже *представят*“ (Ръкопис № 5, 1885 г.) и казала, че „самата вест, която Господ е изпратил на народа си *по това време*“, бива представена в техните „проповеди“ (*Ривю енд Херълд*, 5 март 1889 г.). „Настоящата вест – оправдание чрез вяра – Е вест от Бога; тя носи Божественото одобрение, защото нейният плод е святост“ (*там*, 3 септември 1889 г.). В 1890 г. тя говори за „доказателствата, дадени преди две години, за отношението на Бога чрез неговите избрани слуги..., които Бог

използва“ (*Свидетелства за проповедници*, стр. 466). В 1892 г. тя продължава: „Бог *работи* чрез тези инструменти... Вестта, дадена от А. Т. Джоунс и Е. Дж. Уагонър, Е вест от Бога до Лаодикийската църква“ (Писмо 0-19, 1892 г.). В 1892 г. тя казва тържествено, че „светлината, свободата и изливането на Святия Дух са придружавали делото“ на Джоунс (Писмо, 9 януари 1893 г.). В 1895 г. говори често пъти за това, как „Бог им е дал вестта Си. Те носят словото на Господа... Тези мъже... са били като знамения в света..., движени от Божия дух... [и са били] изпратени от Христос вестители“ (*Свидетелства за проповедници*, стр. 96, 97). „Бог ги е въздигнал... и им е дал скъпоценна светлина, а тяхната вест е нахранила Божия народ“ (Писмо 51а, 1895 г.). И по-късно чак в 1896 г. тя казва, че „който отхвърля светлината и доказателствата, с които Бог щедро ни е дарил, отхвърля Христос“ (Писмо, 31 май 1896 г.). Пръснати из различните години, тези одобрения наброяват повече от 200! (Подчертаните думи и изрази в цитатите са добавени.)

Да се припише отстъпничество на Уагонър през този период, това означава да се дискредитира Елена Вайт, като се приеме, че тя е или наивна, или погрешно информирана, или пък невярна на дълга си.

Следващата глава изследва една от най-важните концепции, проповядвана както от Джоунс, така и от Уагонър. Съществуват документални доказателства, че Уагонър е поддържал този възглед *преди* и *след* конференцията в Минеаполис, дори пред лицето на силна опозиция. Това било едно уникално разбиране на „Христовата праведност“, за което е невъзможно да се предположи, че Уагонър не го представя на конференцията в 1888 година, доколкото то съставлява интегрална част от вестта, която той и Джоунс са представили с одобрението на Елена Вайт.

Глава 4

Христос, изкушен подобно на нас

Разглеждайки основните идеи, които правят вестта от 1888 година за Христовата праведност уникална и ефективна, ще трябва да се придържаме много отблизо към паралелните коментари на Елена Вайт върху вестта и към историята от онази епоха. Описвайки съживяващите събрания, провеждани в Южен Ланкастър в началото на 1889 г., тя ни насочва към сърцето на вестта на Джоунс и Уагонър:

Както ученици, така и учители споделяха до голяма степен Божиите благословения. Дълбокото действие на Божия дух бе почувствано от почти всяко сърце. От присъстващите на събранието се роди общото свидетелство, че те бяха получили опитност, надвишаваща всичко друго, което познаваха дотогава...

Никога не съм виждала делото на съживлението да върви напред с такова усърдие и в същото време да остане непримесено от всякакво неподходящо възбуждение. Нямахме увещание и покани. Хората не бяха викани да излизат напред. Но цареше тържественото усещане, че Христос е дошъл да призове не праведните, но грешниците на покаяние... Сякаш дишахме самата атмосфера на небето... Каква красива гледка бе за цялата вселена да види как такива паднали мъже и жени чрез гледане на Христос се променят, приемайки отпечатъка на Неговия образ върху душите си. Те видяха себе си развалени и деградирани по сърце... Това покори гордостта на сърцето и разпъна личното „аз“ (*Ривю енд Херълд*, 5 март 1889 г.).

Идеята на Джоунс и Уагонър за Божественото, вечно-то предсъществуване на Христос, идващ да освободи човека *там, където е*, поемайки на Своето безгрешно естество нашето грешно естество и изпитвайки всички изкушения вътре в Неговата душа и въпреки това напълно триумфирайки над изкушенията – това бе централната тема на тяхната вест. Това бе Христовата праведност, динамична и славна, плодът на неговата доживотна борба, дори до „смърт на кръст“ (Фил. 2:8). Говорейки за същото това събрание, Елена Вайт изразява радостта си по следния начин:

В събота следобед много сърца бяха трогнати и много души бяха нахранени с хляба, който идва от небето... Господ слезе много близо и убеждаваше души в голямата им нужда от Неговата благодат и любов. Чувствахме необходимостта от представянето на Христос като Спасител, Който не бе някъде далеч, но съвсем близо до нас (*там*).

Ключът за разбиране на сърцето на вестта от 1888 година лежи в тази фраза: „Спасител, Който не е някъде далеч, но много близо при нас“. Този, Който е „Пътят и Истината, и Животът“, изяви Себе Си на младежите от колежа като Такъв, Който „*е съвсем близо при нас*“, „Емануил... Бог с нас“; не само с Него, но „*с нас*“ (Матей 1:23).

Кой е Исус Христос?

Той дойде при нас по уникален начин във вестта от 1888 година. И смайващата история на тази вест показва голямата борба между Христос и Сатана. Щом Христос бъде разкрит в Неговата пълнота, и Сатана веднага повдига опозиция. Беше ли Христос наистина „във всичко изкушен подобно на нас“, отвътре, както и отвън? Или пък Той бе толкова различен от нас, че не можеше да почувства нашите вътрешни изкушения? Можеше ли Той да чувства нещата така, както ние ги чувстваме? Беше ли наистина и в действителност човек? Беше ли изкушаван така, както

безгрешният Адам бе изкушаван, или пък бе изкушаван така, както ние сме изкушавани?

Намираме първоначално указание за това от казаното от Елена Вайт в началото на онова събрание от 1889 г., на което Христос бе разкрит във вестта като Един, Който е близо. И тя казва: „Ние чувстваме необходимост“ да Го представим така – Елена Вайт сърдечно се присъединява към Джоунс и Уагонър.

Ето кое е направило впечатление на душата ѝ по време на това „съживително дело“. „Както ученици, така и учители“ „гледаха на Христос“. Това беше истинско оправдание чрез вяра, защото то покоряваше „гордостта на сърцето им и разпъваше собственото „аз“. „Какво е оправдание чрез вяра? Това е Божието дело за хвърляне на човешката слава в праха и извършване за човека на онова, което той няма сила да извърши сам“ (*Вратата, чрез която живея*, стр. 111, от *Специални свидетелства*, серия А, № 9, стр. 69).

Нека обърнем внимание на простия пряк пример на вестта на Джоунс и Уагонър за Христовата правда „в подобие на греховна плът“. Уагонър обяснява какво е проповядвал от конференцията в 1888 година и преди това:

Изпратени ми бяха два въпроса и аз бих могъл да ги прочета сега. Единият от тях гласи: „Беше ли свящото, което се роди от Дева Мария, родено в греховна плът и имаше ли тази плът същите зли наклонности, с които ние се борим?“...

Аз не зная нищо по този въпрос с изключение на онова, което чета в Библията; но онова, което чета в Библията, е така ясно и разбрано, че то ми дава вечна надежда. [Гласове: „Амин!“] Преживях времена на обезсърчение, униние и неверие, но благодаря на Бога, че всичко това премина. Тези неща, които в продължение на години са ме обезкуражавали в живота, след като сериозно и съзнателно, както и всеки друг правеше, се опитвах да служа на Господа – това, което ме накара да отстъпя в душата си и да кажа: „Няма смисъл, не мога да го направя“, беше до известна степен съзнанието за

слабостта на моето лично „аз“ и мисълта, че онези, които според моята преценка бяха вършили правото, както и онези святи мъже в миналото, за които четем в Библията, са били направени по различен начин от мене, така че те са могли да вършат правото. Аз откривах чрез много и тъжни опитности, че не мога да върша правото, но върша зло...

Питам ви: Ако Исус Христос, Който е представен от Отца като Спасител, Който дойде тук да ми покаже пътя на спасението, в Когото единствено имам надежда – ако Неговият живот тук на земята бе преструвка, тогава къде е надеждата? [Глас: „Няма я“.] „Но – казвате вие – този въпрос предполага точно обратното на факта, че Неговият живот е преструвка. Той бе съвършено свят, толкова свят, че никога не бе дори имал някакво зло, с което да се бори.“

Точно за това си мисля и аз. Чета, че Той „бе изкушаван във всичко подобно на нас, но пак без грях“. Чета за Неговите молитви по цяла нощ. Чета за молитвата, при която в агонията Му капки пот, примесени с кръв, падаха по лицето Му; но ако всичко това е било преструвка, игра, ако всичко това е било само показ, ако Той е преминал през това преживяване, а в края на краищата в него не е имало нищо, ако Той не е бил истински изкушаван, но това е било просто преминаване през движенията на молитвата, каква е ползата за мен от всички тези неща? Аз съм оставен в по-лошо състояние, отколкото съм бил преди.

Но о, ако има Един – и аз не казвам това „ако“ с каквато и да било сянка на съмнение; ще кажа: *тъй като* има Един, Който премина през всичко, през което аз някога мога да бъда призован да премина, Който се съпротиви на всичко повече, отколкото моята грешна бореща се личност би могла някога да бъде призована да се съпротиви [гласове: „Амин!“], Който бе преживял изкушения по-силни, отколкото аз някога ще бъда призован лично да преживея, Който бе във всяко отношение като мен, само че поставен в много по-лоши обстоятелства, отколкото аз съм, Който посрещна всичката мощ, която дяволът би могъл да упражни върху чо-

вешката плът и Който въпреки това не позна грях – тогава аз мога да се радвам с извънредно голяма радост [гласове: „Амин!“]... И онова, което Той направи преди някакви си 19 века, е все още способен да направи и прави за всички, които вярват в Него (*Бюлетин на Генералната конференция*, 1901 г., стр. 403, 404).

Преди да продължим по-нататък, нека да разберем онова, което Уагонър наистина казва:

1. Христос наистина бе изкушен, както нас; Той се молеше, защото е трябвало да се моли; Той бе „направен във всяко отношение, както аз съм направен“, с изключение на това, че Той не позна греха; посрещна „цялата мощ, която дяволът би могъл да упражни над човешка плът“ (чрез изкушения отвътре и отвън).

2. И въпреки това Христос „не позна греха и показва в плътта и живота Си свършена правда“.

3. Всички, които вярват в Него истински, ще познаят силата Му, която ще ги спаси от съгрешаване.

Но за да бъдем честни, трябва да чуем Уагонър и по-нататък. Той продължава, разисквайки върху римокатолическия възглед за естеството на Христос в плът:

Беше ли Христос – свящото, което се роди от Мария, роден в греховна плът? Чували ли сте някога римокатолическата доктрина за непорочното зачатие? И знаете ли каква е тя? Някои от вас вероятно предполагат, като я чуят, че тя означава, че Христос е бил роден безгрешен. Но това изобщо не е католическата догма. Доктрината за непорочното зачатие е, че Мария, майката на Исус, била безгрешна. Защо? Уж да се възвеличи Исус; а това всъщност е дело на дявола, за да постави пропаст между Исус, Спасителя на хората, и самите хора, които дойде да спаси, така че нито един да не отиде при Него (*там*, стр. 404).

Тази широка пропаст е същата заблуда, за която Елена Вайт говори по-горе в своето изявление от март 1889 г., която заблуда „ние чувствахме за необходимо“ да избег-

нем. Уагонър разкрива, че съзнава този факт в 1901 г. като опозиция на вестта от 1888 година. Той продължава:

Трябва да решим, всеки един от нас, независимо дали сме въвн от римската църква, или не. Има твърде много хора, които все още носят нейните белези и влияния, но аз съм убеден, че всяка душа, която тази вечер е тук, иска да узнае пътя на истината и правдата [събранieto: „Амин!“] и че тук няма нито един, който съзнателно да се придържа към догмите на папството и да не желае да бъде освободен от тях.

Не виждате ли, идеята, че плътта на Исус не била като нашата (защото ние знаем, че нашата е греховна), по необходимост включва идеята за непорочното зачатие на Дева Мария? Обърнете внимание, в Него нямаше никакъв грях, но Божията тайна се проявява в плътта..., свършеното изявление на живота на Бога в Неговата неопетнена чистота сред греховна плът. [Събранieto: „Амин!“] О, това е удивително, нали!

Да предположим, че започнем за момент с идеята, че Исус е бил така отделен от нас, т.е. така различен от нас, че не е имал в плътта Си нищо, с което да се бори. Това е било безгрешна плът. Тогава, разбира се, виждате как по необходимост следва римокатолическата догма за непорочното зачатие. Но защо спираме тук? Щом като Мария е родена безгрешна, това означава, разбира се, че нейната майка също е имала безгрешна плът. Но и тук не можете да спрете. Трябва да продължите назад от нейната майка, и още по-назад, докато дойдете до Адам; и резултатът? Никога не е имало грехопадение; Адам никога не е съгрешавал; и така виждате, че чрез проследяване на всичко това откриваме същината и идентичността на римокатолицизма и спиритизма...

[Христос] бе изкушен в плътта, Той пострада в плътта, но имаше ум, който никога не се съгласи с греха...

Той установи Божията воля в плътта и установи факта, че Божията воля може да бъде изпълнена във всяка човешка, греховна плът...

Всяко тяло, вашето и моето, е приготвено от Бога Христос да може да извърши Божията воля в него (там, стр. 404, 405).

Простата идея, която представя Уагонър, е, че онова, което Христос изпълни чрез побеждаването в Своята плът на земята, Той може да изпълни и извърши и в плътта на всички, които вярват в Него истински. Забележете следното заключение:

Когато Бог дава на света това свидетелство за Своята сила да спасява докрай, да спасява грешни същества и да живее съвършен живот в греховна плът, тогава Той ще премахне невъзможностите и ще ни даде по-добри обстоятелства, в които да живеем. Но преди всичко това чудо трябва да бъде извършено в греховен човек, не просто в личността [плътта] на Исус Христос, но в Исус Христос, възпроизведен и умножен в хилядите Негови последователи. Така че не просто в малко спорадични случаи, но в цялото тяло на църквата съвършеният живот на Христос ще бъде изявен пред света и това ще бъде последното коронно дело, което или ще спаси, или ще осъди хората...

Сега, когато поддържаме това, ние имаме здравословен живот в смъртна плът и ще отдаваме слава и в немощите... Аз бих бил съвършено доволен никога да не позная каквато и да било по-висша радост от тази, че Исус ни дава да изпитаме силата на Христос в греховна плът – да стъпчем под нозе и да подчиним на Неговата воля тази греховна плът. Това е радостта от победата; и ще има вик в лагера, когато това бъде извършено...

Той принася победа от поражението; Той ни въздига от дълбините на ямата и ни дава да седнем заедно с Него в небесни места. Той може да вземе детето, родено в грях, то може да бъде продукт на похот, и да направи същото това дете да седне заедно с князете на Божия народ. Господ ни е показал това във факта, че не е скрил от нас собствените Си предци... Ние скърбим, че сме наследили зли наклонности, греховно ес-

тество, почти сме отчаяни, понеже не можем да скъсаме с тези унаследени злини, нито пък да се съпротивим на тези склонности към греха... Исус Христос бе „роден от семето Давидово по плът“... Исус не се засрами да нарече греховни човеци Свои братя...

Така виждаме, че независимо от естеството на нашето наследство, Божият дух има такава сила над плътта, че може напълно да промени всичко това и да ни направи участници в Божественото естество... О, дано Бог ни помогне да видим някои от славните възможности в евангелието..., така че да можем да кажем: „Драго ми е, Боже мой, да изпълнявам волята Ти, да, законът е сред сърцето ми“, разкривайки Неговата сила в моята греховна, смъртна плът за вечна хвала на Неговата благодатна слава (там, стр. 406-408).

Тези идеи за Христовата правда са идентични с онези, които Уагонър е представил както преди, така и непосредствено след конференцията от 1888 година. Основната идея останала ясна и неизкривена. Забележете онова, което той пише в писмо до Г. И. Бътлър на 10 февруари 1887 г. и е публикувано по-късно в 1888 година:

Прочетете Римляни 8:3 и ще научите какво е било естеството на плътта, в която е било Словото...

„Бог изпрати Сина Си в подобие на греховна плът и за грях, осъждайки греха в плътта.“ Христос бе роден в подобие на греховна плът [след това цитира Фил. 2:5-7 и Евр. 2:9]... Тези стихове показват, че Христос прие човешко естество и в резултат на това бе подчинен на смърт. Той дойде на света с цел да умре; и за това още от началото на земния Си живот се намираше в същите условия и в същото състояние, в което са и хората, които Той дойде да спаси. Сега четем:

Римл. 1:3: Божието евангелие „за Сина Му Исус Христос, нашия Господ, Който бе направен от семето Давидово по плът“. Какво е било естеството на Давид „по плът“? Греховно нали? Давид казва: „Ето, родих се в нечестие и в грях ме зачна майка ми“ (Пс. 51:5). Не се стряскайте в ужасяващо учудване; не предполагам в

никакъв случай, че Христос е бил грешник... [цитира Евр. 2:16, 17].

Това, че е бил оприличен във всичко на братята, е същото като това, че е бил направен по подобие на греховна плът, „направен в подобие на човечите“. Едно от най-насърчителните неща в Библията е знанието, че Христос прие естеството на човек; да знаеш, че Неговите наследници по плът са били грешници. Когато четем този доклад за живота на предшествениците на Христос и виждаме, че те всички са имали слабостите и страстите, каквито ние имаме, намираме, че никой човек няма правото да извинява греховните си дела с наследственост. Ако Христос не е бил направен във всичко като Неговите братя, тогава Неговият безгрешен живот не би бил никакво насърчение за нас. Ние бихме могли да гледаме на Него с възхищение, но това би било възхищението, което докарва безнадеждно отчаяние... [цитира 2Кор. 5:2].

И сега, кога бе направен Исус грях за нас? Трябва да е било, когато е бил направен в плът и е започнал да понася изкушенията и немощите, присъщи за греховната плът. Той премина през всяка фаза на човешката опитност, бидейки „във всичко изкушаван като нас и все пак без грях“. Той бе „човек на скърби и навикнал на болка“. Той „понесе печалта ни и със скърбите ни се натовари“ (Исая 53:4); а в Матей се казва, че този текст е бил изпълнен дълго преди разпятието. И така, аз казвам, че раждането Му под закон е необходима последица от това, че е роден в подобие на греховна плът, че е взел естеството на Адам. Той бе направен като човек, за да може да претърпи страданието на смъртта. Още от най-ранно детство кръстът е бил винаги пред Него.

4. Вие казвате: „Че Той доброволно прие греховете на света чрез голямата Си жертва на кръста, това ние [Генералната конференция и ръководството на сп. „Ривю енд Херълд“] приемаме; но Той не бе роден под неговото осъждане. За Него, Който бе чист и никога не бе извършил грях в живота Си, би било учудващо извращение на цялата правилна теология да казваме, че е

бил роден под осъждението на закона“ [сравни Бътлър. *Законът в Посланието към галатяните*, стр. 58].

Може наистина да е извращение на теологията, но е напълно в хармония с Библията и това е главното... Вие сте шокирани от идеята, че Исус бил роден под осъждението на закона, защото никога не бил извършил грях в живота Си. Но признавате, че на кръста Той бе под осъждението на закона. Какво! А тогава да не би да е извършил грях? Ни най-малко. Е, добре, щом Исус можа да бъде под осъждението на закона в един период от живота Си и да бъде безгрешен, не виждам причина да не е могъл да бъде под осъждението на закона в друг период от живота Си и също така да е бил безгрешен...

Аз просто не мога да разбера как Бог би могъл да бъде изявен в плът и в подобие на греховна плът... Аз просто приемам изявлението на Писанието, че само така Той би могъл да бъде Спасителят на хората; и аз се радвам на това знание, точно защото Той бе направен грях, аз мога да бъде направен правда на Бога в Него (Уагонър. *Евангелието в Посланието към галатяните*, 1888 година, стр. 60-62).

Онова, което прави това доста разширено изявление върху естеството на Христос така интересно, е, че Уагонър всъщност го е публикувал в 1888 година, след като е оставил този въпрос да узрее в ума му в продължение на повече от година.

От едно интервю със съпругата на Уагонър Фрум ни информира, че тя стенографирала изследванията на съпруга си по време на конференцията от 1888 година и след това транскрибирала записаното. После Уагонър издал тези бележки като статии в сп. *Знамения на времето*, а покъсно ги публикувал в книгата си *Христос и Неговата правда* и в др. книги (срв. Фрум. *Съдбовно движение*, стр. 200, 201). Уагонър едва ли е имал време да разопакова куфарите си след конференцията от 1888 година и веднага написал в броя от 21 януари 1889 г. на *Знамения* (пасажът

се явява в леко редактиран вид и в *Христос и Неговата правда*, стр. 26-30) следното, вероятно от транскрибираните му бележки:

Ще бъде достатъчно малко да се размисли, за да покажем на всекиго, че ако Христос е приел подобие на човек, за да може да понесе смърт, плътта, която трябва да е приел, била греховна, защото само грехът причинява смърт. Смъртта... не би имала власт над Христос, ако Господ не бе възложил на Него нечестие то на всички ни; нещо повече, фактът, че Христос прие плътта не на безгрешно същество, но на греховен човек, т.е. че плътта, която Той прие имаше всички слабости и греховни наклонности, на които падналото човешко същество е подчинено, се показва от самите думи, на които е основана тази статия. Той бе „направен семето на Давид според плътта“...

Макар Неговата майка да бе чиста и набожна жена, както би могло да се очаква, никой не може да се съмнява, че човешкото естество на Христос трябва да е било много повече подчинено на немощите на плътта, отколкото би било, ако Той бе роден преди човешкият род да бе до такава голяма степен дегенерирал физически и морално... [цитира Евр. 2:16-18 и 2Кор. 5:21].

Това е много по-силно от изявлението, че Той е бил „в подобие на греховна плът“. Той бе *направен грях*... безгрешен, но въпреки това не само счетен за грешник, но и всъщност приел греховно естество... [цитира Гал. 4:4, 5].

Исус прекарваше цели нощи в молитва към Отец. Защо бе нужно това, ако Той не бе угнетяван от неприятеля чрез наследствената слабост на плътта? Той „се научи на послушание от нещата, в които пострада“. Не че Той е бил някога непослушен, защото Той „не познаваше грях“; но чрез нещата, с които пострада в плътта, Той се научи на това, което човеците трябва да срещат в усилията си да бъдат послушни...

Някой може да си помисли, прочитайки статията дотук, че ние унижаваме характера на Исус, като го

свеждаме до равнището на греховен човек. Напротив, ние просто възвишаваме „Божествената сила“ на нашия благословен Спасител, Който сам слезе доброволно до равнището на греховен човек, за да може да възвиши човека до собствената Си неопетнена чистота, която Той поддържа и при най-противните обстоятелства... Неговото човешко естество само покриваше това Божествено естество, което бе повече от способно да се съпротивлява успешно на греховните страсти на плътта. През целия Му живот съществуваше борба. Плътта, подбуждана от неприятеля на всяка правда, клонеше към грях, но Неговото Божествено естество нито за момент не даде достъп на зло желание, нито пък Божествената Му сила за момент се поклати. След като пострада в плътта, във всичко, в което хората евентуално биха пострадали, Той се завърна при престола на Отца, така неопетнен, както и когато напусна дворецете на славата... Тогава нека уморените, слаби, угнетявани от греха души се окуражат. Нека дойдат „дръзновено до престола на благодатта“, където сигурно ще намерят благодат за помощ във време на нужда, защото тази нужда бе чувствана и от нашия Спасител в самото време на нужда.

Наблюдателният читател ще забележи, че Уагонър не е казал, че Христос е „имал“ греховно естество. Той казва, че Христос „взе“ *нашето* греховно естество, естество, което съдържа в себе си цялата способност да бъде изкушавано отвътре и отвън, естество като нашето, с всички последици от наследствеността. Но нито за момент Исус не се поддаде.

Елена Вайт ли подкрепя напълно тази концепция за Христовата правда? На самата конференция от 1888 година тя казва: „Виждам красотата на истината в изложението за правдата на Христос във връзка със закона така, както докторът [Уагонър] го представи пред нас... Представеното хармонизира съвършено със светлината, която Господ е благоволил да ми даде през всичките години на моята

опитност“ (Ръкопис № 15, 1888 година). „Христовата правда във връзка със закона“ очевидно не е Неговата святост преди въплъщението, но Неговият характер и жертва, издействани във въплъщението „в подобие на греховна плът“. Както видяхме по-горе, Уагонър изяснява на старейшината Бътлър своята вяра, че Христос е „роден под закона... [като] необходима последица от това, че е роден в подобие на греховна плът, от това, че е приел естеството на Авраам“. Би било невъзможно Елена Вайт да одобри като „красотата на истината“ Уагонъровата концепция за „правдата на Христос във връзка със закона“, ако тя не включва грандиозната идея за това, че Христос взе „нашето греховно естество“ и въпреки това разви съвършено безгрешен характер.

Всъщност тя ентусиазирано пише:

Когато брат Уагонър представи тези идеи на конференцията в Минеаполис, това бе първото ясно учение по въпроса, което съм чувала изговорено от човешки устни, с изключение на разговорите, които съм водила с моя съпруг. Казвала съм си: „То е, защото Господ ми е представил това във видение, затова го виждам така ясно, а те [братята, които се противопоставят] не могат да го видят, понеже не им е било представено така, както на мене; и когато още един друг го представи, всяка фибра на моето сърце казваше „Амин!“ (Ръкопис № 5, 1889 г.).

Как Елена Вайт би могла да каже нещо такова, ако Уагонър просто преподчертаваше лутерански или калвинистки идеи?

Глава 5

Елена Вайт подкрепя идеята на Джоунс и Уагонър

Тази концепция за Христовата правда не бе посрещната добре от старейшината Бътлър, председател на Генералната конференция, който спореше с Уагонър (срв. Бътлър. *Законът в Посланието към галатяните*, стр. 58 и Уагонър. *Евангелието в Посланието към галатяните*, стр. 62). Тя не бе посрещната добре и от други от нашите хора, които писаха писма на Елена Вайт, оплаквайки се от ученията на Уагонър и Джоунс. Елена Вайт отговаря енергично в един сутрешен разговор в Батъл Крик, в „Как да посрещаме една противоречива точка от учението“:

До мене пристигат писма, в които се твърди, че Христос не можел да има същото естество като човека, защото, ако го имал, щял да падне под същите изкушения. Ако Той не е имал човешко естество, не би могъл да бъде наш Пример. Ако Той не е бил участник в нашето естество, Той не би могъл да бъде изкушен, както човекът е изкушаван. Ако не бе възможно Той да се поддаде на изкушението, не би могъл да бъде наш Помощник. Тържествена реалност е, че Христос дойде, за да спечели битките като човек заради човека. Неговите изкушения и победа ни казват, че човечеството трябва да подражава на Образеца; човекът трябва да стане участник в Божественото естество...

Хората могат да имат сила да се съпротивят на злото – сила, която нито земята, нито смъртта, нито пъкълът може да подчини; сила, която ще ги постави

там, където могат да станат победители, както Христос победи (сутрешен разговор, 29 януари 1890 г.; *Избрани вестни*, кн. 1, стр. 408, 409).

През 90-те години Елена Вайт е изяснила съвсем изрично подкрепата си на тази ключова концепция на вестта от 1888 година. В множеството си одобрения на вестта няма и най-малък намек, че тя проявява каквито и да било резерви по отношение на нейната централна черта. През февруари 1894 г. публикува малка брошурка, озаглавена „Христос изкушен като нас“:

Но мнозина казват, че Христос не бил като нас, че не бил, както сме ние на този свят, че бил Божествен и следователно ние не можем да побеждаваме, както Той побеждаваше. Но това не е вярно; „защото наистина Той не взе на Себе Си естеството на ангели; но взе на Себе Си семето на Авраам..., защото в това, което сам пострада, бидейки изкушаван, Той е в състояние да помогне и на тези, които са изкушавани“. Христос познава изпитанията на грешника; знае неговите изкушения. Той прие нашето естество (стр. 3, 4).

И ако, както тя казва (а тя цитира Библията), Христос бе изкушен, както ние сме изкушавани, какво има предвид по-нататък тя? Трябва да има предвид онова, което казва:

Християнинът трябва да осъзнае, че не принадлежи на себе си... Най-силните изкушения ще дойдат отвътре; защото трябва да се борим срещу наклонностите на естествено сърце. Господ познава нашите слабости... При всяка борба срещу греха... Христос действа в човешкото сърце чрез определените от Него средства. О, ако бихме могли да разберем какво е Исус за нас и какво е Исус за Него! (стр. 11).

В „Животът на Исус Христос“, стр. 49, Елена Вайт изразява своето убеждение, представено да се чете от целия свят и написано през този период след 1888 година. В

никог от предишните ѝ писания за естеството на Христос тя не изразява тази идея така ясно и така силно:

Би било почти безпределно унижение за Божия Син да приеме човешко естество дори в безгрешното състояние на Адам в рай. Но Той прие човешко естество, когато човешкият род бе отслабнал след 4000 години грях. Като всяко дете на Адам Той прие резултатите от действието на великия закон на наследствеността. Какви бяха тези резултати показва историята на Неговите земни предшественици. Дойде с такава наследственост, за да сподели нашите скърби и изкушения и да ни даде пример за безгрешен живот.

Наистина ли Христос „взе“ безгрешното естество на Адам преди грехопадението? Той „бе по плът от Давидовото потомство“ (Римл. 1:3). Не бе създаден като дубликат на Адам, направен от пръст наново с вдъхнато в ноздрите Му дихание. Той бе „като всяко дете на Адам“, приело „резултатите от действието на великия закон на наследственост“. Този главен парадокс винаги трябва да бъде в съзнанието ни:

Облечен в одеждите на човечеството, Божият Син слезе до равнището на онези, които желяеше да спаси. В Него нямаше никаква измама или греховност; бе винаги чист и неопетнен; но взе нашето греховно естество (*Ривю енд Херълд*, 15 декември 1896 г.).

Това, на което тя набляга в писанията си след 1888 година, е наистина завладяващо. Например:

С наша собствена сила е невъзможно да се отречем от вика на падналото си естество. Сатана използва това като средство да нанася изкушения върху нас. Христос знаеше, че неприятелят ще дойде до всяко човешко естество, за да се възползва от унаследената слабост и чрез фалшивите си намеци и нашепвания ще се опитва да впримчва всички, чието доверие не е в Бога. А като премина по местата, по които човекът трябваше да пътува, нашият Господ приготви пътя за нас да побеж-

даваме... В Него нямаше нищо, което да откликва на сатанинската софистика. Той не се съгласи с греха. Дори в мисълта Си не се поддаде на изкушението. Така може да бъде и с нас (*Животът на Исус Христос*, стр. 122, 123).

На изкушението се противостои, когато човек е мощно повлиян да извърши едно погрешно действие, но знаейки, че може да го извърши, чрез вяра му се съпротивлява, като твърдо се държи за Божествената сила. Това е изпитанието, през което премина Христос (*Младежки наставник*, 20 юли 1899 г.).

В тази борба човешкото естество на Христос бе натоварено така, както никой от нас никога няма да узнае... Изкушенията бяха истински, а не фиктивни... Божият Син в човешкото Си естество се бореше със съвсем същите яростни, като че надвиващи изкушения, които нападат хората – да се отдадеш на апетита, самонадеяно и дръзко да отиваш там, където Бог не те води; и да се поклониш на бога на този свят, да жертваш блажената вечност за омайващите удоволствия на този живот (*Писмо 116*, 1899 г.; *Избрани вести*, кн. 1, стр. 94, 95).

Заблудата винаги разделя; истината винаги обединява и свързва. Джоунс и Уагонър съвършено си сходят един с друг в изложенията си за Христовата правда. Истински феномен е, че двама мъже по темперамент „така различни, както градински плод и пустинна ябълка“ (*Артър У. Сполдинг. Командири на множеството*, стр. 590), са могли до такава степен да обединят пътя си из лабиринта от скрити богословски ями, очакващи всекиго, който изследва тези предмети, и да останат в такова голямо единство. Те са вярвали в единството, призовавали са църквата да бъде една и с уважение са изявявали единство във времето, когато тяхната вест е била критично посрещната от църквата.

Не ги е било грижа да цепят косъма на две по богословски въпроси или да уреждат някакви семантични трудности. Те били главно вестители, реформатори, евангелис-

ти, натоварени със задачата за приключване на Божието дело в тяхното поколение. Богословието им е имало за цел да подготви народ за идването на Господа. Забележете едно от изложенията на Джоунс за Христовата правда:

„Бидейки във всичко *като* нас, Той, когато бе изкушен, чувстваше нещата точно така, както и ние ги чувстваме, когато сме изкушени, и познава всичко по този въпрос. Затова може да спасява напълно всички, които ще го приемат. Докато бе в плът, бе също така слаб, както и ние, и от само Себе Си не можеше да направи „нищо“ (Йоан 5:30). Затова, когато „поне-се печалта ни и със скърбите ни се натовари“ (Исаия 53:4), и бе изкушен като нас, *чувствайки*, както ние *чувстваме*, чрез Своята Божествена вяра Той победи *всичко* чрез *Божията сила*, която *тази вяра му донесе* и която *в нашата плът* Той донася на нас.

Затова Неговото име е наречено Емануил, което е „Бог с нас“. Не Бог с *Него* само, но Бог с нас (*Пътят на посвещението*, стр. 26).

Джоунс основава на думите на Исус убежденията си за естеството Му и Неговата правда. Тогава думите на Исус (Йоан 5:30) заслужават нашето по-внимателно разглеждане, защото често пъти биват пренебрегвани:

Аз не мога да върша нищо от Себе Си, съдя каквото чуя и съдбата Ми е справедлива, защото не искам Моята воля, но волята на Онзи, Който Ме е изпратил.

Правилно ли беше разбирането на Джоунс?

В тези думи на Исус лежи желядът на истината, който произведе мощния дъб на вестта от 1888 година. Тук Господ разкрива вътрешната борба в Неговата плът и Неговата душа, която придава на термина „Христовата правда“ значение и смисъл и я свързва с нуждите на падналото човечество. Това е основата за цитираното по-горе изявление на Уагонър: „Съществуваше в целия Му живот борба“ (*Христос и Неговата правда*, стр. 28, 29).

Христос постоянно имаше да върши нещо, което безгрешният Адам никога не е имал да върши – имаше да отрича една вътрешна воля („моята собствена воля“), която бе постоянно в потенциална опозиция на волята на Неговия Отец. Тази борба достигна кулминационната си точка в Гетсимания, където Той се молеше в агония: „Но не Моята, но Твоята воля да бъде“ (Матей 26:39). Такава вътрешна борба е възможна само за Този, Който познаваше „вика на нашето паднало естество“.

Разгледана в тази светлина, Христовата победа се открива на Джоунс и Уагонър като славна и динамична праведност, по-скоро плод на борба и конфликт, отколкото обикновена концепция за една позитивна същност, Божествено унаследена и неоспоримо естествена. Нека схванем главната точка от изложението на Джоунс за славната Христова правда:

Ако Той не беше от същата плът, както онези, които дойде да изкупи, тогава няма да има никаква полза от това, че изобщо е бил в плът. Нещо повече, тъй като единствената плът, която съществува на този свят и която Той дойде да изкупи, е просто бедната, греховна, изгубена човешка плът, която цялото човечество притежава, ако това не е плътта, която Той прие, тогава всъщност никога не е идвал на света, който имаше нужда да бъде изкупен. Защото, ако дойде в човешко естество, различно от онова, което действително представлява човешката природа в този свят, то тогава, макар и да бе в този свят, с оглед на практическата цел да достигне човека и да му помогне, Той бе толкова далече от него, като че никога не бе идвал; защото в такъв случай в човешкото Си естество Той бе точно толкова далече от човека и точно толкова далече от друг свят, като че никога не бе идвал на този свят изобщо (*Пътят на посвещението*, стр. 35).

Вярата на Рим по отношение на човешкото естество на Христос и Мария, и на нас самите произлиза от представата на обикновения човешки ум, че Хрис-

тос е твърде чист и твърде свят, за да обитава с нас и в нас, в нашето човешко естество; че каквито сме греховни, ние сме твърде далече от Него, от Неговата чистота и святост, за да дойде Той при нас – такива, каквито сме.

Истинската вяра – вярата Исусова – е, че намиращи се толкова далече от Бога в нашето греховно състояние, в нашата естествена човешка природа, която Христос взе, Той дойде до нас, където ние сме, та безкрайно чист и свят, какъвто е, и безгрешен, какъвто е, и грешни, деградирани и изгубени, каквито сме, Той в Христос чрез Святия Дух желае охотно да обитава с нас и в нас, за да ни спаси, да ни очисти и да ни направи святи.

Римската вяра е, че ние трябва да бъдем чисти и святи, за да може Бог да обитава изобщо в нас.

Исусовата вяра е, че Бог трябва да обитава с нас и в нас, за да бъдем святи или чисти (*там*, стр. 39).

Джоунс вижда голямото значение на фразата, изговорена от ап. Павел „в плът“ в Римл. 8:3, отнасяща се до плътта на Христос; че Христос всъщност осъди плътта в Своята плът и по този начин я осъди изобщо в плътта. С това разбиране Джоунс вижда думата *подобие* като означаваща нещо повече от повърхностна прилика, която включва в себе си наличието на някакво различие:

Само когато подчини Себе Си на закона на наследствеността, Той можа да стигне до греха в пълнота и в истинската му мярка, такъв, какъвто грехът е наистина... Във всяка личност по много начини съществува *склонност* към грях, *унаследена* от миналите поколения, която не е достигнала още кулминационната си точка в делото на съгрешаване, но която е винаги готова, когато се представи случай, да пламне в действително извършване на грехове... Тази *наследствена склонност* към греха трябва да бъде посрещната и покорена... Тази унаследена склонност в нас към грях...

Нашата *склонност* да съгрешаваме бе положена на Него с това, че бе направен плът...

Така Той посрещна греха в плътта, която прие, и възтържествува над нея, както е писано: „Бог изпрати Сина Си в подобие на греховна плът и за грях, като осъди греха В ПЛЪТТА“ (там, стр. 40, 41).

За да ни предпази от съгрешаване, Неговата правда е предадена в нашата плът; както и нашата плът с нейната склонност към съгрешаване бе предадена на Него (там, стр. 42).

По този начин както чрез наследство, така и чрез вменяване Той бе натоварен с „греха на света“. И натоварен така при цялото това огромно неблагоприятно положение, Той премина триумфално по пътя, където, въпреки че нямаше и сянка от неблагоприятни обстоятелства, първата двойка падна...

И чрез осъждането на греха в плътта, чрез унищожаването на неприятеля в неговата плът, Той избавя от силата на закона на наследствеността; и така може в праведност да всажда Своето Божествено естество и сила, за да въздига над закона и да поддържа над закона, да държи над него всяка душа, която Го приема (там, стр. 43).

Сега следва мощният евангелски призив, основата за преценката на Елена Вайт, че това е вестта, която Бог е заповядал да бъде дадена на света:

Бог изпраща собствения Си Син в подобие на греховна плът, Христос прие нашето естество с неговата греховност и дегенериране и Бог обитава постоянно с Него и в Него в това естество – така Бог е изявил на всички хора завинаги, че няма човешка душа в този свят, така натоварена с грехове или така изгубена, че Той да не обитава радостно в нея, да не я спаси от всичко това и да не я води в пътя на Божията правда.

И така, сигурно е, че името Му Емануил, т.е. „Бог с нас [подчертаното е допълнено]“ (там, стр. 44).

Свършено ясно е, че тази вест се основава изцяло на Писанието. Собствените думи на Исус в Евангелията на Йоан и Матей ни разкриват естеството на Неговата вът-

решна борба срещу изкушението (Йоан 5:30, 6:38; Матей 26:39). Той реши в Себе Си постоянно да отрича Своята воля, за да следва волята на Своя Отец; и борбата бе така интензивна в Гетсимания, че кървави капки пот потекоха от Него. Ап. Павел добавя, че Той се е отричал от Себе Си (Римл. 15:3).

Това обяснява как Христос бе изпратен „в подобие на греховна плът и за грях, осъждайки греха в плътта“ (8:3). Павел обяснява как ние „бяхме в робство под елементите (или стихииите, на гръцки – στοιхейя) на света, но... Бог... изпрати Сина Си... под закона, за да изкупи ония, които бяха под закона“ (Гал. 4:3-5). Христос бе изпратен да разреши проблема за греха, където той съществуваше, навлизайки в сферата, където тези сили са се укрепил. И нахлувайки във вражеската територия, Той е победил. Приел е падналото човешко естество, което е било нападено от злите сили и в окупираната от врага територия. Спечелил е победата за нас. Да бъде „направен под закона“ не може да означава евентуално само да бъде поставен под физическите условия на церемониалния закон, защото това би означавало, че единствените, които Той дойде „да изкупи“, са били буквалните евреи.

„Под закона“ ясно означава същата сфера на „елементите (стихиите) на света“, които ние сме познали. Познаваше нашата борба с волята и където ние пропаднахме, Той победи.

Примири ни „чрез Неговата смърт в плътското Му тяло“, „като ограби началствата и властите, изведе ги на показ явно, възтържествувайки над тях чрез Него“ (Кол. 1:22, 2:15).

Авторът на Посланието към евреите трупа думи върху думи, за да направи значението по-ясно. Само върховната софистика на неприятеля е могла да затъмни тези боговдъхновени концепции през почти 2000 години история:

И Онзи, Който освещава, и онези, които се освещават, всички са от Едного, за която причина Той не се

срамува да ги нарича братя... И тъй, понеже децата са същества от общата плът и кръв и Той, подобно на тях, взе участие в същото... Наистина Той не взе естеството на ангелите, но помага на Авраамовото потомство. Затова трябваше да се оприличи по всичко на братята Си... „Понеже в това, дете и сам Той пострада като изкушен, може и на изкушаваните да помага“ (Евр. 2:11-18).

Нямаме такъв Първосвещеник, Който да не може да състрадава с нас в нашите немощи, а имаме Един, Който е бил във всичко изкушен като нас, но пак без грях. Затова нека пристъпваме с дръзновение към престола на благодатта, за да придобием милост и да намерим благодат, която да може да помага благовременно“ (Евр. 4:15, 16).

Някои са прочели в непубликувано писмо на Елена Вайт едно езотерично мнение, което може да се предположи, че противоречи на всичките ѝ многобройни подчертавания в другите нейни писания, свързани с вестта за Христовата праведност в подобие на нашата греховна плът. Тя била предупредила някакъв неизвестен евангелист от Нова Зеландия да бъде „извънредно предпазлив“, когато проповядва „човешкото естество на Христос“. Ето думите ѝ:

Не Го представяй пред хората като човек с наклонности към грях... Нито за момент в Него не е имало зли наклонности...

Избягвай всеки въпрос за човешкото естество на Христос, който може да бъде криво разбран. Истината лежи много близо до коловоза на предположението. Занимавайки се с човешкото естество на Христос, трябва да се пазиш внимателно от всяко предположение да не би думите ти да бъдат възприети като означаващи нещо повече от онова, което предават, и по този начин да загубиш и да затъмниш ясното схващане за Неговото човешко естество в съчетанието му с Божественото... Никога по никакъв начин не оставяй и най-малкото впечатление в човешките умове, че някакво опетняване или наклонност, или поквара е имало у Христос, или че Той по някакъв начин се е поддал на опетняване...

При нито един случай нямаше отклик на неговите [сатанинските] многократни изкушения. Нито веднъж Христос не стъпи на сатанинска почва, за да даде на Сатана някакво предимство. Сатана не намери нищо в Него, за да има повод за настъпление (Писмо 8, 1895 г.; АБК, т. 5, стр. 1128, 1229).

Няколко важни фактора трябва да ръководят нашето разбиране на това свидетелство.

1. Предупреждението срещу безгрижна, неточна или свободна терминология е нужно за всички нас. Това е жизнено важен въпрос, който изисква точност в употребата на боговдъхновени думи. Например не е правилно да се казва, че Христос е „имал“ греховно естество, защото това може да се изтълкува като „означаващо повече от“ онова, което казва. Правилното изявление е, че „Той взе в Своето безгрешно естество нашето греховно естество, за да може да познае как да помага на онези, които са изкушени“ (Елена Вайт. *Медицинска служба*, стр. 181).

2. Писмото означава точно това, което казва в своя контекст. Но няма никакво основание то да се изкривява, и то въвн от контекста, и да се прави от него доказателство за осъждане на вестта от 1888 година, както е представена от Джоунс и Уагонър. Всъщност авторката казва на У. Л. Х. Бейкър, че за него ще бъде безопасно, ако следва примерите на Джоунс и Уагонър и се придържа към техните точни и ясно дефинирани изрази. Това личи от синтаксиса и използваната от Елена Вайт терминология, почти идентична с тази, която Уагонър е използвал седем години преди това. Нека сравним изявленията на Уагонър и на Елена Вайт – и двете описващи битката на Христос с изкушението в плътта и Неговата свършена победа:

УАГОНЪР, 21 януари 1889 г.
(*Знамения*):
Неговото човешко естество само прикриваше Божественото Му естество, което бе в състо-

ЕЛЕНА ВАЙТ, Писмо 8, 1895 г.:
Исус Христос бе единородният Божи Син. Той прие човешко естество и бе изкушен във всичко така, както човешкото

яние успешно да се съпротивлява на греховните страсти на плътта. Съществуваха борба в целия му живот. Плътта, подбуждана от неприятеля на всяка правда, клонеше към грях, но въпреки това Неговото Божествено естество *никога за момент не даде подслон* на едно зло желание, нито пък Божествената Му сила *никога за момент не се поклати*... Той се върна при трона на Отца така *неопетнен*, както, когато напусна дворовете на славата (подчертаното добавено).

3. Идеята, че Елена Вайт пише писмо на Бейкър като косвен или неочакван укор за Уагонър и Джоунс е абсурдна за всеки, който познава открития и честен характер на Елена Вайт. Тя е знаела как да се изрази и обърне към тях, ако е желала да коригира учението им. Нито веднъж не е направила това в своите писани вести.

4. Не е правила опит да публикува това си писмо, докато е била жива. (Всъщност то не бе излязло на бял свят до 50-те години на този век.) Това едва ли би било характерно за Елена Вайт, ако тя смяташе, че ученията на Джоунс и Уагонър са подвели световната църква.

5. У. У. Прескот посещава Америка кратко време преди написването на писмото до Бейкър и изнася ясни проповеди на лагерните събрания в Армадейл през октомври, които Елена Вайт посещава. Неговото разбиране за естеството на Христос е било практически идентично с онова на Джоунс и Уагонър. За проповедите на Прескот в Армадейл тя е написала:

Във всяка проповед бе проповядван Христос и най-великите и тайнствени истини по отношение на

естество бива изкушавано. Той можеше да съгреша, можеше да падне, но *никога за момент* нямаше в Него зла наклонност... Никога по никакъв начин не остави и най-малкото впечатление, че едно-единствено петно или наклонност, или поквара *е почивало* върху Него, или че по какъвто и да било начин *се е поддал* на поквара... *В нито един* случай не е имало *отклик* към... [сатанинските] многократни изкушения. *Нито веднъж* Христос не *е стъпил* на сатанинска почва (подчертаното добавено).

Неговото присъствие и работа в сърцата на хората бяха изяснени и представени просто и ясно..., една славна и убедителна светлина... убеждаваше сърцата на мнозина. Хората казваха тържествено: „Тази вечер чухме истината“.

Вечерта професор Прескот даде един крайно ценен урок, скъпоценен като злато... Истината бе отделена от заблудата и чрез Божествения дух светеше като скъпоценни камъни...

Господ действа мощно чрез Своите служители, които прогласяват истината, и даде на брат Прескот специална вест за народа. Истината дойде от човешки устни, изявена чрез Духа и Божията сила (*Ривю енд Херълд*, 7 януари 1896).

6. Никога Джоунс и Уагонър не са представяли пред народа Христос като човек с наклонности към грях. Английският оксфордски речник представя етимологията на думата „наклонност“ като произхождаща от латинското *пропендере*, означаващо „вися“ или „накланям се напред или надолу“. От същия източник е английската дума „махало“. Думата *наклонност* включва в себе си „отклик на гравитацията“, „определено висене надолу“ вместо съпротива. Тя решително носи смисъла на участие в грях и Елена Вайт използва тази дума в най-ясното ѝ значение на английски.

7. Да се уеднаквяват „склонностите към греха“ с Христовото приемане на нашето греховно естество в Неговото безгрешно естество, не е правилно. Макар че сме „родени с унаследени наклонности към непослушание“ (*АБК*, т. 5, стр. 1128) като грешници и по този начин имащи зли наклонности, то също така е вярно, че съвсем не е необходимо да задържим нашата греховна наклонност“ (*там*, т. 7, стр. 943), макар все още да имаме греховно естество. Елена Вайт не уеднаквява „злите наклонности“ със „склонността“ или „предразположението“, които всички имаме като „резултат от действието на великия закон на наследствеността“, който и Христос прие в битката Си с изку-

шенията, както ние я водим“. Тя заявява, че Христос е трябвало да „се съпротиви на предразположението“ (там, стр. 930).

Дори и някои небогословски речници уеднаквяват *наклонности* със *склонности* или *предразположения*, но етимологичните корени са съвсем различни и предполагат само капацитета „да се чувства упражняването на силен натиск“, но не включват непременно „отклик“ на това. Наистина трябва да бъдем внимателни, извънредно внимателни.

Въпреки всичко през 1888 година е имало въпроси и напрежение, като някои са спъвали приемането на благодатната вест на спасение. Джоунс разглежда един от тези въпроси:

В лицето на Исус Христос ние срещаме Този, Чиято святост е пояждащ огън за греха... Всепояждащата чистота на тази святост смъква от човека, който иска да срещне Бога в Исус Христос, всяка одежда на грех и греховност.

Така в своята истинска святост Христос можеше да дойде в греховна плът и Той дойде при грешните човеци там, където те се намираха...

Някои са намерили, а и всички могат да намерят в свидетелствата, изявлението, че Христос не е имал „същите страсти“, каквито ние имаме. Изявлението е там, всеки един може да го намери, разбира се (срв. *Свидетелства*, т. 2, стр. 509).

От самото начало в тези изследвания няма никаква трудност, ако се придържате точно към онова, което е казано, и не излизате отвъд онова, което е казано, нито пък вмъквате нещо, което не е казано (*Бюлетин на Генералната конференция*, 1895 г., стр. 312).

А сега по отношение на това, че Христос не е имал „подобни страсти“ като нас: в Писанията, във всичките Писания, Той е като нас и с нас според плътта... Той бе направен по подобие на грешна плът. Не отивайте твърде далече. Той бе направен по подобие на

греховна плът; не по подобие на греховен ум. Не намесвайте тук Неговия ум! Неговата плът е нашата плът; но умът бе „умът на Христа Исуса“! Ако Той имаше нашия ум, как тогава бихме могли някога да бъдем увещавани: „Нека този ум бъде във вас, които бяхте в Исуса Христа“? Та ние вече сме имали такъв ум (там, стр. 327).

Очевидно е за всеки непредубеден ум, че Джоунс просто казва, че „нито за момент“ Христос не се е *поддал* или *съгласил* да участва в грех. Той използва думата „ум“ в най-финия смисъл, който Павел дава – намеренията или избора.

Трябва да погледнем отвъд смуцаващите противоречия, които сме изградили до наши дни, за да видим простото очарование на вестта от 1888 година в нейната първоначална красота. Няколко вечери след съживителните събрания, последвали сесията в Минеаполис, Елена Вайт не могла да спи от радост. Святият Дух работил в сърцата на младежите колежани чрез тези изложения на Христовата правда:

„В колежа се състояха събрания, които предизвикаха огромен интерес [ако оправданието чрез вяра не е интересно, тогава нещо в него куца!...] Християнският живот, който преди това сякаш изглеждаше нежелателен и пълен с несъстоятелности, сега им се видя в неговата истинска светлина, в забележителна хармония и красота. Този, Който бе за тях като корен, израстък от суха земя, без благообразие или красота, сега стана „най-личният между десетки хиляди“ и „прекрасен“ (*Ривю енд Херълд*, 12 февруари 1889 г.).

В заключение на своето представяне на Христовата правда „в подобие на греховна плът“ Уагонър отправя следния мощен призив към сърцето:

Но някой ще каже: „Не виждам никаква утеха за мен в това. Вярно е, че имам един Пример, Образец, но аз не мога да Го следвам, защото нямам силата, която Христос имаше. Той беше Бог даже и когато беше тук

на земята; а аз съм само човек“. Да, но можеш да имаш същата сила, която имаше и Той, ако искаш да я имаш. Той беше „натоварен с немощи“ и все пак „не съгреши“...

Тогава нека уморените, слабите, потиснатите от греха души да се насърчат. Нека „пристъпват дръзновено към престола на благодатта“, където са сигурни, че ще намерят благодат за помощ във време на нужда, защото същите нужди чувстваше и нашият Спасител в самото време на нужда. Той е „трогнат от чувство на съжаление към нашите немощи“ (*Христос и Неговата правда*, стр. 29, 30).

Наистина и днес трябва да чувстваме „необходимостта от представяне на Христос като Спасител, Който не е далече, но е съвсем близо до нас“!

Глава 6

Носителите на вестта от 1888 година не обезсилиха своята вест

Когато някой започне да разбира значението на вестта от 1888 година като начало на късния дъжд и на високия вик, незабавно възниква смущаващият въпрос: Какво е станало със самите вестители?

Както Джоунс, така и Уагонър са имали в по-късните си години сериозни проблеми. И мнозина повърхностно приемат това като знак, че тяхната вест не можело да бъде валидна. Макар никога да не се отказал от вестта на адвентистите от седмия ден, Джоунс напуснал църквата до голяма степен по причина на лични проблеми с братята си. Уагонър останал християнски благородник до края на живота си, но претърпял домашна трагедия и станал плячка на пантеистична заблуда.

Противопоставящите се на вестта от 1888 година са оправдавали себе си, опитвайки се да приложат Исусовите думи за вестта от 1888 година: „Бере ли се от тръне грозде, или от бодили смокини? Така и всяко добро дърво принася добри плодове, а лошото дърво принася зли плодове“ (Матей 7:16, 17). Гледайки повърхностно на този въпрос, прилагането на посочените Исусови думи към историята на Джоунс и Уагонър е карало много хора в продължение на десетилетия да отхвърлят тяхната вест. И основанието им е изглеждало одобряемо.

Боговдъхновеното перо обаче е заявявало много ясно, че такива основания в случая с Джоунс и Уагонър не са правилни, но са всъщност „фатална измама“. При този случай има един важен и съвсем уникален фактор, който мнозина са пренебрегнали. Да се отхвърли вестта въз основа на по-късните проблеми на Джоунс и Уагонър, това е също като да отхвърляш вестта на адвентистите от седмия ден, защото се е случило някой да е недостоеен член на тази църква. Много хора наистина отхвърлят истинската вест поради такива субективни причини, но всъщност губят голямо благословение. Така и за нас – да отхвърляме вестта от 1888 година поради такава причина, това значи да отложим за неопределено време благословенията на късния дъжд и на високия вик.

Човек би желал Джоунс и Уагонър да бяха завършили живота си с чест. Ако бяха направили това, никой днес не би имал каквато и да било кукичка, на която да закачи съмненията си по отношение на тяхната вест. След цялата история на последните 90 години ние бихме били принудени да повярваме! Техните по-късни лични неуспехи са голямото разочарование в историята на вестта от 1888 година, както 22 октомври 1844 г. беше разочарованието в началото на нашата история като движение. И двете неща са смущаващи, и двете изискват разбиране, иначе ще направим сериозни грешки. Изглежда, че сам Господ е допуснал и двете като силно смущаващи точки, като камък за препъване пред всеки, който търси извинение, за да отхвърли истината.

Ето няколко основания защо е „фатална заблуда“ да се отхвърля или дори да се гледа леко на вестта от 1888 година поради слабостите на самите вестители:

1. *По-късните грешки и заблуди на Джоунс и Уагонър не се дължат на грешка или слабост, присъща на тяхната вест.* Още в 1892 г. Елена Вайт предсказа възможността от евентуално тяхно по-късно отстъпление и изясни, че

ако настъпи такова тъжно развитие в живота им, това по никакъв начин няма да повлияе на валидността на тяхната вест:

Съвсем възможно е старейшините Джоунс и Уагонър да бъдат съборени от изкушенията на неприятеля, но ако това се случи, то в никакъв случай не би доказало, че те не са имали вест от Бога или пък че делото, което са извършили, е било грешка (Писмо S24, 1892 г.).

Ако Божиите вестители, след като са стояли твърдо за истината, се поддадат за известно време на изкушението и опозорят Този, Който им е дал делото, ще бъде ли това доказателство, че вестта не е истинна? Не: грехът, извършен от Божия вестител, кара Сатана да се радва, а онези, които са отхвърлили вестта и вестителя, да триумфират, но това ни най-малко не очиства от вина онези, които са виновни за отхвърлянето на Божията вест (Писмо 0-19, 1892 г.).

Но какво можа да накара Джоунс и Уагонър да загубят пътя? Ако във вестта нямаше никаква грешка да ги отклони и щом наистина от Господа им бе поверена една такава извънредно скъпоценна вест – началото на късния дъжд, можеше ли каквото и да било влияние или изкушение да бъде достатъчно силно, за да ги победи? Следващото изложение ще хвърли известна светлина върху този основателен въпрос.

2. *Джоунс и Уагонър бяха принудени да претърпят „нехристиянско преследване“ от техните братя, които ги подложиха на натиск по-силен, отколкото те бяха призвани да претърпят, такъв натиск, какъвто никой друг не би бил призван да издържи, вървейки по същия път:*

Бих искала всички да видят, че същият дух, който отказа да приеме Христос, светлината, която разпръсква моралния мрак, съвсем не е изчезнал от света в този век...

Някои може да кажат: „Аз не мразя брат си. Не съм толкова лош“. Но такива хора колко малко разби-

рат собствените си сърца. Те може да мислят, че проявяват ревност към Бога в чувствата си срещу своя брат, щом неговите идеи изглеждат по някакъв начин противоречащи на техните; на повърхността излизат чувства, които нямат никаква връзка с любовта... Те може да не са съгласни със своите братя, които въпреки това да носят на народа вест от Бога – точно светлината, от която се нуждаем за това време...

Те правят стъпка след стъпка по погрешния път, докато най-сетне изглежда, че няма друг път за тях освен да продължат, вярвайки, че са прави в горчивите чувства срещу братята си. Ще понесе ли Господният вестител натиска, който му се оказва? Ако отговорът е „да“, то е защото Господ му заповядва да застане в Неговата сила и да защитава истината, която той е изпратил от името на Бога...

Изпитвам дълбока сърдечна скръб, защото виждам колко лесно се критикува всяка дума или действие на старейшините Джоунс и Уагонър. С каква готовност много умове пренебрегват всичкото добро, което е било извършено от тях през миналите няколко години и не виждат доказателство, че Бог работи чрез тези Свои инструменти. Те дебнат за нещо, което да осъдят и отношението им към тези братя, които са посветени ревностно да вършат добро дело, показва, че в сърцата им съществуват чувства на враждебност и жлъч... Спрете да наблюдавате братята си с подозрение (Писмо 0-19, 1892 г.).

Разгледайте ситуацията, в която са се намирали Джоунс и Уагонър. Това бе нещо уникално, това бе нещо, което трудно се повтаря в свещената история:

а. Те знаеха, че вестта им бе дошла от Господ.

б. Знаеха, че тя бе началото на късния дъжд.

в. Знаеха, че са последвали ръководството на Господа в прогласяването ѝ при развилите се обстоятелства.

г. Остро чувстваха онова, което Елена Вайт описва като „омраза“, „осъждане“, „горчивина“ и „отхвърляне“ от техните братя по вяра. Това са нейните собствени думи. А

датата на горепосочените писма от Елена Вайт отбелязва доста време, след като техните братя се изповядаха и покаяха със сълзи, изразено от 1890 до 1891 година (Срв. *През криза до победа*, 1888-1901 г., стр. 114). Боговдъхновеното перо ни разкрива, че тези, които се „изповядали“, продължили опозицията си, неспособни да избегнат завръщането си към същото отхвърляне на вестта, както първоначално на конференцията от 1888 година (Сравни уводната статия на Юрая Смит срещу Уагонър в *Ривю енд Херълд*, 10 май 1892 г., и по-късните статии през същата година срещу Джоунс; Елена Вайт, Писмо S-24, 1892 г. и Писмо, 9 януари 1893 г.; свидетелства чак до 1897 г., заявяващи че опозицията продължава.)

д. В сравнение с Джоунс и Уагонър Лутер е трябвало да се справя с относително лек проблем, посрещайки буйната опозиция на папството и католическата йерархия към неговата вест. Наистина омразата, която е претърпял, е била открита и физически, и в слово много буйна. Но какво помогна на Лутер да „понесе натиска, който му бе оказан“ (ако си послужим с фразата на Елена Вайт по отношение на Джоунс и Уагонър)? Това бе разбирането му за ясните пророчески вести на Даниил и Откровение. Лутер виждаше Рим като „звѳра“, „малкия рог“, „блудницата“. Така необяснимата опозиция, която срещаше, бе разбираема и оправдана чрез разкриването ѝ от Божието слово.

е. Но Божиите вестители от 1888 година и по-късно не се радваха на такова библиейско разкриване, което да им помогне да понесат натиска срещу тях. Те вярваха твърдо, че Църквата на адвентистите от седмия ден е истинската църква на остатъка, изявена в библиейското пророчество. Имаха доверие в принципите на организация, които признаваха Генералната конференция като най-висшия авторитет след Бога. Признаваха братята си за помазани от Небето водители на Божието дело. Знаеха, че небесните същества наблюдават с дълбок интерес развитието на драмата.

И двамата бяха ангажирани със защитата на националното дело на религиозната свобода, когато Конгресът на САЩ беше почти стигнал до издаването на неделен закон, като бе по-близо до тази стъпка повече от всеки друг път в американската история – мощно и налагащо се доказателство, че светът бе достигнал времето за разнасянето на високия вик с безпрецедентна сила. И те знаеха, че тяхното поколение живее във времето на очистване на светилището, във времето на изследователния съд, когато слепотата и неверието на предишните поколения не трябва да се повтаря.

А въпреки това за тяхно удивление никога историята не е записвала по-срамен неуспех на Божия народ да навлезе в реалността на огромната есхатологична възможност! Сякаш бе проявено безпрецедентно неверие и отхвърляне от страна на съвременния Израил. Когато сърцата на вестителите бяха препълнени от силна, вдъхновена от Небето любов с по-силна, отколкото бяха изпитвали някога, точно тогава те изпитаха ледена омраза от братята, които Господ бе призовал да се съединят с тях в мисията им.

За Джоунс и Уагонър това изглеждаше последния и окончателен неуспех на Божия план. Какво би могло да се намира отвъд него? Това бе умопомрачаваща опитност!

ж. Датата на цитираните по-горе писма на Елена Вайт е знаменателна с това, че през 1892 г. Уагонър е бил изпратен в Англия при обстоятелства на крайно лишние. Предишната година Елена Вайт е била изпратена в Австралия, „без да има светлина от Господа“, че е Неговата воля да ходи другаде освен там, където Генералната конференция я призовава. По този начин екипът, който прогласяваше вестта за Христовата правда в лагерни събрания, църкви, колежи, събрания на работници и чрез лично дело, бе разбит. Уагонър и Джоунс биха били нещо повече от човешки същества, ако не бяха почувствали това като плес-

ница в лицето и ако спокойно бяха преживели отхвърлянето на уникалните им вест и дело.

3. *Елена Вайт резюмира общото въздействие от това реагиране на братята като буквално преследване:*

Трябва да бъдем последният народ на земята, който би могъл да се отдаде и в най-малка степен на духа на преследване срещу онези, които носят Божията вест на света. Това е най-ужасната черта на нехристиянство, която се прояви сред нас от събранието в Минеаполис. Някога тя ще се види в истинската ѝ светлина, с целия товар от окаяност, който ще произлезе от това (*Бюлетин на Генералната конференция*, 1893 г., стр. 184).

Много е лесно за нас да кажем, че вестителите е трябвало да понесат оказания върху тях натиск.

Ще понесе ли Господният вестител натиска, оказан върху него? Ако е така, то е защото Бог му заръчва да застане в силата си и да защити вестта, която изпраща от името на Бога (*Писмо 0-19*, 1892 г.).

Но безкрайната Божия мъдрост явно е отсъдила те да не защитават истината, която изпращат от името на Бога чрез някакви субективни доказателства. Очевидно Неговата воля е била това поколение сега да оцени тяхната вест стриктно върху обективните доказателства, присъщи на самата вест, във всички фактори, които повърхностно биха съставлявали някакво принуждаващо доказателство. Това поколение трябва да оцени вестта така, както тя се яви на поколението от 1888 година – камъкът за препъване трябва да бъде представен отново пред грешните човешки същества, за да се осигури кукичка, на която всички онези, които тайно искат да се съмняват, да могат да окачат съмненията си. Изглежда, че вярата не би могла да бъде усъвършенствана по друг начин. Нашата задача сега е да победим там, където онова поколение пропадна.

4. *Елена Вайт определя една свършено различна причина, която „до голяма степен“ е допринесла за*

пропадането на Джоунс и Уагонър в сравнение с обикновените причини, прилагащи се за отстъпилите:

Не е Божие вдъхновение онова, което води до подозрение и до издебване на случай, който веднага да се сграбчи като доказателство, че братята, които се различават от нас в тълкуванието на някои части от Писанието, не са здрави във вярата. Има опасност този начин на действие да предизвика именно предположените резултати; и до голяма степен виновни ще бъдат онези, които са били за зло...

Опозицията в собствените ни редици наложи на Господните вестители [Джоунс и Уагонър] трудна и изтощаваща душата задача; защото те трябваше да посрещнат трудности и пречки, които не беше нужно да съществуват...

Любовта и доверието създават морална сила, която би обединила нашите църкви и би осигурила единство и хармония в действията: но студенината и недоверието са водели до разделение, което ни е лишавало от силата (Писмо, 6 януари 1893 г.; *Бюлетин на Генералната конференция*, 1893 г., стр. 419).

Когато отстъпилите напуснат общението с Божия народ, изоставяйки ученията, които някога са поддържали, нашата обикновена преценка е, че те „от нас излязоха, но не бяха от нас, защото, ако бяха от нас, щяха да останат с нас, но излязоха, за да стане явно, че те всички не са от нас“ (1Йоаново 2:19). Но доказателствата в случая с Джоунс и Уагонър не стоят така. Те бяха от нас, защото Господ им бе поверил една изключително скъпоценна вест. До голяма степен ние сме отговорни, защото нашата нелюбезна преценка предизвика това, което предполагаме.

5. *Да си позволим в тези последни дни да подхранваме предразсъдък или опозиция срещу вестта от 1888 година поради неуспеха на нейните вестители, това означава да навлезем във „фатална заблуда“.*

Съвсем възможно е старейшините Джоунс или Уагонър да бъдат победени от изкушенията на неприятеля; но ако бъдат победени, това не би доказало, че вестта им не е от Бога или че делото, което са извършили, е било грешка. Но ако това се случи, колко биха заели такава позиция и биха навлезли във фатална заблуда, защото не са били под контрола на Божия дух. Зная, че това е позицията, която мнозина ще заемат, ако който и да било от тези мъже пропадне, и се моля тези хора, на които Бог е възложил товара на една тържествена вест, да бъдат в състояние да издават ясен звук от тръбата, да почитат Бога на всяка стъпка и пътят им на всяка стъпка да става по-светъл и по-светъл до края на времето (Писмо S-24, 1892 г.).

За нещастие на молитвата на Елена Вайт не бе отговорено, както тя се бе надявала. Сатана се възрадва и онези, които отхвърлиха вестта и вестителя, триумфираха. Мнозина са навлезли във фатална заблуда вече от десетилетия, чувствайки се оправдани да пренебрегват или да се противопоставят на онези елементи от истината, които в Божието намерение съставляват началото на късния дъжд и на високия вик.

Сега вече е ударил часът на по-обективна оценка на доказателствата, че „не ще има повече отлагане: ... Божията тайна трябва да приключи“ в това наше поколение.

Глава 7

Оправданието чрез вяра така, както бе разбирано от вестителите през 1888 година

Ако вестта за оправдание чрез вяра от 1888 година бе началото на късния дъжд и на високия вик, разумът ни принуждава да признаем, че тя бе истина, разкрита много по-ясно, отколкото можеше да я види което и да било от предишните поколения на Божия народ от времето на ранния дъжд на Петдесетница. Говорейки по това време и в контекст, непогрешимо отнасящ се до вестта на Джоунс и Уагонър, Елена Вайт казва:

Великите истини, на които не е било обърнато внимание от дните на Петдесетницата, трябва да огреят от Божието слово в самородната им чистота. На онези, които наистина обичат Бога, Светият Дух ще разкрие истини, които са изчезнали от умовете, ще разкрие и истини, които са изцяло нови (*Основи на християнското възпитание*, стр. 473).

Как би могло вестта от 1888 година да бъде само едно ново изтъкване на концепциите от XVI в., които са били важни като реформаторски учения за тогавашното поколение? Елена Вайт казва, че вестта от 1888 година за оправдание чрез вяра била „третата ангелска вест в нейната достоверност“ (*Ривю енд Херълд*, 1 април 1890 г.). Ако вестта от 1888 година за оправдание чрез вяра беше същата, каквато Лутер учеше, то Л. Р. Конради е бил прав, когато

е казал, че Лутер е проповядвал третата ангелска вест в негови дни и че следователно няма никакво реално оправдание за съществуването на адвентистите от седмия ден (Виж Л. Р. Конради. *Основателите на деноминацията на адвентистите от седмия ден*, стр. 60–62).

Тъй като концепцията за оправдание чрез вяра от 1888 година бе призната като третата ангелска вест в действителност, то следва, че в нея има нещо уникално, което я отделя от популярните евангелски идеи. Ако това е същата вест, проповядвана от теолозите и евангелистите на църквите пазители на неделята, тогава се поставя сериозният въпрос: Какво е основанието за съществуването на адвентистите от седмия ден? Няма ли те някакъв ясно разграничен принос по отношение на оправданието чрез вяра? Или пък техният принос е само дела? Поверил ли е Бог на популярните църкви да проповядват евангелието, а адвентистите от седмия ден да прогласяват закона? Или пък в най-добрия случай трябва ли адвентистите от седмия ден да бъдат само един конкурент на евангелската улица, един допълнителен глас, предлагайки като амбулантен търговец буквално същите стоки, както и другите, като съперническите автомобилни компании днес, чиито коли са практически идентични с изключение на името?

Вестта на Джоунс и Уагонър признаваше, че съществуват две фази на оправдание: първо, юридическа или законова, валидна за всички хора и извършвана изцяло върху нас; и второ, ефективно преобразяване на сърцето на онези, които вярват, и по този начин – оправдание чрез вяра. Елена Вайт се радваше на уникалността на тяхната вест, признавайки, че тя минава далеч концепциите на реформаторите или на съвременните християни:

В голямата Си милост Господ изпрати най-скъпоценната вест на Своя народ чрез старейшините Уагонър и Джоунс... Тя представи оправданието чрез вяра

в Гаранта; тя прикани хората да приемат Христовата правда, която се проявява в послушание на всичките Божии заповеди... Това е вестта, която Бог заповяда да бъде дадена на света. Това е третата ангелска вест, която трябва да бъде прогласена с висок вик и придружена с изливането на Неговия Дух в голяма мярка (*Свидетелства за проповедници*, стр. 91, 92).

Нека отбележим накратко какво представлява тази идея за оправдание чрез вяра:

Правилността на... [Павловото] изявление, че „извършителите на закона ще бъдат оправдани“, е очевидно. Да *оправдаеш*, означава да *направиш праведен*, или да покажеш, че някой е праведен...

Делата, извършени от една греховна личност, по никой начин не могат да я направят праведна; напротив, произлизащи от едно зло сърце, тези дела са зли и така добавят към сумата на неговата греховност. От зло сърце може да произлезе само зло, а умноженото зло не може да създаде и едно добро дело; затова е безполезно една зла личност да мисли, че ще стане праведна със собствени усилия. Такъв човек трябва най-напред да стане праведен, преди да може да върши доброто, което се изисква от него и което той иска да върши.

Апостол Павел, след като доказа, че всички са съгрешили и са лишени от Божията слава, така че чрез делата на закона няма да бъде оправдана нито една плът в Божиите очи, след това казва, че ние се „оправдаваме [биваме направени праведни] даром по благодат...“

„Биваме направени праведни даром.“ Какво друго би могло да бъде?...

Вярно е, че Бог по никакъв начин не може да очисти виновния; Бог не би могъл да направи това и в същото време да бъде справедлив, но Той наистина прави нещо, което е далеч по-добро: Той *премахва вината*, така че бившият виновен няма нужда да бъде очистван – той е оправдан и приет, като че никога не е съгрешавал...

Отнемането на нечистите одежди [в Захария 3:1-5] е същото като премахването на нечестията от чове-

ка. И така, ние намираме, че когато Христос ни покрие с дрехата на собствената Си правда, Той не ни снабдява с покривало на греха, но отнема греха от нас. И това показва, че прощението на греховете е нещо повече от форма, нещо повече от простото влизане в докладите на небесните книги, а резултатът е премахването на греха... Прощението всъщност очиства човека от вината; а щом е очистен от нея, той е оправдан, направен е праведен, със сигурност е претърпял радикална промяна... И това само по себе си носи така пълно и сигурно прощаване на греховете, че се извършва удивителна и чудна промяна, позната като новородение;... това е същото като да имаш ново или очистено сърце...

И още, до какво води оправданието или прощението на греховете? До вярата... Това същото упражняване на вяра прави човек Божие дете (*Христос и Неговата правда*, стр. 51, 67).

А. Т. Джоунс изказва пълно съгласие с това:

Оправданието чрез вяра е праведност чрез вяра; защото оправданието е да бъдеш обявен за праведен... Следователно оправданието чрез вяра е оправдание, което идва чрез Божието слово... Божието слово е *себерезализиращо* се... Божието слово, изговорено от Исус Христос, е способно да накара да съществува онова, което не е съществувало, преди Словото да е изговорено...

В живота на човека няма никаква праведност... Но Бог е изпратил Христос да обяви правдата на човека и за човека. Христос само е изговорил и в мрака, лишен от човешкия живот, се появява правда за всеки, който желае да я приеме... Божието слово, прието чрез вяра, ражда правда в човека и в живота, където никъде не я е имало преди; точно както при първоначалното сътворение...

„И тъй, бидейки оправдани [направени праведни] чрез вяра [чрез надяване и зависимост единствено от Божието слово], ние имаме мир с Бога чрез нашия Господ Исус Христос“ (*Ривю енд Херълд*, 17 януари 1899 г.).

Човеците не само трябва да станат праведни чрез вяра – чрез зависимост от Божието слово – но след като сме оправдани, ние трябва да живеем чрез вяра. Праведният живее точно по същия начин и точно чрез същото нещо става праведен (*там*, 7 март 1899 г.).

Ето Божието слово, Словото на правдата, Словото на живота, пред вас „сега“, „в това време“. Ще бъдете ли направени праведни чрез това *сега*? Ще живеете ли чрез Него *сега*? Това е оправдание чрез вяра. Това е праведността чрез вяра. Това е най-простото нещо на света (*там*, 10 ноември 1896 г.).

Веднага възниква оправданият въпрос: Били ли са прави вестителите от 1888 година, когато постоянно са налягали, че оправданието чрез вяра означава *правене* (някого) праведен? Или това е всъщност съживяване на старата римокатолическа концепция за оправданието чрез вяра, която е всъщност преоблечена идеята за оправданието чрез дела?

Някои приемат, че е невъзможно вярващият някога да стане или да бъде *направен* праведен; той е само *обявен* за праведен, но всъщност не е такъв. Да се учи, че оправданието чрез вяра е *правене* (някого) *праведен*, казват те, означава да приемаш символите на самия римокатолицизъм.

Но тук имаме онова, което Елена Вайт е одобрила като „третата ангелска вест в действителност“, самото сърце на вестта от 1888 година. Ако *това* е дегизиран римокатолицизъм, тогава Елена Вайт е зле информирана, наивна ентузиастка и Църквата на адвентистите от седмия ден трябва да остане в състояние на трагична конфузия.

Моля имайте предвид, че Елена Вайт е виждала в тази вест един уникален елемент:

Това представлява оправдание чрез вяра в Гаранта; тя приканва хората да приемат праведността на Христос, която се изявява в послушание на всичките Божии заповеди... Затова Бог даде на служителите Си едно свидетелство, което представя истината така, как-

то е в Исус, която е третата ангелска вест в ясен и чист вид... Тя представя закона и евангелието, свързани в едно съвършено цяло (*Свидетелства за проповедници*, стр. 91-94, подчертаното прибавено).

Идеята на Джоунс и Уагонър за оправданието чрез вяра като „правене (някого) праведен“ не бе римокатолическата идея за една придадена праведност, излята в „светията“, сътворяваща в него свойствена нему собствена заслуга, така че продължаването на греховните му дела да спрат да бъдат греховни поради тази негова заслуга. Римокатолическата идея (широко поддържана и от много други) е, че грехът спира да бъде греховен в „светията“; похотливостта не е повече зло, което трябва да бъде осъждано, след като се осъществи обредното или законово оправдание.

Учението на Джоунс и Уагонър бе, че истинското оправдание чрез вяра *прави вярващия праведен в смисъл, че го прави послушен извършител на закона*. Както видяхме по-горе, те ясно признават, че и милиони години на послушание от страна на покаялия се грешник никога не биха изкупили неговия грях; той никога не би имал и една йота от заслуги. Но вярата в Христос го избавя от неговото пленничество на непослушанието спрямо закона и го поставя в пътя на *послушанието*. Вярата, която действа при истинското оправдание чрез вяра е действаща, работеща вяра и изкуплението не може да бъде истинско примирение с Бога, ако няма за резултат съответстващо примирение с Божия характер, което е послушанието спрямо Неговия свят закон. Всяко тъй наречено оправдание чрез вяра, обявяващо за праведен човек, който продължава съзнателно да бъде непослушен на Божия закон, е лъжа, защото изкривява и изопачава както оправданието, така и вярата и не разбира и двете.

Нека вестителите от 1888 година сами да изяснят тази точка:

Всички съгрешиха и са лишени от Божията слава, като се оправдават [биват правени праведни или извършители на закона] даром чрез Неговата благодат"... Никой няма в себе си нещо, от което да може да бъде направена правдата. Тогава Божията правда е буквално поставена ВЪВ и НА всички, които вярват. Тогава те са както облечени с правдата, така и изпълнени с нея според Писанието. Всъщност те са станали „Божията правда“ в Христос. И как е постигнато това? Бог обявява правдата Си над онзи, който вярва. Да обявиш, значи да изговориш. Следователно Бог говори на грешника... И казва: „Ти си праведен“ и незабавно този вярващ грешник престава да бъде грешник и става Божията правда. Божието слово, което изговаря праведността, съдържа праведност в себе си и веднага след като грешникът повярва и го приеме в собственото си сърце чрез вяра, в този момент той вече получава Божията правда; и тъй като от сърцето са изворите на живота, то следва, че по този начин в него започва нов живот; и този живот е живот на послушание към Божиите заповеди (Уагонър. *Евангелието в сътворението*, 1894 г., стр. 26-28).

Господ никога не прави грешка в пресмятанията Си. Авраамовата вяра бе сметена в него за правда, защото той наистина бе праведен. Как така? Ами когато Авраам градеше върху Бога, той градеше върху вечната праведност... Той стана едно с Господа и така Божията правда бе в него (*там*, стр. 35).

Оправданието трябва да е свързано със закона. Самият термин означава да направиш някого праведен или да раздадеш справедливост. В Римляни 2:13 ни се казва кои са праведните: „Защото не законослушателите са праведни пред Бога, но законоизпълнителите ще бъдат оправдани“. Следователно праведният човек е този, който върши закона. Да бъдеш прав или справедлив, означава да бъдеш праведен. Тъй като праведният човек е този, който върши закона, то следва, че за да оправдаеш един човек, т.е. да го направиш праведен, значи да го направиш извършител на закона.

Следователно да бъдеш оправдан чрез вяра, означава просто да бъдеш направен извършител на закона чрез вяра...

Бог оправдава неблагочестивия. Това право ли е? Със сигурност е право. Но означава, че Бог просто слага полировка върху човека грешник, така че той да се счита за праведен, макар всъщност да е нечестив; това означава, че той прави този човек вършител на закона. В момента, когато Бог обяви един неблагочестив човек за праведен, в същия момент този човек става извършител на закона. Наистина това е добро дело, справедливо дело, както и милостиво дело...

Следователно ще се види, че не може да има повисше състояние от това на оправданието. То прави всичко, което Бог може да направи за човека с изключение на това – да го направи безсмъртен, което се извършва единствено при възкресението... Вяра и подчинение на Бога трябва да бъдат упражнявани непрестанно, за да се задържи правдата – човекът да остане извършител на закона.

Това дава възможност човек да види ясно силата на следните думи: „Тогава чрез вяра разваляме ли закона? Да не бъде! Но утвърждаваме закона!“ (Римл. 3:31). Т.е. вместо да нарушаваме закона и да го правим недействителен в нашия живот, ние го установяваме в сърцата си чрез вяра. Това е така, защото вярата внася Христос в сърцето, а Божият закон е в сърцето на Христос. И така, „както чрез непослушанието на един човек мнозина бяха направени грешници, така и чрез послушанието на един мнозина ще бъдат направени праведни“. Този Един, Който послуша, е Господ Исус Христос и Неговото послушание бива издействено в сърцето на всеки, който повярва, и както единствено чрез Неговото послушание хората биват направени извършители на закона, така да бъде Нему слава навеки и навеки (Уагонър. *Знамения на времето*, 1 май 1893 г.).

Може би започваме да виждаме защо Елена Вайт се е радвала толкова много на тази вест. Тя е признавала, че тук се намира онова „как“ на представеното в Откровение

14 гл. „какво“, което описва Божия народ в последните дни като народ, който *пази* Божиите заповеди. Когато говори за Христовата правда, вменена чрез вяра, тя иска да каже точно това. Не проповядва някаква въображаема сделка. Говори за нещо реално, „вяра, която действа чрез любов“. И когато е писала ръкописа си, озаглавила го е „Опасности от фалшиви идеи за оправданието чрез вяра“, като с това не е отхвърлила вестта на Джоунс и Уагонър, а я е издигнала още повече, отхвърляйки измисления възглед, на който те се противопоставят:

Представена ми бе отново и отново опасността да поддържаме като народ фалшиви идеи по отношение на оправданието чрез вяра. Беше ми показано в продължение на години, че Сатана ще работи по специален начин, за да обърка умовете по този въпрос... Въпросът, който в продължение на години бе представен на ума ми, е вменената праведност на Христос... Аз съм я правила тема на почти всяка проповед и разговор, които съм изнасяла пред хората.

А когато разглеждам написаното от мен преди 15 или 20 години, намирам, че то представя въпроса в същата тази светлина... живите принципи на благочестието на практика...

[Проповедниците] във всяка проповед трябва да поддържат този въпрос – простотата на истинското благочестие – ясен пред очите на хората... Свойствено за хората е да прославят и да възвишават хора. Изтръпвам от онова, което гледам и чувам, защото са ми били разкрити не малко случаи, при които домашният живот и вътрешното действие на сърцата на същите тези хора са пълни със себелюбие. Те са покварени, опетнени, долни; и нищо от това, което вършат, не може да произведе нещо възвишено, и действията им не могат да ги издигнат до Бога, защото всички тези действия са мерзост в очите Му. Не може да има никакво духовно обръщане без отказване от греха и без да се различи отежняващия характер на греха...

Съществува опасност оправданието чрез вяра да се разбира като поставяне на заслугата върху вярата... Какво е вяра?... Тя е едно съгласие със значението на Божиите думи, които свързват сърцето в охотно посвещение и служба на Бога, Който дава разбиране, Който подбужда сърцето, Който пръв привлича ума да погледне към Христос, висящ на Голготския кръст...

Законът на човешкото и Божественото действие прави сътрудник на Бога този, който приема това действие. Довежда човека там, където той, съединен с Божественото, може да върши Божиите дела... Божествената сила и човешкото съдействие съчетани ще донесат пълен успех, защото Христовата праведност постига всичко (Ръкопис 36, 1890 г.).*

Тук имаме едно изложение, което е в пълна хармония с вестителите от 1888 година, Елена Вайт признава изпратената нова светлина от Господа да подготви един народ за идването на Христос. Тя ясно виждаше, че популярните възгледи за оправданието чрез вяра на пазещите неделата църкви са едно изопачение:

Докато една категория хора изопачават доктрината за оправдание чрез вяра и пропускат да се съобразят с условията, изложени в Божието слово – „ако Ме обичате, пазете заповедите Ми“ – голяма заблуда съществува също така и у онези, които твърдят, че вярват и слушат Божиите заповеди, но се съпротивляват на скъпоценните лъчи на светлината, нова за тях, отразена от Голготския кръст...

* Схващането на Елена Вайт, че *вярата* е решаваща за разбирането на вестта от 1888 година. В сп. „*Ривю енд Херълд*“ от 24 юли 1888 година тя е написала една безценна дефиниция на вярата:

„Можеш да кажеш, че вярваш в Исус, тогава, когато оценяваш високата цена на спасението. Можеш да претендираш, че вярваш в Исус, когато чувстваш, че Исус умря за теб на жестокия кръст на Голгота, когато имаш интелигентна и с разбиране вяра, че Неговата смърт прави възможно ти да спреш да съгрешаваш и да усъвършенстваш един праведен характер чрез Божията благодат, дарена ти като откуп за Христовата кръв.

Духовно необърнати хора са стояли на амвоните и са проповядвали. Собствените им сърца никога не са преживели чрез жива, сграбчваща, доверяваща се вяра сладкото доказателство, че техните грехове са простени. Как тогава могат да проповядват любовта, съчувствието, прощението на Бога за всички грехове. Как могат да кажат: „Погледни и живеј“? Гледайки на Голготския кръст, вие ще имате желание да понесете кръста... Може ли някой да погледне, да види жертвата на милия Божи Син и сърцето му да не се съкруши в готовност да предаде на Бога и сърце, и душа? Нека този въпрос бъде напълно разрешен във всеки ум: ако приемаме Христос като Изкупител, трябва да Го приемем и като Владетел. Не можем да имаме уверението и съвършеното доверие в Христос като наш Спасител, докато не Го признаем като наш Цар и не сме послушни на Неговите заповеди... Тогава притежаваме истинската халка на нашата вяра, защото тя е действаща вяра. Вяра, действаща чрез любов.

Библейски правилен ли е възгледът за оправдание чрез вяра? Нека разгледаме няколко текста от Библията:

1. *Съществува законово или юридическо оправдание, което се прилага за „всички хора“:*

Защото Бог толкова възлюби света, че даде Своя единороден Син... Бог не е пратил Сина на света, за да съди света, но да бъде светът спасен чрез Него... Светлината дойде на света (Йоан 3:16-19).

В Него [Христос] бе животът и животът бе светлина на човешките... Истинската светлина, която осветлява всеки човек, идеше на света (Йоан 1:4-9).

Бог в Христа примиряваше света със Себе Си, като не вменяваше на човешките прегрешенията им и повери на нас посланието на примирението (2Кор. 5:19).

Нашият Спасител Христос Исус, Който унищожи смъртта и осия живот и безсмъртие чрез благовестието (2Тимотей 1:10).

Понеже Един е умрял за всичките, то всички са умрели... Той умря за всички, за да не живеят вече живите за себе си (2Кор. 5:14, 15).

На надлежното време Христос умря за нечестивите... Когато още бяхме грешници, Христос умря за нас... Бидохме примирени с Бога чрез смъртта на Сина Му, когато бяхме неприятели...

Ако поради прегрешението на единия измряха мнозината, то Божията благодат и дарбата чрез благодатта на един човек, Исус Христос, много повече се премножи за мнозината. Защото съдбата беше от един грях за осъждане, а дарбата – от много прегрешения за оправдание. Както чрез едно прегрешение дойде осъждането на всичките човещи, така и чрез едно праведно дело дойде оправданието на всичките човещи, което докарва живот (Римл. 5:6-18).

Всички съгрешиха и са лишени от Божественото великолепие, но всички се оправдават единствено чрез дадената даром от Бога благодат, чрез Неговия акт на освобождаване в лицето на Христа Исуса (Римл. 3:24, 25, Нов английски превод, 1961 г., 1970 г.).

Добре ще бъде да анализираме тези текстове според разбирането на Джоунс и Уагонър.

А. Христос направи нещо за всяко човешко същество, когато отдаде Себе Си за този свят. Чрез Своята безкрайна жертва Той изведе на светлина две дарби: живот И безсмъртие.

Б. За човечеството е бил отдаден живот, за всички, които идват на този свят, независимо дали вярват в Христос или Го познават, Един умря за всички и ако не бе направил това, целият свят щеше да бъде мъртъв. От падането на Адам човешки дъх не е бил поеман, освен чрез жертвата на Христос. Всички хора дължат на Христос дори физическото си съществуване и са вечно и безкрайно отговорни към Него за абсолютно всичко, което имат, с изключение на гроба. Той единствен е наш по право; единствено него сме придобили. „Голготският кръст е отпечатан на всеки хляб. Той е отразен във всеки воден извор“ (*Животът на Исус Христос*, стр. 660).

В. Тъй като тази дарба е невъзможна въвн от Христос, Той е „истинската светлина, която осветява всеки човек“

(Йоан 1:9). „Нито един светия или грешник не е познал нито за момент радостта или щастливия смях в този свят, освен чрез изкупуването от Христовата кръв, независимо дали познава Източника на своето щастие.“ „Господ възложи на Него беззаконието на *всички ни*“ (подчертаното добавено) и по този начин „наказанието, докарващо нашия мир [на всички], дойде на Него и с Неговите рани се изцелихме“ (Исая 53:6, 5). „Той прави слънцето да изгрява и над злите, и над добрите и дава дъжд на праведните и на неправедните“ (Матей 5:45).

Г. Но тъй като всички хора не заслужават нищо друго освен осъждане и смърт, то единствено чрез „Божията благодат и дарът по благодат“ човешкият живот „е изобилствал за мнозина“. Жертвата на Христос е станала действена за всички хора в това, че „докато ние още бяхме грешници [врагове], Христос умря за нас“. Следователно всичко, което Адам е предал на своето потомство, Христос го е отменил. Той умря за нечестивите. Това е единствената причина, поради която човечеството продължава да живее.

Д. Точно както прегрешението изобилства, така „с Неговата благодат [всички човеци] се оправдават даром“.

Новата английска Библия правилно превежда Павел: „Всички са оправдани“ (Римл. 3:24).

Е. Затова Евангелието не казва на хората, че ще бъдат оправдани, ако *те* първо направят нещо дори ако това нещо е да повярват. Евангелието казва на всички, че те вече са оправдани, законно и юридически. „Бог в Христа примиряваше света със Себе Си, като не вменяваше на човешките прегрешенията им“ (2Кор. 5:19) и нашето дело е просто да упражняваме службата на примирението и да казваме на хората това. Той ни е поверил *словото* на примирението, прогласяването на вестта, която е вече осъществена.

Ж. Следва, че единствената разлика между светията и езичника е, че първият е чул и повярвал новината, а вторият нито е чул, нито я е повярвал. Господ активно действа за спасяването на всички хора и „иска всички човеци да

се спасят“ (1Тимотей 2:4). Всички, които не се съпротивят, ще бъдат привлечени към Него. (Разбира се, възможно е да се съпротивят и голямото мнозинство ще направят точно това, и ще бъдат загубени.)

2. *Джоунс и Уагонър основаваха възгледа си за оправдание чрез вяра върху истината, че сърдечното признаване на дарбата и жертвата на Христос издейства незабавно преобразяване в живота.* В никакъв случай това сърдечно преобразяване не е спасение чрез дела. Нито пък е присъща или вложена праведност така, както учи Трентският събор. Самата вяра включва промяна на сърцето, примиряване с Бога. Врагът на Бога всъщност става Негов приятел чрез вяра. Разбирането от 1888 година на самата вяра се корени в собствената дефиниция на Исус (подчертаното в текста е добавено):

Защото Бог толкова възлюби света, че даде Своя единороден Син, за да не погине ни един, който вярва... (Йоан 3:16).

Независимо от закона се яви правдата от Бога... Това е Божият начин за поправяне на погрешното, и то ефективно, чрез вяра в Христос за всички, които имат такава вяра, всички без изключение. Защото всички съгрешиха и са лишени от Божественото великолепие и *всички са оправдани* единствено чрез даром дадената Божия благодат, чрез Неговия акт на освобождение, извършен в лицето на Исус Христос. Защото Бог определи Той да бъде средството за изкупуване на греха чрез жертвена служба, *ефективна чрез вяра*. Бог възнамерява чрез Него да покаже Своята справедливост, защото чрез акта на поемане на греховете от Христос Той не гледа греховете на миналото, да покаже Своята справедливост сега, изявявайки че Той сам е праведен, а също и оправдава всеки човек, който положи вярата си в Исус (Римл. 3:21-26, Нов английски превод).

Авраам повярва в Бога и това му се вмени за правда... Този, който не върши дела и *вярва* в Онзи, Който оправдава нечестивия, неговата вяра му се вменява за правда.

Затова му се вмени [неговата вяра] за правда (Римл. 4:3-5, 22).

Оправдани чрез вяра имаме мир с Бога чрез нашия Господ Исус Христос (Римл. 5:1).

Правдата, която е чрез *вяра*, говори така: „Да не речеш в сърцето си „кой ще се възкачи на небето“... или „кой ще слезе в бездната“; словото е близо при тебе в устата ти и в сърцето ти, т.е. чрез *словото на вярата*, която проповядваме. Защото, ако изповядаш с устата си, че Исус е Господ, и *повярваш в сърцето си*, че Бог Го е възкресил от мъртвите, ще се спасиш. *Защото в сърце вярва човек и се оправдава...* И тъй вярването е от слушане, а слушането – от Христовото слово“ (Римл. 10:6-17).

Човек не се оправдава чрез дела по закона, а само чрез вяра в Исуса Христа... Аз чрез закона умрях спрямо закона, за да живея за Бога. Съразпнах се с Христос и сега вече не аз живея, но Христос живее в мене. А животът, който сега живея в тялото, живея го *с вярата, която е в Божия син...* Не осуетявам Божията благодат, но ако правдата се добива чрез закона, тогава Христос е умрял напразно.

Тия, които имат вяра (*са от вяра*), те са чада на Авраам...

Преди да дойде вярата, ние бяхме под стражата на закона, затворени до времето на вярата, която предстоеше да се открие. Така законът стана за нас детеводител, за да ни доведе при Христос, за да се оправдаем *чрез вяра...*

Защото ние чрез Духа очакваме оправданието *чрез вяра... вяра*, която действа чрез любов (Гал. 2:16-5:16).

Нека анализираме тези текстове от Писанието така, както Джоунс и Уагонър ги разбираха:

А. Вярата е единственият подходящ отклик на човешкото сърце към Божията любов. Вярата не може да бъде просто интелектуално съгласие с правилната доктрина или егоцентрично сграбчване на сигурността. Тя идва чрез прогласяване Словото на кръста. Тя е сърдечното приема-

не на призива: „Примирете се с Бога“, в пряк отклик на Божествения акт на изкупление чрез жертвата на Христос. Бог извършва *обичането* и *даването*; ние извършваме *вярването*.

Б. И така, следва, че приемането от сърцето на законното или юридическото оправдание, издействано чрез заместническата жертва на Христос, е истинско оправдание *чрез вяра*. За всички хора Христос е донесъл „живот“, но само на тези, които *вярват*, Той е донесъл „безсмъртие“.

В. Такава вяра води до разпъване на личното „аз“ заедно с Христос. Без никаква мисъл за дела от какъвто и да било вид вярващият се присъединява към Христос на кръста.

Щом погледна Голгота и славния кръст,
на който Исус безпощадно загина,
аз виждам, че моите богатства са пръст
и всичката гордост в прахта ще се срине.

Това не е мъчителна борба да се подчини собственото „аз“ – това е автоматичен акт на идентификация. Само да проникне и просветне Божията любов, само евангелието да бъде проповядвано в неговата чистота без фалшификации и подправки, и душата, която вярва, няма да счете никаква жертва за трудна:

И целия свят да държа в ръката,
това не откупва дори грешка едничка.
Любов тъй велика и толкова свята
изисква живота, кръвта ми и всичко.

Г. Така за Бога да оправдава нечестивите не означава, че *вярващото* сърце е в състояние на неприятелство и отчуждение спрямо Него. Вярата предполага промяна на сърцето. „Със сърце човек вярва за оправдание.“ В момента, когато дадена личност повярва, *става* промяна на сърцето! Вярването *е* промяна на сърцето! Когато нечестивият бъде оправдан чрез вяра, неговото сърце се стопява: „Ако

е някой в Христа, той е ново създание. Старото премина, ето всичко стана ново“. Този пасаж във 2Кор. 5:17 описва *оправданието*.

Джоунс и Уагонър отидоха отвъд тъй наречения реформаторски възглед, че оправданието чрез вяра е просто юридически акт, станал милиони светлинни години далеч, без отношение към сърцето на вярващия. Колкото и много това оправдание чрез вяра да *зависи* от юридическото заместническо дело на Христос във вярващия, самата му същност е една промяна вътре във вярващия. *Заслугата*, на която почива оправданието чрез вяра, никога не е вътре във вярващия, но самото оправдание чрез вяра е очевидно във вярващия: „Съразпнах се с Христа“ (Гал. 2:20). Оправданието *чрез вяра* се различава от юридическото законово оправдание, макар да е зависимо от него.

Д. Вярата на вярващия се счита за праведност. Вярата обхваща цялата Христова праведност. Всичко, което Господ иска от грешника, е истинска вяра; Той го кредитира с всичката съвършена Христова праведност. Възгледът от 1888 година не е, че вярата се равнява на праведността, но че Бог я счита за праведност. Това е нещо много повече от прост законов акт, работа на хартия, както би изглеждало. „Вярата е *осъществяването* на неща, за които се надяваме, *доказателството* за неща, които не се виждат“ (Евр. 11:1, подчертаното добавено). Тази така наречена дефиниция на вярата може да бъде разбрана най-добре в светлината на вменената Христова праведност; ако един грешник има вяра, Бог я приема като сериозно платежно средство, *осъществяването* на неща, за които *Бог* се надява. Това велико вменяване може да бъде ефективно само ако истинското естество на новозаветната вяра бъде разбрано (Римл. 3:25).

Бог не може да разреши на грешника да влезе в небето, ако и най-малката останка от грях опетнява характера му, защото допускането в небето и на най-малкото семенце грях би създавало условия то да порасне отново и да опет-

ни вселената. Но ако Той чака, докато грешникът бъде осветен, преди да може да го оправдае, даже и вечността не би била достатъчна за този процес. Ако ли пък Бог просто прости греха в смисъл, че си затвори очите за него, ако оправдае грешника като го допусне в небето в невярващото му състояние, Той просто увековечава греха и пренебрегва жертвата на собствения Си Син.

Но напълно извън дела от какъвто и да било вид Бог може да бъде справедлив и оправдател на грешника, който вярва, защото вярата е едно истинско приемане в сърцето на Божията праведност, направено действено чрез поставянето на Христос за умилоствение чрез вяра в Неговата кръв. Където няма кръв, няма кръст, не би могло да има никаква законова основа за оправдание; нито пък би могло да има каквато и да било вяра у грешника. Кръвта постига както обективно, така и субективно изкупление.

Но в тази вяра, също както в синапено семе, лежи същността на нещата, за които се надяваме, доказателството за нещата, които не се виждат. Бог намира удоволствие в това. „Това е достатъчно“ – казва Той и го счита за праведност, обявявайки грешника за праведен чрез заслугите на Спасителя, който е обектът на вярата на грешника.

Е. Възгледът на реформаторите бе по необходимост ограничен от преобладаващата по него време егоцентричност на интереса. Прегръщайки папската доктрина за естественото безсмъртие на душата,* те не бяха в състояние да избегнат това ограничение. За първи път в адвентната история и евентуално за първи път в християнската история (поне от дните на апостолите насам) Джоунс и Уагонър скъсаха въжето на този егоцентричен интерес, за да се почувства по-великият интерес на един истински Христоцентричен възглед. Този по-широк възглед бе станал

* Сам Лутер лично е отхвърлял доктрината за естественото безсмъртие на душата. Но въпреки това реформацията в цялост, и по-специално Калвин, все още се придържала към тази езическо-папска концепция.

възможен за тях не чрез прочитане коментарите или трудовете на протестантските реформатори или евангелски писатели, но чрез познаването им на отличителното и уникално разбиране на адвентистите от седмия ден за очистването на светилището. Всичко, което трябваше, те направиха – да свържат тази иначе безспорна доктрина за очистване на светилището с новозаветните концепции за оправдание чрез вяра – и тогава откриха вестта, която подбуди Елена Вайт в ентузиазма си да признае: „Всяка фибра на сърцето ми казваше „Амин!“ (Ръкопис № 5, 1889 г.).

Ж. Макар делата да нямат нищо общо с оправданието чрез вяра, те са присъщи на самата вяра. Вярата *действа* чрез любов. Джоунс и Уагонър наблягаха на това, че спасението е единствено чрез вяра, но вярата, която те проповядваха *действаше* и делата не бяха съществително, но глагол. Ако човек притежава този най-важен глагол в изречението на християнската опитност, то няма да имат край съществителните, които ще бъдат негови допълнения, водещи вярващия (а и общото тяло от вярващи, църквата) по пътя към подготовката за преселване на небето при идването на Господа.

3. Така освещението е една продължаваща и все позадълбочаваща се реалност на оправданието чрез вяра. Няма нужда косъмът да се цепи на две, като се правят тънки разграничения между двете и се анатемосват християните, които не са съгласни с това, къде точно минава разграничителната линия подобна на косъм. Никой никога не може да *претендира*, че е напълно осветен чрез вяра – всяка склонност да се направи това отрича незабавно реалността на оправданието чрез вяра. От началото на духовното обръщане до славната опитност на посрещането на Господа, когато Той дойде, вярващият се уповава единствено на вменената правда на Христос.

Откак живот получих нов
и вместо да съм в грях окалян,

в кръвта Му бях измит, простен –
освен със оня кръст Христов
не искам с нищо да се хваля;
и той е всичко днес за мен!

И. Вестта на Джоунс и Уагонър бе началото на късния дъжд и на високия вик. И като такава вест тя погълна егоцентричната несигурност в една по-голяма грижа за честта и защитата на Христос при заключителните сцени от великата борба. Така фокусът се измести от загрижеността за собствената лична сигурност на човека, зависеща от *вменена правда*, към по-широкото желание – да бъде угодно на Христос да види в Своя народ изявяване на *всадена правда*. Коментирайки вестта от 1888 година Елена Вайт казва, че първата е нашата „титла за небето“, докато втората е нашата „годност за небето“ (*Ривю енд Херълд*, 4 юни 1895 г.). Великият Божи часовник тържествено бе отмерил звън, който никога не бе прозвучавал в дните на реформаторите от XVI век – часът бе настъпил и бе крайно време Гласът да провъзгласи: „Свърши се“.

Когато се сведем смирено в подножието на кръста, където Исус умря, всички ние като малки деца по детински сграбчваме славното значение на този кръст. Широко разпространената лична или деноминационна гордост, която прониква в целия ни живот като църква, постоянната склонност да почитаме и прославяме слаби, грешащи мъже и жени, възхищението ни от приятни неща и хора от този свят – всичко това е показател, че малко разбираме или ценим истинското оправдание чрез вяра.

Лекарството не се намира в нещо, което трябва да *направим* под формата на нови дела, но в нещо, което трябва да *повярваме*. А никой не може да повярва, освен със съкрушено, разкайващо се сърце. Нашата история, минала и сегашна, ми казва, че още не сме научили единствения ни нужен урок:

А далеч от мене да се хваля, освен с кръста на нашия Господ Исус Христос, чрез Когото светът за мене е разпнат и аз за света (Гал. 6:14).

И аз, братя, когато дойдох при вас, не дойдох с превъзходно говорене или мъдрост да ви известя Божията тайна, защото бях решил да не зная между вас нещо друго освен Исуса Христа, и то Христа разпнат (1Кор. 2:1, 2).

ЗАБЕЛЕЖКА: Тъй като Елена Вайт много говори за „вменена“ правда, повърхностно погледнато, е било прието, че тя поддържа така наречения реформаторски или калвинистки възглед за нея, като само законово обявяване, лежащо напълно вън от грешника. По този въпрос трябва да направим следните три коментара:

1. Искрените учени, които са чели твърде много писанията на Елена Вайт, признават, че тя често пъти използва термините „вменена“ и „всадена“ взаимозаменяемо. Натрупана е голяма документация, която лесно може да докаже това.

2. Значението, което тя влага при употребата на думата *вменяване*, не се ограничава само със значението просто на законово обявяване вън от вярващия. Например ето този случай на изявление, направено по време на разгара на ентузиазма на вестта от 1888 година:

Вменената Христова правда означава святост, праведност, чистота. Ако Христовата правда не ни бъде вменена, ние не бихме могли да имаме покаяние, което да е прието от Бога. Правдата от праведността, обитаваща в нас чрез вяра, се състои в любов, дълготърпение, смирение, във всички християнски добродетели. Тук Христовата праведност става част от нашето същество. Всичко, което има тази праведност, ще издейства Божии дела... Мантията на Христовата правда никога не покрива подхранвани грехове. Нито един не може да отиде на сватбената вечеря на Агнето, без сватбената дреха, която е Христовата правда (Писмо 1Е, 14 февруари 1890).

Важно е да се остави собственият контекст на изложението на Елена Вайт да определи нашата дефиниция с нейни термини!

3. Честа нейна фраза, отнасяща се за Христос, е „Заместник и Гарант“, но това не загатва за популярния реформаторски възглед, ограничаващ се само до едно легално и юридическо заместничество:

Не е нужно да повтаряме самото послушание на Христос като нещо, за което Той бе специално приспособен чрез Своето Божествено естество, защото Той стоеше пред Бога като представител на човека и бе изкушен като Заместник на човека и Гарант (Ръкопис 1, 1892 г.).

В контекста на изложенията ѝ Елена Вайт поддържа твърдо възгледа на Джоунс и Уагонър за оправдание чрез вяра.

Глава 8

Безгрешен живот: възможен ли е той, или не?

Да се задават погрешни въпроси в неподходящо време – това със сигурност ще предизвика объркване. Винаги когато се споменава за безгрешния живот, някой сигурно ще запита с тон, който не търпи възражение: „*Ти* живееш ли безгрешен живот? *Ти* съвършен ли си? Можеш ли да ми покажеш някой (освен Христос), който е съвършен?“ Смехът обикновено прекъсва напрегнатото мълчание, което е последвало тези подигравателни въпроси.

Но това са неща, които нямат връзка с тази глава. И за едно дете е очевидно, че истинският християнин никога не ще се *чувства* съвършен, нито пък ще *твърди*, че е съвършен. Не гордят фарисей, а смиреният митар е оправдан (очевидно чрез вяра, защото няма друг възможен начин) и той се моли: „Боже, бъди милостив към мене, грешника“ (Лука 18:10-14). Докато Исус не прослави Своите светии при Второто Си идване, те „знаят, че в... [тях], (т.е. в ... [тяхната] плът) не живее доброто“ (Римл. 7:18). Никой истински християнин не ще твърди нещо повече от онова, което Павел твърдеше: „Не като че вече съм постигнал или че съм вече съвършен... Братя, аз не считам себе си за одобрен“ (Фил. 3:12, 13).

Никога, докато сме на земята, не можем безопасно да се доверяваме на собственото „аз“ или на собствените чувства, че сме осигурени срещу изкушени-

ето... Нашата единствена защита е в постоянното ни недоверие към собственото „аз“ и в зависимостта от Христос (*Притчи Христови*, стр. 55).

Това отричане от ... [гордостта и зависимостта, и увереността в личното „аз“] трябва да бъде осъществявано не само в началото на християнския живот. При всяка крачка напред към небето то трябва да бъде подновявано...

Колкото по-близо идваме до Исус и по-ясно различаваме чистотата на Неговия характер, толкова по-ясно ще различаваме изключителната зловредност на греха и толкова по-малко ще възвишаваме себе си (*там*, стр. 159, 160).

От кръста до короната има да се извършва много сериозна работа. Съществува борба с вродения грях; борба срещу външното зло (*Ривю енд Херълд*, 29 ноември 1887 г.).

Трябва да започнем да задаваме правилни въпроси в правилното време. А правилното време е точно времето на очистване на небесното светилище, докато нашият велик Първосвещеник извършва делото на окончателното изкупление. Христос трябва да осъществи уникално дело в човешката история, откакто грехът е навлязъл. Макар че никое Божие дете никога не ще *твърди*, че е победило всички грехове, и макар да е еднакво вярно, че ние не можем да отсъдим за която и да било личност от сегашното или миналото (с изключение на Христос), че е победила, както Той е победил, това не означава, че службата на Христос в най-святото отделение на небесното светилище няма да успее да постигне такива резултати. Колкото и да не сме успявали да победим в миналото или в настоящето, да казваме, че е *невъзможно* да победим греха чрез вяра в Изкупителя – означава всъщност да оправдаваме и да насърчаваме греха и да застанем на страната на великия неприятел.

Правилните въпроси, които трябва да се зададат: Жертвата на Христос като Божи Агнец и Неговата служба като

велик Първосвещеник достатъчно мощна ли е, за да спаси Неговия народ *от* (не в) греховете му? Той наистина ли е способен да спасява докрай [напълно] онези, които идват при Бога чрез Него? Наистина ли има успех „като Един, Който топи и пречиства сребро... [да] очисти левийците и ... ги претопи като златото и среброто... [за да могат да] принасят Господу приноси с правда“ (Малахия 3:3)? Когато Христос дойде втори път, ще намери ли народ, за когото може честно да каже: „Ето тези, които пазят Божиите заповеди и вярата Исусова“?

Ако Господ иска, Той може да сътвори „ново нещо на земята“, казва Еремия в 31:22; а това, което Той иска да постигне, е приготвянето на един народ за Второто идване на Христос. За първи път в човешката история Бог обявява: „Тук е търпението на светиите, тук са тези, които пазят Божиите заповеди и вярата Исусова“ (Откр. 14:12). А следващото събитие е идването на Господа (ст. 14).

Да се каже, че тези светии всъщност не пазят Божиите заповеди, но Господ претендира, че те ги пазят, е нарушаване на контекста на трите ангелски вести. Небето заявява, че тези хора са „девственици“... Те ... „следват Агнето, където и да отива... В устата им не се намери лъжа, защото те са нейорочни“ (ст. 4, 5). Знаем, че те са греховни по естество, „защото всички съгрешиха и са лишени от Божията слава“ (Римл. 3:23). Но за да има смисъл посоченото по-горе изявление, вярата Исусова е работила и те трябва да са престанали да пребъдват в грешенето. *Те са победили, както Христос е победил* (Откр. 3:21). Да се опитваме да вмъкваме това пророческо откровение за един побеждаващ народ в някакво бъдеще след Второто пришествие, това означава да нарушаваме напълно контекста. Ясно е и от Откр. 15:2, че същата тази група е постигнала победата *преди* края на благодатното време за човека.

Предшните поколения никога не са били в състояние да разберат ясно истината за християнското съвършенст-

во, без да изпаднат в заблудите на перфекционизма, поради това, че часът за очистване на небесното светилище не бе още настъпил. Когато дойдем до „дните на гласа на седмия ангел, когато започне да тръби, Божията тайна ще бъде извършена [приключена], както е обявил на Своите слуги пророците“ (Откр. 10:7). Ето тук е специалният принос на адвентистите от седмия ден към пълнотата на великата Реформация и в изпълнението на евангелската поръчка. Трябва да има съединяване на истината за очистване на небесното светилище с истината за оправдание чрез вяра. И тук именно започваме да чувстваме реалното значение на вестта от 1888 година, която Господ изпрати на Своя народ.

Вестта от 1888 година бе вест на славна надежда, свободна както от фанатизъм, така и от заблуди, и от перфекционизъм. И двамата вестители от началото на 1888 година наблягаха ясно, че безгрешният живот е възможен, че Божият народ *може* да победи така, както Христос побеждава, и че ключът за тази славна възможност лежи във вярата на Неговия народ, в службата на великия Първосвещеник в Светая Светих на небесното светилище.

Първите три изречения от книгата на Уагонър „Христос и Неговата правда“, стр. 5, резюмират ясно тяхната концепция за безгрешния живот. Те представляват един желяз на истина, който порасна в мощен дъб:

В първия стих от третата глава на Посланието към евреите ние имаме увещанието, което обхваща всички предписания, дадени на християните. То е следното: „Затова, скъпи братя, участници в небесното призвание, зачитайте Апостола и Първосвещеника на нашето вероизповедание Исус Христос.“ За да направим това, както Библията предписва, нека постоянно гледаме Христос, точно такъв, какъвто е. Това ще преобрази човека в съвършен християнин, защото „чрез гледане ние се променяме“.

Градещи със сигурност върху Лутеровата концепция за оправданието чрез вяра, Джоунс и Уагонър заедно излагат три жизнено важни елемента на уникалността на трите ангелски вести. Ето къде вестта от 1888 година отива по-далеч от точката, докдето бяха в състояние да стигнат в своето време реформаторите от XVI век:

1. Вярващият е призван да „зачита... Първосвещеника на нашето вероизповедание Исус Христос“ в Неговата работа на очистване на светилището в истинския Ден на умилоствение, започнал в 1844 г.

2. Да се има предвид Христос постоянно и в ума точно както Той е, това означава да имаме предвид истинското новозаветно учение, че Неговата роля като Заместник и Пример изискваше Той да приеме естеството на паднал човек по подобие на греховна плът и така да бъде в състояние да помага на онези, които са изкушени.

3. Вярата в такъв Спасител и Първосвещеник ще преобрази човека в един съвършен християнин. Забележете думата *преобразявам*. Не само истинският вярващ ще бъде сметен за такъв или ще бъде юридически признат; той в действителност ще стане един съвършен християнин чрез вяра.

Нека видим как учението на Джоунс е било в пълна хармония с това на Уагонър. В книгата „Пътят на посвещението“, публикувана за първи път във вид на статии в списанието „Ривю енд Херълд“ през 1898 и 1899 г., той заявява това просто и мощно:

В Своето идване в плът – след като е бил направен във всичко подобно на нас и след като е бил изкушаван във всичко, както ние – Той е идентифицирал Себе Си с всяка човешка душа точно там, където се намира тя. И от това място Той е посветил за тази душа един нов и жив път през всичките превратности и опитности на един цял човешки живот и даже през смъртта и гроба до най-святото от всичко, от дясната страна на Бога навеки...

И този път Той е посветил *за нас*. След като е станал един от нас, е направил този път *наш*; този път принадлежи на нас. Той е надарил всяка душа с Божественото *право* да ходи в този посветен път; и като е направил това в плътта – в нашата плът – направил е възможно, да, Той е дал действителната увереност, че всяка човешка душа *може* да ходи в този път във всичко, което този път е, и чрез него да влезе напълно и свободно в най-святото от всичко...

Направил е и е посветил път, чрез който *в Него* всеки вярващ може в този свят и в продължение на целия си живот да живее свят, безвреден, неосквернен живот, отделен от грешниците, и като последица да бъде направен заедно с Него по-висок от небесата (стр. 83, 84).

Незабавно ще възникне въпросът: Не е ли това ерес на перфекционизъм? Джоунс ясно заявява, че не е:

Съвършенство, съвършенство на характера – това е християнската цел – съвършено постигнат в човешка плът в този свят. Христос постигна това в човешка плът в този свят и по този начин направи и посвети един път, чрез който всеки вярващ може да го постигне *в Него*. След като го е постигнал, Той е станал наш велик Първосвещеник, та чрез свещеническата си служба в истинското светилище да ни даде възможност и на нас да го постигнем (*там*, стр. 84).

Трябва ясно да правим разлика между „съвършенство на характера...“, придобито *в* човешка плът“ и фанатичния перфекционизъм, според който постигането на съвършенство *на* човешка плът е въображаемо. Перфекционизмът е ерес, характеризираща се с една или повече от следните фалшиви идеи:

1. Изкореняване на човешкото греховно естество по някое време преди прославянето при второто идване на Христос.

2. Съвършено възстановяване на умствените или физическите сили, докато човекът е все още смъртен.

3. Съвършенство на плътта.

4. Живот без даващата сила Божия благодат.
5. Вменяване на вътрешни заслуги, уповаване на при- съща святост или праведност.
6. Претенции, че човек е спасен чрез някаква по-вис- ша святост.
7. Твърдение, че се притежава или се уповава на чувс- тва или впечатления, които заместват Словото.
8. Вярване, че е невъзможно да се съгреша или да се падне.
9. Възприемане, че човек е сигурен духовно поради чис- то законово оправдаване, докато всъщност продължава да живее в престъпване на Божия закон.
10. Възприемане, че продължаващият грях престава да бъде греховен, ако човек е спасен или осветен.

Нито една от тези фалшиви идеи не се намира във вест- та от 1888 година. Но наистина има ясен призив за подго- товка за второто идване на Христос. Елена Вайт признава този призив. Говорейки за вестта на Уагонър и Джоунс, тя казва:

Тази вест [на Уагонър и Джоунс] трябваше да из- дигне по-явно пред света възвишения Спасител, жерт- вата за греховете на целия свят. Тя представяше оправ- данието чрез вяра в Гаранта; приканваше хората да при- емат Христовата праведност, *която се изявява в послушанието на всички Божии заповеди...* Тя е третата ангелска вест, която трябва да бъде провъзгласена с ви- сок вик и придружена с изливането на Святия Дух в го- ляма мярка (*Свидетелства за проповедници*, стр. 91, 92).

Елена Вайт заявяваше често, че някаква скрита лю- бов към греха е истинската причина за отхвърлянето на тази вест. Уагонър ни казва, че той наистина е задължен както на Лутер, така и на Уесли за своето разбиране по този въпрос; а Уесли учеше ясно за възможността от без- грешен живот в смъртна плът. Ужасната опозиция, която Уесли трябваше да посрещне всъщност, представя опо-

зицията, която Джоунс и Уагонър трябваше да посрещ- нат. Уесли казва за конфликта на своето време:

Едва ли има друг израз в Священото писание, който да е предизвикал повече оскърбление. Думата *съвършен* е нещо, което мнозина не могат да понесат. За тях самото звучене на тази дума е оскърбление; а който проповядва съвършенство (т.е. твърди, че то може да се постигне в този живот), си навлича въз- можността да бъде посрещнат по-лошо от езичник или митар (*Делата на Уесли*, т. 6, стр. 1).

„Не – казва един велик човек [Цицендорф], – то- ва е заблудата на заблудите: аз я мразя от цялото си сърце. Аз я преследвам по целия свят с огън и меч.“ Не, защо е тази ярост?... Защо тези, които се противо- поставят на спасението от греха (с малки изключения) са толкова страстни, бих почти казал вбесени?... В Бо- жието име, защо сте толкова привързани към греха? Какво ви е сторил той? Какво добро сте видели или ще видите от него било в този свят, или в бъдещия? И защо сте толкова бесни срещу онези, които имат на- дежда за едно избавление от него (*там*, стр. 424).

Уесли в своето време вероятно бе неспособен да раз- бере проблема в неговата пълна и крайна перспектива. Жи- веещите в последните дни ще знаят, че змеят е „разгневен против жената... и [отива] да воюва против останалите от нейното семе, които пазят Божиите заповеди и имат сви- детелството Исус Христово“. Това, което разгневява Сата- на, е *съществуването* на народ, който наистина пази Божи- ите заповеди.

Всъщност Божият закон винаги е бил фокусът на не- говата битка, защото той винаги е казал на падналия чо- век: „Невъзможно е да бъдем послушни на Неговите запо- веди“ (*Животът на Исус Христос*, стр. 104). Уесли трябва- ше да се бори с онова, за което Елена Вайт заявява, че и ние трябва „да се борим – една странна сила се противопоставя- ше на идеята за постигане на съвършенството, което Хрис- тос предлага“ (*АБК*, т. 6, стр. 1098). Както в дните на Уесли,

тя казва, че много проповедници и днес повтарят като ехолъжите на Сатана:

Сатана заявяваше, че е невъзможно синовете и дъщерите на Адам да пазят Божия закон и по този начин обвиняваше Бог в липсата на мъдрост и любов. Щом те не можеха да пазят закона, то тогава грешката беше в Законодателя. Хората, които се намират под контрола на Сатана, повтарят същите обвинения срещу Бога, твърдейки, че човечи не могат да пазят Божия закон...

[Но] Христос прие човешко естество и стана длъжник, за да изпълни целия закон заради онези, които Той представляваше. Ако бе пропаднал в една чертичка или йота, щеше да бъде престъпил закона и ние щяхме да имаме в Негово лице една грешна, невалидна жертва. Но Той изпълни всяко изискване на закона и осъди греха в плътта; и въпреки това много проповедници повтарят лъжите на книжниците, свещениците и фарисеите и следват техния пример в отклоняване на народа от истината.

Бог бе изявен в плът, за да осъди греха в плътта, проявявайки съвършено послушание към целия Божи закон. Христос не съгреши, нито „се намери“ лъжа в устата му. Той не поквари човешкото естество и чрез плътта не престъпи Божия закон по никакъв начин. Нещо повече, Христос премахна всяко извинение за падналия човек, което той би могъл да представи като причина да не пази Божия закон...

Това свидетелство за Христос показва ясно, че Той осъди греха в плътта. Никой човек не може да каже, че е безнадеждно подчинен на робството на греха и на Сатана. Христос е приел отговорността за човешкия род... Той свидетелства, че чрез Неговата вменена правда вярващата душа ще бъде послушна на Божиите заповеди (*Знамения на времето*, 16 януари 1896 г.).

Датата на това прямо изявление сочи, че Елена Вайт е поддържала твърдо вестта на Джоунс и Уагонър. Но ако тяхната вест е била опетнена и в най-малка степен от

перфекционизъм, тя сигурно не би я поддържала. Отбележете, че вменената Христова правда извършва нещо повече от просто юридическо обявяване. Тя всъщност *прави вярващия послушен*.

По въпроса как това славно постижение на съвършенство на характера е изяснено чрез нещо, което Елена Вайт е казала десет години по-късно (1907 г.), ето следния цитат:

[Христос] принесе жертва така пълна и съвършена, че чрез Неговата благодат всеки може да достигне образа на съвършенство. За онези, които приемат Неговата благодат и следват примера Му, ще бъде записано в Книгата на живота: „съвършен в Него – без петно или недостатък“.

Христовите последователи трябва да бъдат чисти и истинни в думи и дела. В този свят – свят на нечестие и поквара – християните трябва да разкриват качествата на Христос. Всичко, което правят или казват, трябва да бъде без себелюбие. Христос желае да ги представи на Отца „без петно или бръчка, или нещо подобно“, чисти чрез Неговата благодат, носейки Неговото подобие.

В Своята велика любов Христос предаде Себе Си за нас... Ние трябва да предадем себе си на Него. Когато това предаване е цялостно и пълно, Христос може да извърши делото, което е започнал за нас чрез предаването на Себе Си. Тогава Той може да ни доведе до съвършено възстановяване (*Ривю енд Херълд*, 30 май 1907 г.).

Явно, че съвършенството на характера не е нещо, което представлява само едно легално обявяване; това е нещо, което Христос желае и което следователно не е още осъществено в Неговия народ. Включен е и елементът време, условието: „Когато [нашето] предаване е пълно, Христос може да завърши делото, което е започнал за нас чрез предаването на Себе Си“. И това „цялостно предаване“ трябва да предхожда „пълното възстановяване“, включващо преселване, без да се преживее смърт.

Ето къде истинското оправдание чрез вяра влиза в сила. Ние не можем да знаем как да направим това цялостно предаване, което е толкова жизнено необходимо, ако наистина не разбираме евангелието. Вестта от 1888 година бе началото на тази подготовка от Бога за късния дъжд.

Не е чудно, че Сатана е мразел вестта и толкова ревностно ѝ се е противопоставял. И това очевидно той правел най-хитро чрез финото подправяне на вестта за оправданието чрез вяра. Но всичките му фалшификати могат да бъдат лесно разпознати, защото те неизбежно издават общия си знаменател, противопоставянето на Божия закон, което приема една от двете форми: обявяване, че Божият закон е премахнат или променен; или, обявяване на невъзможността Божият закон да се спазва.

Следователно всяко оправдание чрез вяра, което става мантия за продължаване непослушанието на Божия закон, е фалшиво. И всеки вестител, проповядващ ново оправдание чрез вяра, който сам нарушава „една от тези най-малките заповеди“ и поучава и хората на това, е оръдие на измама (срв. Матей 5:19).

Библията учи ли, че е възможен безгрешен живот в нашето греховно естество? Щом Христос бе изпратен „в подобие на греховна плът и за грях, осъди греха в плътта, та правдата на закона да може да бъде изпълнена в нас“, тогава очевидно отговорът е ясен. Христос е нашият Заместник И Пример. Той показва това веднъж завинаги. „Не съгреши, нито се намери лъжа в устата Му“ (1Петрово 2:22). А за Неговия народ ще бъде казано: „В устата им не се намери лъжа, защото те са без грешка пред Божия престол“ (Откр. 14:5). „Тук са тези, които пазят Божиите заповеди и вярата Исусова“ (ст. 12). Те ще победят, „както Аз победих“ (Откр. 3:21) – казва Исус. В това библейско учение няма и следа от перфекционизъм, защото няма светия, който някога може да победи освен чрез вяра във великия Победител, „Авторът и Усъвършителят на нашата вяра“. Победителите не отдават заслугата на себе си, но

печелят всичко чрез вярата си. Христос „е в състояние да спаси докрай тези, които идват при Бога чрез Него, винаги живеейки, за да ходатайства за тях. *Защото имаме такъв Първосвещеник*, Който е свят, безгрешен, неопетнен, отделен от грешниците и направен по-висок от небесата“ (Евр. 7:25, 26).

Ако отнемем първосвещеническата служба на Христос в най-святото отделение на светилището, тази концепция за приготвянето за Второто идване изчезва и влиянието на адвентното движение се редуцира до ехото „аз – ти“ от учението на популярните евангелски църкви. Нашата уникална вест се съсредоточава в службата на Христос в светилището:

Живеещите на земята по времето, когато Христос преустанови службата Си в небесното светилище, трябва да застанат пред лицето на святия Бог без посредник. Техните дрехи трябва да бъдат без петно, характеристиките им – изчистени от грях чрез „кръвта на погръскването“. Чрез Божията благодат и собствените им прилежни усилия те трябва да бъдат победители в битката със злото. Докато Изследователният съд се провежда в небето, докато греховете на покаяните вярващи биват премахвани от светилището, трябва да има едно специално дело на очистване, на отстраняване на греха сред Божия народ на земята. Това дело е много ясно представено във вестта от Откровение 14 гл. (*Великата борба*, стр. 425).

Не е нужно да се страхуваме да застанем в очите на един свят Бог без посредник. Защото този свят Бог е нашият любещ небесен Баща и нашият Спасител. Той не търси начини да ни задържи въвн от небето; Той търси начин да ни въведе вътре! Нашият дял е просто да Му сътрудничим.

Господ ще има един народ, който „дори чрез мисъл няма [да може]... да бъде накаран да се подчини на силата на изкушението“:

Сега, докато нашият велик Първосвещеник извършва изкуплението за нас, ние трябва да се стремим да станем свършени в Христос. Дори (чрез мисъл) нашият Спасител не може да бъде накаран да се подчини на силата на изкушението. Сатана намира места в човешките сърца, където може да стъпи. Някое греховно желание се подхранва, чрез което неговите изкушения могат да проявят мощта си. Но Христос заявява за Себе Си: „Князът на този свят идва и той няма нищо в Мене“ (Йоан 14:30). Сатана не може да намери нищо в Божия Син, което би му дало възможност да победи. Той бе спазил заповедите на Отца Си и в Него нямаше грях, който Сатана би могъл да използва за свое предимство. Това е състоянието, в което трябва да бъдат намерени онези, които ще застанат във времето на скръбта (*там*, стр. 623).

„Но – ще каже някой – това е точно онова, от което се страхувам. Бих предпочел по-скоро да умра и да отида в гроба, отколкото да застана във времето на скръбта. Страхувам се, че няма да мога да го издържа!“ Но ако разсъждаваме по този начин, ние всъщност се показваме себелюбиви по два начина: лишаваме Господа от верността, която му дължим в тези последни дни, и избягваме от една опитност и изпитание, които някой друг ще трябва да издържи на наше място. Ако цялата ни грижа е просто да отидем на небето, тогава със сигурност сме егоисти. Ако онези, които разсъждават, че „подземният път“ е също толкова ефективен в края, както преминаването през времето на скръбта и опитността на преселването, те мислят само за себе си. Може да не го разбират, но всъщност се стремят да *избегнат Христос*. Следващият параграф изяснява казаното по-горе:

В този живот ние трябва да отстраним греха от себе си чрез вяра в изкупителната кръв на Христос. Скъпият ни Спасител ни кани да се присъединим към Него, да съединим нашата слабост с Неговата сила, нашето невежество с Неговата мъдрост, нашето недостойн-

ство с Неговите заслуги... Той очаква да сътрудничим на средствата, които небето използва в работата за преобразяване на характерите ни според Божествения образец (*там*).

Няма нищо, от което можем да се страхуваме, стига само да пожелаем да „се присъединим към Него“!

Когато се завърнах след години на мисионерска служба в Африка, се записах в един университетски клас за превод от гръцки за напреднали. Скоро започнах да се страхувам, че никога няма да вляза в крак с класа. Ден след ден разискванията сякаш преминаваха като гигантска вълна през главата ми. Отидох при преподавателката и предложих: „Мисля, че е по-добре да напусна класа, не мога да вляза в крак с него.“

Тя ми каза: „Мисля, че трябва да останеш. Стой и аз ще гледам да успееш.“ И тя направи така, че да успея! Настоятелно, търпеливо, решително, така ми помагаше, че в края не само преминах, но и получих отлична оценка! Тя беше една жива илюстрация на небесния Учител. Ако останем в Неговия клас, *Негова* работа е да ни направи да преинем – да, даже да получим отлична оценка. *Неговата* работа е да бъде Спасител!

Не чрез собствените ни дела или усилените опити дръхите ни ще станат „без петно“, нашите „характери... очистени от греха“. Не! А чрез „кръвта на погръскване“. Чрез Божията благодат, която, разбира се, ние приемаме не напразно. Собствените ни прилежни усилия са винаги просто сътрудничество със средствата, които небето използва. „Чрез вяра в изкупителната кръв на Христос“ това удивително дело трябва да бъде извършено!

А какво е вяра? Според Йоан 3:16 тя е нашият сърдечен отклик на Божията любов и на онова, което Бог е дал за нас. „Вяра в Неговата кръв“ (Римл. 3:25) – това е действителното средство в оправданието чрез вяра. *Тя е оценката на нашето сърце на Божията любов, разкрита в кръста на Христос:*

Мнозина приемат Христос като обект на вяра, но нямат спасителната вяра в Него като тяхна Жертва и Спасител. Не осъзнават, че Христос е умрял, за да ги спаси от наказанието на закона, който те са престъпили... Вярвате ли, че Христос като ваш Заместник плаща дълга за вашето престъпване? Не обаче, за да продължавате в греха, но за да можете да бъдете спасени от греховете си...

Можете да кажете, че вярвате в Исус, когато оценявате стойността на спасението. Можете да претендирате за това, когато чувствате, че Исус умря за вас на жестокия Голготски кръст; когато имате интелигентна, разбираща вяра, че Неговата смърт прави възможно вие да престанете да грешите и да усъвършенствате праведен характер чрез Божията благодат, дарена ви като откуп на Христовата кръв (Елена Г. Вайт. *Ривю енд Херълд*, 24 юли 1888 година).

Започвате ли да виждате нещо от огромната мощ на вярата? Не че самата вяра върши нещо, Исус го върши. Но *праведността* е чрез вяра и онова, до което води тя, е „да се спре грехът и да се стигне до един съвършен, праведен характер“. Не е чудно, че Уагонър възкликна в 1889 година:

Каква удивителна възможност съществува за християните! До какви висини на святост може да достигне християнинът! Независимо колко много воюва Сатана против него, колко го напада там, където плътта е най-слаба, той може да пребъдва под сянката на Всемогъщия и да бъде изпълнен с цялата Христова сила. Един по-силен от Сатана може да обитава в неговото сърце постоянно (*Знамения на времето*, 21 януари 1889 г.)

Какво означава „да се спре грехът“? Отговорът е ясен: *това не* означава човек да престане да притежава греховно естество или да престане да бъде изкушаван. *Не* означава да престанат да се изпитват последиците от греховното наследство или да престане да ни привлича очарованието на греха отвън и отвътре – последици от нашето

естество. Но това означава, че чрез Христовата благодат ние можем да спрем да *откликваме* на този натиск! Това означава, че можем да кажем „Не!“ на всяко изкушение отвътре или отвън и „Да!“ на Святия Дух. Това означава, че ние наистина можем да станем послушни на Божия закон така, че да кажем с Христос: „Драго ми е, Боже мой, да изпълнявам Твоята воля; да, законът Ти е дълбоко в сърцето ми“ (Пс. 40:8).

Това *не* означава примитивно съвършенство на плътта. Може би Исус като дърводелец понякога да не е улучвал пирона с чука и да е нащърбвал дървото. Глупаво ще бъде да се определи това като грях! Грехът няма нищо общо с волята, с избора. Забележете глаголите на проява на воля:

Грехът да се говори зло започва с *подхранването* на зли мисли... Когато една нечиста мисъл се *толерира*, едно несвято желание се *подхранва*, тогава душата се опетнява, нейната честност се компрометира... Ако не искаме да *извършваме* грях, трябва да *избегнем* самото му начало. Всяка емоция или желание трябва да бъдат *подчинени* на разума и съвестта. Всяка несвята мисъл трябва да бъде *отблъсната* незабавно...

Никой човек не може да бъде *насилен* да престъпи закона. Най-напред трябва да бъде спечелено неговото *съгласие*. Човекът трябва да *реши* да извърши греховния акт, преди пръстта да може да *доминира* над разума или нечестието да *триумфира* над съвестта. Изкушението, колкото и да е силно, никога не е извинение за греха (*Свидетелства*, т. 3, стр. 187).

Лутер мъдро казваше, че не можем да накараме птиците да не летят над главите ни, но можем да ги спрем да не строят гнездо в косата ни. Господ не иска от нас да извършим нещо повече от онова, което Спасителят извърши. Той също беше „изкушен във всичко подобно нам“, но Той избра постоянно да казва „Не!“ на изкушението: „Не Моята воля, но волята на Отец, Който Ме е изпратил“ (Йо-

ан 5:30). „Не!“ на грешното „аз“, на всичките му искания, независимо колко настоятелно може да е то – нещо, което можем постоянно да избираме чрез Неговата благодат. Точно това и новозаветната вяра ни кара да правим. „Да имаме предвид Христос постоянно и интелигентно точно какъвто е – това ще преобрази човека в съвършен християнин, защото „чрез гледане ние се променяме“ (Уагонър. *Христос и Неговата правда*, стр. 5).

Някой може да запита: „Означава ли това, че Божият народ ще победи само всички *познати* грехове? Или Божиите люде ще *победят* всеки грях, даже и този, който не им е познат?“ Джоунс и Уагонър разбираха ясно, че службата на Христос за „окончателното изкупление“ ще даде възможност на Неговия народ да победи *всеки* грях, даже непознатия. Двата велики греха в цялата история бяха непознати: „Отче, прости им, защото не знаят какво правят“ (Лука 23:34), се молеше Исус за онези, които Го разпнаха; а ужасният грях на лаодикиеца за хладкостта се дължи на състояние, за което Христос казва, че църквата не съзнава (Откр. 3:17). Господ никога не може да пресели *грях* в Своето вечно царство, защото, ако направи това, след време такива заровени семена ще избуят наново и ще опетнят вселената.

През 1839 г. на сесията на Генералната конференция Джоунс обясни простата, практична служба на Господа в това време на очистване на светилището:

А сега нека отидем малко по-нататък. Той [Христос] отдаде Себе Си за нашите грехове; но... Той не ще вземе нашите грехове – макар че ги изкупи – *без нашето позволение*... Изборът е винаги мой по отношение на това, дали аз бих предпочел да имам греховете си, или да Му ги оставя, нали? [Събранието: „Да!“]... Тогава, от това време нататък, може ли да има някакво колебание за това да изоставя всичко, което Бог показва, че е грях? Ще го изоставите ли, когато ви се посочи? Когато грехът ви е посочен, кажете: „Бих предпочел по-

скоро да имам Христос, отколкото това“. И го изоставете. [Събранието: „Амин“.] Просто кажете на Господа: „Господи, сега аз правя своя избор; правя размяната; правя своя избор; свършено е, това си отиде, а аз имам нещо по-добро“... Има ли тук място някой от нас да се обезкуражава от греховете си?

И някои от братята тук са направили същото. Те са дошли тук свободни; но Божият дух им е представил нещо, което не са знаели преди. Божият дух е проникнал по-дълбоко преди и им е разкрил неща, които те не са виждали; и тогава вместо да благодарят на Господа, че това е така, да оставят всички нечестиви неща да си заминат и да благодарят на Господа, че имат повече от Неговия Дух, отколкото са имали някога преди, започват да се обезкуражават. Казват: „О, какво да правя? Греховете ми са толкова големи...“

Ако Господ ни е представил грехове, за които никога не сме и помисляли преди, това само показва, че Той върви надолу до дълбините и че накрая ще достигне дъното; и когато намери и последното нечисто нещо, което не е в хармония с Неговата воля, и ни го представи, и ни го покаже, и ние кажем: „Бих предпочел по-скоро да имам Господа, отколкото това“ – тогава делото е завършено и печатът на живия Бог може да бъде поставен върху този характер. [Събранието: „Амин“.]...

Кое бихте предпочели по-скоро да имате – съвършената пълнота на Исус Христос, или да имате по-малко от нея поради някой от покритите грехове, които никога не сте познавали?... Как Бог може да ни постави печата Си, израз на Неговия съвършен характер, разкрит в нас, когато имаме грехове? Той не може да постави на нас печата Си, израз на Неговия съвършен характер, докато не го види там. И затова трябва да дълбае по-дълбоко от най-дълбоките места, за които не сме и сънували, защото не разбираме собствените си сърца... Той ще очисти сърцето и ще извади и последната останка от нечестие. Нека Го оставим да продължи, братя; нека продължи Своята изследователска работа...

Ако Господ отнеме греховете ни без наше знание, какво ни ползва това? Това просто би направило от нас машини...

Ние винаги ще бъдем интелигентни инструменти... – не като кирка и лопата... Ние сме *интелигентни* инструменти. Ще бъдем използвани от Господа при нашия собствен постоянен избор (*Бюлетин*, стр. 404, 405).

Точно за това говори и апостол Павел:

То колко повече кръвта на Христа, Който чрез вечния Дух принесе Себе Си без недостатък на Бога, ще очисти съвестта ви от мъртви дела, за да служите на живия Бог! (Евр. 9:14).

Елена Вайт поддържа твърдо тази грандиозна идея. „Обстоятелствата са послужили, за да изведат наяве нови дефекти във вашия характер, за да ги забележите; но нищо друго не е разкрито освен онова, което е във вас“ (*Ривю енд Херълд*, 6 август 1889 г.). „Неговото око... изследва всяка стаичка на ума, откривайки всички спотайващи се себеизмами“ (*За да живея чрез Него*, стр. 290). „Неоткритите черти на характера... трябва да излязат на светлина“ (*Свидетелства*, т. 7, стр. 210, 211). „Бог... разкрива техните скрити дефекти... моралния механизъм на собствените им сърца“ (*там*, т. 4, стр. 85). „При приключването на великия умилюстителен ден... съставляващите църквата на остатъка... съзнават напълно греховността на своя живот“ (*там*, т. 5, стр. 472, 473). Виж също как службата в светилището е един образ на предварителното очистване на несъзнателния грях от сърцето“ (*Патриарси и пророци*, стр. 201, 202, 358, 358); разпятието на Христос е най-дълбокият несъзнателен грях на човека (*Животът на Исус Христос*, стр. 58 и *Ривю енд Херълд*, 12 юни 1900 г.); а последният съд ще разкрие скритото съдържание на несъзнателния ум на непокаяния грешник (*Ривю енд Херълд*, 10 ноември 1896 г.).

Отношението на тази истина към откровението от 1888 година за Христовата праведност е много тясно:

Христос беше *на мястото* и имаше *естеството* на цялата човешка раса. И в това естество посрещна всичкото нечестие на човечеството, така че всеки човек на земята, който може да бъде изкушен във всичко, да намери в Исус Христос сила срещу изкушението. За всяка душа има в Исус Христос победа срещу всякаква измама и освобождение от нейната сила. Това е истината (Джоунс. *Бюлетин на Генералната конференция*, 1895 г., стр. 234).

Нека да оставим и Уагонър да изясни, че „победата срещу всяко изкушение“ по никой начин не означава „святата плът“ или „перфекционизъм“:

И сега не възприемайте погрешна идея. Не възприемайте идеята, че вие и аз ще станем някога толкова добри, че ще можем да живеем независимо от Господа; не мислете, че това тяло ще бъде обърнато. Ако мислите така, ще изпаднете в скръбно смущение и голям грях. Не мислете, че можете да направите поквареното непокварено. Поквареното ще се облече с непокварено, когато Господ дойде, не и преди това... Когато хора възприемат идеята, че тяхната плът е безгрешна и че всичките им подбуди и импулси са от Бога, те бъркат греховната си плът с Божия дух. Заместват Бога със себе си, като се поставят на Негово място, самата същност на папството (*Бюлетин на Генералната конференция*, 1901 г., стр. 146).

В подобие на грешна плът Исус Христос живя безгрешен живот. И Неговият пазещ заповедите народ ще има същата вяра. Уагонър продължава:

Той е осъдил греха в плътта, показвайки, че даже в греховна плът може да живее безгрешен живот. Неговият съвършен живот ще бъде проявен в смъртна плът, така че всеки ще види това в седемте последни язви...

Ако Неговата сила не би могла да се прояви преди края на благодатното време, не би имало никакво свидетелство за хората; не би имало никакво свидетелс-

тво за тях. Но преди края на благодатното време ще има един народ така свършен „в Него“, че въпреки греховната плът, принадлежащите към него хора ще живеят безгрешен живот. Ще живеят безгрешен живот в смъртна плът, защото Този, Който е показал, че има сила над всяка плът, живее в тях – живее безгрешен живот в греховна плът и здравословен живот в смъртна плът, и това ще бъде неоспоримо свидетелство и по-голямо от него не би могло и да бъде дадено. Тогава ще настъпи краят (*там*, стр. 146, 147).

Означава ли това, че хората от Божия народ, които са победили така, както Христос е победил, ще бъдат „малки Христосовци“, възприемайки богохулна позиция в последните дни? Такова презрително умозаключение е неоправдано. Макар вестителите от 1888 година да настояваха, че Бог ще има един народ, който „ще подражава на Образца“, те никога и по никакъв начин не са давали да се разбере, че хората от този народ ще Му бъдат *равни*. Христос като безкрайният, вечният Божи Син живя и умря, стана жертва, която никога не може да бъде повторена през вечността. Но макар никой откупен грешник да не може никога да *дублира* Неговото „дело на правда... [което води до] оправдание и живот на всички човеци“ (Римл. 5:18, Ревизиран превод), никой ли никога не може да се научи да го *оценява*?

Едно безполезно парче от счупено огледало може да бъде очистено и полирано така, че да отразява светлината на слънцето до заслепяване на очите. Но ще бъде смешно да се мисли, че то е еднакво със слънцето. Специално за невестата на Христос се казва, че щяла да бъде „светла като слънцето“ (Песен на песните 6:10). Но това е само отразена светлина, нейният произход е от Христос.

Важният въпрос е, може ли някога недостойното парче от счупено огледало да бъде очистено и полирано, преди Христос да се завърне? Или по-добре, може ли някога „144 000“ такива счупени стъкла да бъдат полирани, дока-

то всяко от тях отрази по уникален начин характера на Спасителя, един скъпоценен въплътен зародиш, в който „той ще види труда на своята душа и ще се насити“? Може би всяко парче накрая ще бъде чисто? Или всяко трябва и занаят да продължи да бъде опетнявано и замърсявано с продължаващ грях?

Щом като Христос бе „във всичко изкушен подобно нам, но без грях“ (Евр. 4:15), ще бъде ли възможно, когато Той преустанови службата Си като Първосвещеник, Неговият народ също да спре „грешенето, докато все още е в греховна плът, с греховно естество“? Ако отговорът е „да“, тогава е възможно невестата Му да се приготви за Неговото идване. Ако отговорът е „не“, тогава „сватбата на Агнето“ никога не може да настъпи и Второто пришествие трябва да престане да бъде жизнеспособна надежда. Надеждата и куражът на вестта от 1888 година е изразен по следния начин:

Някои ще бъдат част от онова свършено Божие царство. Ние можем да бъдем от тях, можем и да не бъдем – сами избираме. Можем да направим както пожелаем; но онова нещо ще стане. Ще има народ, съставен от представители на всяко племе и народ – бели, черни, жълти, червени, главно бедни, а и някои богати, малцина велики мъже и голямо множество незначителни хора; хора с всякакъв нрав и от всички раси и националности от целия свят – всички говорещи едно и също нещо по едно и също време; всички изявяващи характерните черти на Господ Исус Христос. Това е все още в бъдещето. И ако вярваме и знаем, че то трябва да стане, ще стане (*Уагонър. Бюлетин на Генералната конференция, 1901 г., стр. 149*).

След като Господ е дал на света свидетелство за тази сила да спасява докрай, да спасява грешни същества и да може да се живее свършен живот в грешна плът, тогава Той ще премахне безсилието и ще ни даде по-добри обстоятелства, при които да живеем. Но първо и преди всичко това чудо трябва да бъде извършено

в греховния човек, не просто в личността на Исус Христос, но в Исус Христос, възпроизведен и умножен в хилядите Негови последователи. Така че не просто в неколцина спорадични случаи, но в цялото тяло на църквата съвършеният живот [характер] на Христос ще бъде изявен пред света и това ще бъде последното коронно дело, което или ще спаси, или ще осъди хора (*там*, стр. 406).

Елена Вайт е съгласна с тази смела идея. Отбележете следното изявление, което се появява почти в края на книгата „Притчи Христови“:

Мракът на погрешното разбиране на Бога е обкръжил света. В това време Бог прогласява вест, осветяваща и просветляваща със своето влияние, и спасяваща със своята сила. Неговият характер трябва да стане познат...

Чакащите идването на Младоженеца трябва да кажат на хората: „Ето вашия Бог“. Последните лъчи на светлината на милостта, последната вест на милост трябва да бъде дадена на света и това е откровението за Неговия характер на любов. Божиите деца трябва да изявят Неговата слава. Със собствения си живот и характер те трябва да разкрият какво е направила за тях Божията благодат. Светлината на Слънцето на правдата трябва да свети чрез добри дела – в думи на истина и в дела на святост (стр. 415, 416).

Мисълта за Младоженеца е изразена до голяма степен в библейската картина за Божия народ, очакващ идването на Христос. „Праведните дела на светиите“ съставляват „финия висон“, в който накрая съпругата на Агнето ще бъде облечена (Откр. 19:8, 7). Народът на Бога става послушен на Неговия закон доброволно, с желание и с радост. И има нещо уникално, есхатологично в тази победа, приложимо за последното поколение. Не че Господ е погречил на предишните поколения да придобият „пълната мярка на възрастта Христова“, но просто никое предишно

поколение не е постигнало състоянието, което откровението определя за невестата на Христос – Неговата „невеста се е приготвила“ (19:7).

Има голяма разлика между невестата по време на сватбата и малкото неразпъпило се момиче. И двете са човешки същества, и двете са жени; но едната, да си послушим с Павловата терминология от Ефесяни 4 гл., не е вече дете. Тя е стигнала „мярката на ръста на пълнотата“ на своята женственост и накрая е приготвена да застане до Младоженеца с пълно чувство на любов и оценяване. Може вече да участва в Неговите намерения и да Му сътрудничи. Никога може да не бъде *равна* на Него, но за разлика от малкото момиче цвete, накрая може да Го *оцени*.

Не ни ли е сътворил Господ мъже и жени и не е ли споделил с нас тайните на любовта, за да ни научи на тайната на Неговото есхатологично намерение за онези, които оценяват великата Му жертва? Когато Неговата „невеста е приготвила себе си“, Той ще дойде, за да я вземе. Младоженецът казва: „Ще ви взема със Себе Си, та дето Съм Аз, да бъдете и вие с Мен.“ В известен смисъл накрая трябва да има взаимна любов и симпатия, единство, истинско единение с Христос. *Това беше истинският товар на вестта от 1888 година.*

Истинското християнско съвършенство представлява развитието на вярата в сърцата на Божия народ до такава степен, че малката цветарка може да „расте всеки ден в Него, Който е главата, Христос“ (Еф. 4:15). „Малцина от всяко поколение“ са били явно победители, в смисъл, че са побеждавали собственото „аз“ и са отразявали една страна на Христовия характер. Енох и Илия са очебийни примери. Но онези малцина никога не са стигали до пълния спектър на изкушението, както Божият народ трябва да го срещне в последните сцени от човешката история. Последното поколение в един уникален смисъл ще пие от чашата, от която Христос пи и ще бъде кръстено с кръщени-

ето, с което Той се кръсти (срв. Елена Вайт. *Ранни писания*, стр. 284; *Свидетелства*, т. 1, стр. 183 и Матей 20:20-23. Виж също С. Н. Хаскел. *Историята на пророк Даниил*, стр. 253, 254, където авторът прилага тези думи на Исус за вярващите по времето на Якововата скръб след края на благодатното време).

От Битие до Откровение Библията е вълнуваща любовна история с трагичен сюжет, развиващ се в първите три глави, и кулминация на развързката, явяваща се в последните четири глави. Победата бе спечелена чрез Христовата жертва; и всичкото, което хората, съставляващи Неговия народ, трябва да направят, е да имат вяра в това грандиозно постижение на техния Господ.

Защо никое от миналите поколения или общества от светии не е било готово за сватбата на Агнето? Не защото Бог е задържал нещо от тях, нещо повече от онова, което е попречило на цветарката да стане невеста. Пророчеството сочи, че една уникална служба на великия Първосвещеник в Светая Светих ще се извършва едновременно и съгласувано с растежа и приготвянето на невестата: „До 2300 денонощия и тогава светилището ще се очисти“ (Даниил 8:14). В символичния древен Ден на умилоствение с хората ставаше нещо *символично*. Господ каза: „Защото в този ден ще се направи умилоствение за вас, за да се очистите от всичките си грехове, та да сте чисти пред Господа“ (Левит 16:30). Така и в истинския, същинския Ден на умилоствение Първосвещеникът трябва да „очисти левийците и ще ги претопи като златото и среброто... [за да могат да] принасят Господу приноси с правда“ (Малахия 3:3). Това ще бъдат доброволни приношения, без егоцентрична загриженост, лишени от обхвата на греха. Една истинска невеста не се жени, защото иска купонче за храна; тя цени високо съпруга си и се грижи за него, а не за себе си.

Но днес църквата на остатъка е по-скоро една цветарка, продаваща цветя на сватбата, а не невеста. Повечето

християни са користолюбиви, загрижени да получат наградата, да вземат от кейка или сладоледа. Малко са тези, които са по-загрижени да бъдат с Христос, отколкото да се наслаждават на възхитителните неща в новия Ерусалим. Ето защо те така рядко носят кръста си на служба за Него, за да вървят след Него. Малцина се чувстват загрижени за честта и оправдаването на Младоженеца. „Аз ще нося короната в бащиния ми дом“ е песенчицата, която пеем; а рядко пеем „увенчайте *Него* с много корони“.

Тази истинска, насочена към Христос, мисъл на загриженост за *Него*, съставлява изложенията на вестителите от 1888 година и стои като нещо уникално. Разгледайте този пример, който е една „голяма идея“*, рядко произнасяна в литературата на адвентистите от седмия ден:

Видяхме, че малкият рог – човекът на греха, тайната на беззаконието – си е поставил собствено... свещенство... на мястото на небесното и свято свещенство... В това свещенство и служба на тайната на беззаконието грешникът изповядва греховете си на свещеника и *продължава да греши*. Наистина в това свещенство и служба няма сила, която да извърши нещо друго освен продължаване на грешенето; даже и след като е изповядал греховете си. Но колкото и да е тъжно, не е ли и съвсем вярно, че онези, които не са от тайната на беззаконието, но които наистина вярват в Исус и Неговото свещенство и служба – не е ли вярно, че дори и те също изповядват греховете си, а *след това продължават да грешат?*

* Фразата е цитирана от Е. Г. Вайт: „Истината е така скъпоценна, всъщност тъй далеч простираща се, така дълбока, така широка, че собственото „аз“ се загубва от погледа. Проповядвайте така, че хората да могат да схванат и поддържат големи идеи и да копаят надълбоко в скъпоценната руда, скрита в Писанията“ (Ръкопис 7, 1894; *Евангелизъм*, стр. 169.). Тази фраза е родена по време на ентузиазма през 1888 година и без съмнение е вдъхновена от вестта на Джоунс-Уагонър.)

Но честно ли е това спрямо нашия велик Първосвещеник, спрямо Неговата жертва и спрямо Неговата благословена служба (Джоунс. *Пътят на посвещението*, стр. 121, 122).

Любовта към Христос, загрижеността за Него и Неговата слава – възможно ли е някога в този живот да дойде време, когато те ще превъзхождат собствената ни загриженост за личното „аз“ и личното ни спасение? Ще можем ли, докато сме в тази смъртна плът, да се научим да оценяваме една „съвършена любов, [която] пропъжда във страха“? Пророчеството казва: „Да“. Четем в Захария 12:10, че идва време, когато Божият народ ще отклони погледа си от собствените си проблеми и от грижата за собствената си сигурност и ще бъде загрижен за Исус. „Ще погледнат на Мене, Когото прободоха и ще плачат за Него, както плаче човек за близкия си приятел.“ Причината, поради която църквата на остатъка е хладка, е, че в живота ние сме мотивирани от егоистична загриженост. Но има по-висша мотивация: „любовта Христова ни принуждава“ (2Кор. 5:14).

Джоунс и Уагонър разбираха това, което съставляваше важна част от тяхната вест. Джоунс продължава:

Честно ли е да поставяме по този начин Него, Неговата жертва и Неговата служба практически на едно равнище със службата на „мерзостта на запустението“ и да казваме, че в Него и в Неговата служба няма по-голяма сила или добродетел, отколкото има в онази на „тайната на беззаконието“? Дано Господ завинаги спаси църквата и народа Си в този ден, без никакво отлагане, от това тъй ниско поставяне на нашия велик Първосвещеник, на Неговата страшна [страхотна] жертва и на славната Му служба (*там*, стр. 122).

Когато се научим да бъдем загрижени за Него и Неговата слава да представлява нашия най-голям интерес, ще видим ново измерение в познатия ни текст: „Бойте се от

Бога и отдайте Нему слава, защото дойде часът на Неговия съд“ (Откр. 14:7). Понеже „мракът на неразбиране на Бога... е обгърнал света“, Божият народ ще направи „Неговия характер... да бъде... познат“, казвайки на хората: „Ето вашия Бог“ (*Притчи Христови*, стр. 415). Така те ще „отдадат слава“ на Него в часа на *Неговия* съд (Откр. 14:7).

Повечето от нас издаваме вътрешните си греховни подбуди, когато се молим постоянно: „Господи, благослови мене и моите близки, и не ме забравяй в Твоето царство. И благослови мисионерите така, че делото да бъде завършено и ние да можем да отидем у дома в слава!“ Сигурно е вече време да се научим да се молим с по-широка молитва на загриженост за честта на Христос!

Антиномианизъм (вярване само в спасението чрез вяра) е да се казва, че е невъзможно да се спазва Божият закон и че всадената правда на Христос ще покрие нашето постоянно съгрешаване, в смисъл че то може да се извини. Не е прослава за нашия Спасител да „промишляваме за страстите на плътта“ (Римл. 13:14). В един момент на внезапно, примамливо и почти непреодолимо изкушение Йосиф каза: „Не!“ „Но той отказа и рече: „Как прочее да сторя аз това голямо зло и да съгреша пред Бога?“ (Битие 39:8, 9). Така той почете Господа, Който умря за Него. Каква трагедия щеше да бъде, ако Йосиф бе мислил за плътта и си бе казал: „Не можеш да устоиш; това е твърде силно; невъзможно е да се послуша, Христовата правда ще ме покрие.“

Важният въпрос в последните дни не е спасението на нашите собствени бедни души, но прославата на Христос. „Бойте се от Бога и отдайте Нему слава“ е ангелският призив. Изпитът, който ще настъпи за Божия народ преди края на благодатното време, ще бъде този на белега на звяра, изпит, проба, която никога не е сполетявала предишните поколения в историята и която ще е по-голяма от претърпяното от древните мъченици. Това ще бъде образцовия плод на Сатана, усъвършенстван след 6000-годишен опит

в изкушаването на Божия народ. Той ще бъде хитро предназначен да прониква до дълбините на нашите души и ако е възможно, да ни помете в последната вълна на нечестие. Такъв върховен изпит изисква и върховно приготвление!

Междувременно, докато отричаме твърдо циничното обвинение на Сатана, че синовете и дъщерите на Адам е невъзможно да спазват Божия закон, оставаме с ясното съзнание, че ние сме паднали грешници по естество и винаги се нуждаем от Спасител.

„Дечица, пиша ви да не съгрешавате, но ако съгрешите някой, имаме Ходатай пред Отца – Исуса Христа праведния“ (1Йоаново 2:1). Святият Дух винаги представя добра новина на сърцето на разкаяния грешник, който е паднал:

Често трябва да коленичим и да плачем при нозете на Исус поради нашите недостатъци и грешки, но не трябва да се обезкуражаваме. Даже и ако сме победени от неприятеля, не сме отхвърлени, нито изоставени от Бога (Елена Вайт. *Пътят към Христа*, стр. 64).

Исус обича чадата Си даже и ако съгрешават... Когато вършат най-доброто, което могат, призовавайки Бога за помощ, могат да бъдат уверени, че службата им е приета въпреки несъвършенството. Исус е съвършен. Христовата правда им е вменена и Той ще каже: „Отнемете мръсната дреха от него и го облечете с нова дреха. Исус плати за нашите неизбежни недостатъци“ (Писмо 17А, 1891 г.; цитирано от Норман Ф. Пийз в кн. *Единствено чрез вяра*, стр. 241).

Ако човек, който всекидневно общува с Бога, се отбие от пътя, ако отклони за момент твърдо насочения си към Исус поглед, то не е защото е съгрешил нарочно; защото, когато види грешката си, се връща обратно и отново спира погледа си на Исус, и фактът че е съгрешил не го прави по-малко мил на Божието сърце (*Ривю енд Херълд*, 12 май 1896 г.).

Ако претърпите неуспех и се предадете на грях, не се поддавайте на чувството, че тогава не можете да

се молите. Но търсете Господа още по-сериозно (Елена Г. Вайт. *Нашето високо призвание*, стр. 49).

Ето едно изявление, което лесно може да бъде извадено от контекста и изкривено, за да се поддържа обвинението на Сатана, че не е възможно да не продължаваме да престъпваме Божия закон:

Когато чрез вяра в Исус Христос човек прави най-доброто, на което е способен, и се стреми да спазва пътя на Господа чрез послушание на Десетте заповеди, съвършенството на Христос му се вменява, за да покрие престъпленията на покаяната и послушна душа (*Основи на християнското възпитание*, стр. 135).

Но нека отбележим колко е важен контекстът. *Ние можем да победим!* На същата и следващите страници четем:

В кръста на Голгота можем да видим какво е струвало на Божия Син спасяването на падналия род. Както жертвата бе пълна в полза на човека, така и възстановяването на човека от осквернението на греха трябва да бъде цялостно и пълно... Заливащите ни грехове могат да бъдат отблъсквани и побеждавани. Противните черти на характера, независимо дали унаследени или култивирани, трябва да бъдат отделени една по една и сравнени с великия Образец на правдата; и в светлината, отразявана от Божието слово, те трябва да бъдат напълно отблъснати и победени чрез силата на Христос (*там*, стр. 135, 136).

Елена Вайт не учи на хитрия антиномианизъм, който загатва, че човек е невъзможно да се съпротиви напълно на белега на звяра. (Сатана иска да повярваме това, можем да бъдем сигурни!) „Ако съгрешите някой, имаме Ходатай“ (1Йоаново 2:1). Ние ще имаме Спасител винаги, но боговдъхновеността ни казва, че няма да имаме Ходатай и Посредник винаги (срв. *Великата борба*, стр. 425).

Да се приготви един народ да посрещне изпита на белега на звяра – това е делото на Христос като Първосвещеник в Неговата заключителна служба. Това беше явно и за Елена Вайт още в дните на адвентното движение:

Когато службата на Исус в Светая приключи и Той премина в Светая Светих..., Той изпрати друг мощен ангел с трета вест за света... Тази вест бе предназначена да накара Божиите чада да застанат нащрек, като им показва часа на изкушението и агонията, които са пред тях. Ангелът каза: „Те ще бъдат въввлечени в тясна битка със звяра и неговия образ“... Умовете на всички, прегърнали тази вест, са насочени към Светая Светих, където Исус стои пред ковчеза, поднасяйки последното Си ходатайство за онези, за които милостта все още е на разположение, и за онези, които от невежество са нарушавали Божия закон (*Ранни писания*, стр. 254).

Оправданието чрез вяра в светлината на Христовото заключително посредническо дело в Светая Светих – това е приготвил Господ, за да може Неговият народ да посрещне изпитанието на белега на звяра. Това е същността на вестта от 1888 година; и това ще бъде темата на нашата последна глава.

Глава 9

Защо е по-лесно да бъдеш спасен, а трудно да бъдеш загубен (или е обратното?)

Наистина не би трябвало да има никакви въпроси по отношение на нещо, което сам Исус е казал. Вярата в Него предполага, че онова, което е казал, е истина.

Но от всичките Му думи, ако има нещо, което е повдигало най-много въпроси в умовете на мнозина иначе добри християни, това е, че е лесно да се спасиш и трудно да бъдеш загубен:

„Дойдете при Мене, всички, които се трудите и сте обременени, и Аз ще ви успокоя. Вземете Моето иго върху си и се научете от Мене..., защото Моето иго е благо и Моето бремe е *леко*“ (на английски „лесно“) (Матей 11:28-30, подчертаното добавено).

Очевидно човешкото естество е склонно да вярва, че неговото иго е *трудно* (на английски „мъчно“). Мнозина чувстват, че да бъдеш истински християнин, е адски трудно начинание, героично постижение, което само малцина биха могли някога да се надяват да осъществят! И, разбира се, такава една идея има тенденцията да разочарова и обезкуражава всеки, който би могъл искрено да пожелае да бъде последовател на Исус.

Посочените по-горе думи на Исус съставляват само половината от заглавието на нашата глава. Другата поло-

вина е извлечена пряко от думите Му, намиращи се в доклада на апостол Павел за един разговор, който той е имал с Господа, когато е бил възпрян на пътя за Дамаск. Апостол Павел разказва на цар Агрипа за своето преживяване:

По пладне, царю, видях на пътя светлина от небето, която надминаваше слънчевия блясък, и осия мене и тия, които пътуваха с мене. И като паднахме всички на земята, чух глас, който ми казваше на еврейски: „Савле, Савле, защо Ме гониш? *Мъчно* ти е да риташ срещу остен... Аз Съм Исус, Когото ти гониш (Деян. 26:13-15, подчертаното допълнено).

Савел от Тарс водеше битка със съвестта си. Святият Дух налагаше постоянно в душата му убеждението за грях. За да може да продължи в тази луда кампания срещу Исус и последователите Му, той сигурно е трябвало да потиска и потушава цялото си убеждение и всички подтици на Святия Дух. Това е било трудно за него и е можело да го доведе до тежки физически и емоционални разстройства. Господ обичаше Павел толкова много, че направи да му е трудно да унищожи себе си чрез продължаване на непокаянието. А когато Савел стана апостол Павел, той никога не забрави този урок. Даже винаги след това поучаваше, че е лесно да бъдеш спасен и трудно да бъдеш загубен. Той бе открил „добрата новина“.

И така, според думите на Исус Неговият товар е лесен, а да се противопоставяш на Неговото спасение – трудно. Такова е значението на „оправданието чрез вяра“ и вестителите от 1888 година схванаха значението на ученията на Исус и Павел. Това бе друга уникална черта на тяхната вест, рядко споменавана днес.

Да разгледаме, например, един пасаж от Посланието на апостол Павел към галатяните, който, повърхностно, изглежда двусмислен:

Прочее, казвам: Ходете по Духа и няма да угаждате на плътските страсти. Защото плътта силно же-

лае противното на Духа, а Духът – противното на плътта; понеже те се противят едно на друго, за да не можете да правите това, което искате (в английската Библия е: „така, че не можете да правите онова, което желаете“) (Гал. 5:16, 17).

Има два начина за разбиране на това изявление: 1. Злото, което плътта ни подтиква да вършим, е толкова силно, че дори и Святият Дух е безпомощен да ни помогне, и ние просто „не можем да вършим [добрите] неща, които... [ние] желаем“. Или пък 2. Доброто, което Святият Дух ни подтиква да вършим, става толкова мощна мотивация, че плътта губи контрола над нас и вярващият в Христос „не може да върши [злите] неща“, които плътта го подбужда да върши по естество.

Обяснение номер едно е лоша новина. Докато имате греховно естество или докато сте „в плътта“, сте осъдени на постоянно поражение. И това е, което мнозина изповядващи се за християни наистина вярват. Тяхната опитност непрекъснато потвърждава това им вярване, защото те намират, че плътта е всесилна. Апетит, незаконен секс, чувственост, гордост, ревност, омраза, опиати или спиртни напитки, материализъм – всички те постоянно отблъскват Духа и тези християни се намират победени ден след ден. Наистина сърцето на Спасителя страда за тях. Той знае колко много пъти нощем те са мокрили възглавниците си със сълзи, преглеждайки неуспехите си през деня.

От друга страна, обяснение номер две е най-добрата новина, която човек може да си представи. Святият Дух всъщност върши „работата“, „борбата“. Докато винаги мислим, че *ние* трябва да вършим борбата, оказва се (според апостол Павел), че това е частта, която великото трето Лице на Божеството върши. Святият Дух е по-силен от плътта. Всеки момент от всеки ден Той се сражава срещу подбудите на нашето греховно естество и с *нашето съгласие* ги побеждава напълно. Всъщност в тази постоянна борба срещу греха Той прекарва толкова много време с всеки

един от нас, като че ли сме единствената личност на земята. Неговата борба срещу греховното ни естество е 24-часова, седемдневна, седмична.

Кое от двете обяснения е правилното?

Вестта от 1888 година представя без колебание добрата новина; защото е напълно в хармония с горепосочените думи на Исус. Защото Исус знае, че мощният Свят Дух вдига тежкото бреме, и затова ни уверява: „Бремето Ми е леко“. А. Т. Джоунс разкрива значението на Павловите думи:

Когато човек бъде обърнат към Бога и по този начин доведен под властта на Святия Дух, той не е толкова освободен от плътта, че всъщност да бъде отделен от нея с всичките ѝ склонности и желания... Не, същата тази дегенерирала греховна плът е там... Но личността *не е вече подчинена на тези склонности и желания*. Човек е избавен от *подчинението на плътта* и сега вече е *подчинен на духа*. Сега е подчинен на *сила*, която *побеждава*, подчинява, разпъва и държи под власт *плътта*... *Самата плът* е доведена до *подчинение* на *Божията сила* чрез Духа, [така че] всички тези зли неща са убити *от корен* и по този начин не им се позволява да се появяват в живота...

Това блажено обръщане на нещата е издействено при духовното обръщане на човека. Чрез покаянието човек става притежание на Божията сила и се намира под владичеството на Божия дух, така че чрез тази Сила той е *направен владетел на плътта* с всичките ѝ чувства и страсти; чрез Духа плътта е разпъната с чувствата и страстите в битката за „доброто воюване на вярата“...

Исус дойде на света *в плът* така, както са всички хора; и *посрещна тази плът точно каквато е*, с всичките ѝ склонности и желания; и чрез Божествената сила, която Той имаше чрез вяра, „осъди греха в плътта“ и така даде на цялото човечество онази Божествена вяра, която донася Божествената сила на отделния човек, за да го избави от силата на плътта и закона на

греха точно там, където човекът се намира, и да му даде сигурна власт над плътта, такава, каквато е (*Ривю енд Херълд*, 18 септември 1900 г.).

Кое е по-силно: грехът или благодатта? Апостол Павел казва: „Гдето се умножи грехът, преумножи се благодатта. Така щото, както грехът бе царувал и докара смъртта, така да царува благодатта чрез правдата“ (Римл. 5:20, 21). Това е било трудно за вярване. Колко често сме мислили, че телевизията е по-силна от молитвеното събрание! Толкова често намираме, че светът ни държи така примамващо, та в сравнение с него делото на Святия Дух ни изглежда много слабо. Ако е така, нещо не ни е ясно. Не сме разбрали евангелието.

Да се обърнем отново към вестта от 1888 година за някои добри новини:

Когато благодатта царува, по-лесно е да вършиш правото, отколкото да вършиш грешното. Това е сравнението. Забележете: както грехът царува, *така и* благодатта царува. Когато грехът царува, той царува срещу благодатта; той побеждава всичката сила на благодатта, която Бог е дал; [това беше Савел от Тарс, ритайки срещу ръжена]. Но когато силата на греха е строшена и благодатта царува, тогава благодатта царува срещу греха и побеждава всичката сила на греха. Че при царуването на благодатта е по-лесно да вършиш правото, отколкото погрешното, е така буквално вярно, както е вярно, че при царуването на греха е по-лесно да вършиш грешното, отколкото правото (Джоунс, *там*, 25 юли 1899 г.).

Никога не е твърде често да се повтаря, че при царуването на благодатта да се върши правото е точно толкова лесно, колкото е лесно да се върши грешното при царуването на греха. Това трябва да бъде така, защото, ако в благодатта няма повече сила, отколкото в греха, тогава не може да има никакво спасение от греха...

Спасението сигурно зависи от това, в благодатта да има повече сила, отколкото в греха. И тогава, имай-

ки повече сила в благодатта, отколкото в греха..., навсякъде, където силата на благодатта може да има контрол, правото ще бъде така лесно да се върши, както без нея е лесно да се върши погрешното...

[Човешката] голяма трудност винаги е била да върши правото. Но това е, защото човек по естество е поробен от една сила – силата на греха, – която е абсолютна в своето царуване. И докато тази сила владее, не само е трудно, но и невъзможно да се върши доброто, което човек знае и желае да върши. Но нека една мощна сила от тази започне да царува и тогава не е ли достатъчно ясно, че ще бъде също така лесно да се служи на волята на по-мощната сила, когато тя царува, както беше лесно да се служи на волята на другата сила, когато тя царуваше?

Но благодатта не е просто по-силна от греха... Това, колкото и да е добро, не е всичко... В благодатта има много по-голяма мощ, отколкото в греха. Защото, „където грехът се преумножи, благодатта се преумножи и изобилства още повече“... Нека никога никога не се опитва да служи на Бога с нещо друго, освен с настоящата жива Божия сила, която го прави ново създание; с нищо друго, освен с много по-изобилната благодат, която осъжда греха в плътта и царува чрез правдата за вечен живот чрез Исус Христос, нашия Господ. Тогава службата на Бога наистина ще бъде „в новостта на живота“; тогава ще се усети, че Неговото иго наистина е „леко“ и бремето Му „благо“; тогава ще се открие, че службата Нему наистина трябва да бъде с „неизразима радост и пълнота от слава“ (*там*, 1 септември 1896 г.).

Както обикновено, Уагонър е в пълно съгласие:

Новото раждане замества напълно старото. „Ако някой е в Христа, той е ново създание: старото премина; ето, всичко става ново. И всички неща са от Бога.“ Този, който приема Бога за дял на своето наследство, има сила, действаща в него за праведност, много по-силна от мощта на унаследените наклонности към зло, както нашият небесен Баща е много по-силен от нашите земни родители (*Вечният завет*, стр. 66).

Контекстът на Уагонъровия цитат от 2Коринтяни 5 гл. казва: „Любовта Христова ни принуждава [мотивира]“ (ст. 14). *Принуждавам*, точно противоположното на *възпирам*, означава „движа“, „тласкам“.

За илюстрация опитайте се да си представите, че сте беден невеж роб, възкресен от някоя далечна, минала епоха преди ерата на съвременните коли. Господарят ви има голям, тежък кадилак в подножието на един хълм и ви заповядва: „Закарай ми кадилака на върха на хълма!“ И вие започвате да вършите най-доброто, което знаете – да *бутате*. След върховно напрежение на всеки мускул успявате да я придвижите няколко сантиметра и след това поставяте камък под колелата, който да удържи онова, което сте постигнал. Запъхтян се чудите как ще стигнете върха на хълма. (Наистина просто нямам представа как толкова много християни мислят, че ще се приготвят за идването на Господа по същия мъчителен начин.)

След това предположете, че някой идва и ви казва да влезете в колата и да завъртите малкото ключе, което виждате там. Чувате леко бръмчене под капака на мотора и докато се чудите какво ли е това, вашият приятел ви казва да придвижите един лост на позиция Д. След това добавя: „Виждаш ли този педал за газта долу? Натисни го!“ И кадилакът с бръмчене започва да се изкачва по хълма!

Само поради патетичното невежество по отношение на чистото истинско евангелие на Христос християнският живот изглежда толкова труден. Принуждаващата любов на Христос е мощна сила, която прави планините да изглеждат равнини:

Не чрез сила нито чрез мощ, но чрез Духа Ми, казва Господ на силите. Що си ти, планино велика? Пред Зоровавела – поле (Захария 4:6, 7).

За изкачването на такива стръмни хълмове трябва осемцилиндров мотор. Но ето какво прави за нас разбирането на кръста:

Защото Христовата любов ни принуждава, като разсъждаваме, че понеже Един е умрял за всички, то всички са умрели: и че Той умря за всички, за да не живеят вече живите за себе си, но за Този, Който за тях е умрял и възкръснал (2Кор. 5:14, 15).

Анализирайте какво всъщност казват тези думи:

1. Ако Един не е умрял за нас, ние практически бихме били мъртви – всички.

2. Независимо дали сме езичници, или християни, независимо дали признаваме нашите задължения към Него, или не, всичко, което имаме и сме, дължим на Неговата жертва. Христос купи света с кръвта Си:

На Христовата смърт дължим дори този временен земен живот. Хлябът, който ядем, е изкупен с Неговото сломено тяло. Водата, която пием, е купена чрез пролятата от Него кръв. Всеки един, светия или грешник, яде всекидневния си хляб само защото бива хранен чрез тялото и кръвта на Христос. Кръстът на Голгота е отпечатан на всеки хляб. Той е отразен във всеки воден извор (Е. Вайт. *Животът на Исус Христос*, стр. 666).

3. Просто *вярвай* в това, казва Павел, и по-нататък ще откриеш, че е невъзможно да продължиш да живееш егоистичен живот, насочен към собственото „аз“. Принудението започва да действа незабавно и е неизбежно да „заживеем отсега нататък... за Този, Който е умрял за... [нас] и е възкръснал“ („*Не трябва да*“... живеем за себе си“ [подчертаното добавено] на гръцки не предава идеята, която се съдържа в нашите обикновено празни възклицания: „*Трябва да* бъде по-верен; *Трябва да* плащам повече десетък; *Трябва да* пазя съботата по-добре; *Трябва да* изучавам урока си повече.“ Идеята е, че ще бъде невъзможно да не служите на Господа възторжено, след като веднъж сте разбрали и приели истинското значение на Христовия кръст.)

Идеята, че е лесно да бъдеш спасен, а трудно да бъдеш погубен, пронизва Павловите учения. Разгледайте следното му изказване:

„Или презираш Неговата богата благодат, търпеливост и дълготърпение, без да знаеш, че Божията благодат е назначена да те води към покаяние?“ (Римл. 2:4).

Павловата идея е, че Бог взема инициативата. Той не стои настрана, както мнозина мислят, със сгънати ръце, с безразличие, докато ние се въргаляме в пагубно състояние. Той не ни казва: „Добре, Аз направих жертвата за теб преди 2000 години; направил съм Моята част, сега вече зависи от теб. Трябва да вземеш инициативата. Ако искаш да дойдеш, ела; а ако ти изглежда трудно, просто не се залавяй да бъдеш християнин. Някой друг ще вземе короната ти.“ Колко много милиони хора мислят по този начин за Бога! А някои по-срамежливи и ненастойчиви си мислят: „Бог *наистина* има толкова много хора, готови да вземат моята корона. Той не се нуждае от *мене* и аз всъщност не съм сигурен, че Той ме *иска*.“

В противоположност на това Уагонър набляга на търсещата, настояща Божия любов към „всеки човек“ – една от любимите му евангелизаторски фрази.

Не е нужно да подобряваме Писанията и да казваме, че Божията доброта е *склонна* да води хората към покаяние. Библията казва, че тя *наистина* [подчертаното допълнено] ги води към покаяние и ние можем да бъдем сигурни, че е така. Всеки човек бива воден към покаяние толкова сигурно, колкото Бог е добър (*Знамения на времето*, 21 ноември 1895 г.).

Когато се молите за някой ваш близък, приятел или съсед да се покае, няма нужда да будите Господ от сън или да Го убеждавате да направи нещо, което Той иначе не желае да направи – това не е според думите на Павел. Божията доброта *вече* действа, водейки вашия човек към

покаяние. Трудността е, че ние често пъти спъваме онова, което Той вече се стреми да направи! Осуетяваме реалния отговор на нашите молитви, защото не сме разбрали добротата, милостта и дълготърпението на Господа в техните истински измерения.

Сега да продължим от Уагонър:

Не всички се покаяват? Защо? Защото презират богатствата на добротата и дълготърпението на Господа и се отдръпват от милостивото ръководство на Господа. Но всеки, който не се съпротиви на Господа, със сигурност ще бъде доведен до покаяние и спасение (*там*).

Това звучи революционно за мнозина мили хора, които казват: „Ами аз просто не мога да се съглася с това! Според мен, ако един грешник ще бъде спасен, той трябва да поеме инициативата и да работи упорито в това направление, той трябва да *направи* нещо, за да бъде спасен.“ Обратният смисъл на този възглед е, че ако той престане да се съпротивлява, *ще* бъде спасен!

Колкото и революционно да звучи, това е благата вест на Евангелието. Тя предполага активната, настояща Божия любов. Елена Вайт казва същото нещо в кн. „Пътят към Христа“:

Когато Христос ги привлича да погледнат към Неговия кръст, да погледнат на Този, Когото греховете им прободоха..., те започват да разбират по нещичко от Христовата правда...

Грешникът може да се съпротивлява на тази любов, може да отказва да бъде привлечен от Христос; но ако не се съпротивлява, ще бъде привлечен; познанието за спасителния план ще го доведе в подножието на кръста в покаяние за греховете му, които са причинили страданията на милия Божи Син (подчертаното допълнено).

След като веднъж видите тайната на активната, търсеща Божия любов, тази блага вест започва да се появява

от почти всяка страница на Библията. Забележете следните удивителни мисли от писанията на ап. Павел:

А преди да дойде вярата, ние бяхме под стражата на закона, затворени, докато тя се открие. Така законът стана за нас детеводител, който ни довежда при Христос, за да се оправдаем чрез вяра... Всички сте Божии чада чрез вяра в Исус Христос...

До времето, докато е малолетен, наследникът не се различава в нищо от роба, въпреки че е господар на всичко, но е под властта на надзиратели и настойници, назначени от бащата в срок. Така и ние, когато бяхме малолетни, бяхме поробени от първоначалните учения на света; а когато се изпълни времето, Бог изпрати Сина Си, Който се роди от жена, роди се и под закона, за да изкупи ония, които бяха под закона, та да получим осиновението (Гал. 3:23–4:5).

Със своя ясен възглед за „закона в Галатяни“ Уагонър е уловил реалната истина на този пасаж:

Бог не е отхвърлил човешкия род; затова, тъй като първият сътворен човек бе наречен „Божият син“, то следва, че всички хора са наследници, в смисъл, че са в своето непълнолетие, както вече научихме, „преди да дойде вярата“, макар всички да бяхме отчуждени от Бога, бяхме пазени под закона, пазени от строг господар, „затворени“, за да бъдем доведени до приемане на обещанието. Какво благословено нещо е, че Бог счита дори неблагодарните, онези, които са под робството на греха, за Негови деца – бродеща хайка блудни синове, но все пак деца. Бог е направил всички хора „приети от Възлюбения“. Този изпитателен живот ни е представен с цел да ни даде шанс да Го познаем като Баща и да станем наистина синове (*Радостните новини*, стр. 166, 167).

Обикновената идея, която мнозина поддържат, е, че живелите в старозаветните времена били държани под закона, а вярата е дошла в новозаветните времена. Но Уаго-

нър изяснява, че дори и днес ние сме пазени под закона, докато вярата дойде до нас индивидуално в нашата опитност. Законът е *нашият* Настояник или дисциплиниращо средство, водещо *ни* до Христос. Това, което не научаваме чрез вяра, благодарение на Неговата благодат научаваме чрез дисциплина. Щедро изсипана над нас индивидуално да ни доведе до Христос, „за да бъдем оправдани... чрез... вяра“. Това става *точно сега*. Без изключение всеки един от нас е „затворен“ „под закона“, докато стигнем онова място в живота, където „идва“ вярата. Това затворничество е част от процеса на привличане, друго доказателство за влиятелната и активна любов на Господа към всеки един от нас лично.

Лесно ни е да привличаме кръг, който изключва нашите явно невярващи ближни. Но Уагонър схваща, че Господ привлича кръг, който ги *включва* – поне докато накрая те Го отблъснат чрез непрестанната си съпротива. Толкова често считаме онези, които са въвн от нашия кръг, за вълци, а не за овци. Но Господ гледа на тях като на овци, които са се заблудили, или на чада, които са малолетни. Рядко разбираме как да ги признаваме за Божии чада, пазени наистина под закона, но все пак чада, чийто настояник ги привлича, води ги към Христос.

Така Галатяни 4 гл. ни представя тази красива мисъл чрез илюстрацията за детето на богатия собственик, което е наследник на всичко. То обикаля около имението босо, но робът го управлява и владее над него, докато стане на определена възраст. Същото, казва Павел, е и с нас – ние сме малолетни, хлапаци, управлявани от роби, докато достигнем пълнолетие, което идва при нас индивидуално чрез вяра. Колкото и удивително да изглежда, цялата програма на Господа действа за спасението на изгубените!

Това пулсиращо, туптящо евангелие е разкрито по-нататък в проникновението на Уагонър за Божията благодатна дарба за всеки човек:

Тъй като наследството е чрез правдата на вярата, то е еднакво сигурно за всичкото семе и в еднакъв достъп за всички. Вярата дава на всички равен шанс, защото тя е точно толкова лесна за една личност, колкото и за друга. Бог е разпределил на всеки човек известна мярка от вяра и на всички същата мярка; защото мярката на благодатта е мярката на вярата и „на всеки от нас се даде благодат според мярката на това, което Христос ни е дал (според мярката на Христовата дарба)“ (Еф. 4:7). Христос е даден без резерва на всеки човек (*Знамения на времето*, 27 февруари 1896 г.).

С други думи, Господ извършва нещо за всеки мъж, жена и дете на земята. Но Неговото дело бива осуетено, докато те не Го познаят; и могат да Го познаят единствено когато благата вест им се проповядва. Той ни насърчава да „отидем“ „по целия свят“ и да проповядваме „евангелието на всяка твар“ и ние трябва да разберем, че в това евангелие наистина има сила, ако то може да бъде освободено от отровната заблуда, която е покварявала и обезсилвала Божията благодат. Ако сме се опитвали да помогнем на хората и не сме успявали, то е по-скоро защото признаваме, че не разбираме достатъчно това евангелие, а не, че хората имат вина. Вярно е, че някои ще го отхвърлят дори когато то им бъде представено в първичната му чистота. Но пък много повече, отколкото днес виждаме, ще го приемат, когато то бъде представено ясно.

Намираме тази идея за Божията благодат да преминава като златна нишка през писанията на Джоунс и Уагонър:

„Защото Божият Син, Исус Христос, Който биде проповядван помежду ви от нас... не стана „да“ и „не“, но в Него стана „да“. Понеже в Него е „да“ за всичките Божии обещания, колкото и много да са, затова и чрез Него е „амин“ „за Божията слава чрез нас“ (2Кор. 1:19, 20). Никое Божие обещание не е било давано някога на човека освен чрез Христос. Личната вяра в Христос е нещото, което е необходимо, за да приемем каквото и да било, което Бог е обещал. Бог не предпочита лич-

ности: Той предлага Своите богатства даром на всекиго; но никой не може да има което и да било от тях, освен когато приеме Христос. Това е свършено справедливо, тъй като Христос е даден на всички, ако те само пожелаят да Го имат (Уагонър. *Вечният завет*, стр. 46).

Елена Вайт се съгласява с тази концепция по следния начин:

Христос и Неговата мисия са били криво представяни и множества хора са оставали с впечатлението, че са буквално изолирани от службата на евангелието. Но нека не чувстват, че са отстранени от Христос. Няма бариери, издигнати от човек или Сатана, през които вярата да не може да проникне.

Вярата на финикийката се хвърли срещу струпаните между евреите и езичниците бариери. Въпреки обезкуражението, независимо от външните обстоятелства, които биха могли да я накарат да се усъмни, тя се довери на любовта на Спасителя. Така Христос желяе и ние да Му се доверяваме. Благословенията на спасението са за всяка душа. Нищо освен собственият избор не може да попречи на човека да стане участник в Христовите обещания чрез евангелието (*Животът на Исус Христос*, стр. 403).

Да, грешникът трябва да се *съпротивлява*, за да бъде изгубен! Ето колко много го обича Бог.

Но вестта от 1888 година направи една гигантска крачка отвъд идеята, че е по-лесно да бъдеш спасен, отколкото да бъдеш загубен в светлината на Евангелието. Тя откри в Павловите писания ясната увереност, че смъртта на Христос на кръста не само *предлага* на грешника начин и средство за неговото спасение, но всъщност издейства и неговото оправдание. Смъртта и възкресението на Христос и Неговата дарба на Святия Дух са направили нещо за всеки човек. Нека разгледаме какво казва най-напред Павел, а след това да разгледаме коментарите на Джоунс и Уагонър:

Затова, както чрез един човек грехът влезе в света и чрез греха смъртта, и по този начин смъртта мина във всичките човеци, защото всички съгрешиха... чрез съгрешението на един [Адам] съдбата дойде над всички хора за осъждане, така и чрез правдата на Един [Христос] дарбата даром дойде над всички хора за оправдание за живот. Защото както чрез непослушанието на един човек [Адам] мнозината станаха грешни, така и чрез послушанието на Един [Христос] мнозината ще станат праведни (Римл. 5:12-19).

Павел изяснява, че всичко онова, което премина в човешкия род чрез Адам, Христос го обезсили. Но за нас е трудно да повярваме онова, което Павел казва. Ние казваме: „Не, Павле, това не може да е вярно. Безвъзмездната дарба на оправдание дойде за *неколцина* хора, а не за всички. Тя дойде само за онези, които *правят* нещо.“ Уагонър сякаш е имал същата идея на Павел:

Тук няма никакво изключение. Както осъждането дойде над всички, така и оправданието дойде над всички. Христос вкуси смъртта, владееща над всеки човек. Той отдаде Себе Си за всички. Да, Той е отдал Себе Си за всеки човек. Всички получиха безплатната дарба. Фактът, че дарбата е безплатна, е доказателство, че няма изключения. Ако тя е само за онези, които имат някаква специална квалификация или качества, тогава тя не може да бъде безвъзмездна. Ясно изявен факт в Библията е впрочем, че дарбата на праведността и живота в Христос е получил всеки човек на земята. Няма и най-малкото основание да не бъде спасен за вечен живот всеки човек, живял някога, освен ако той не го желяе. Толкова много хора отхвърлят предложената им така щедро дарба (*Знамения на времето*, 12 март 1896 г.).

Колкото и странно да звучат на мнозина днес тези думи, те са в хармония с онова, което самият апостол Павел казва. Не е чудно защо Елена Вайт е толкова ентузиазирана по отношение на вестта! Това бе добра вест и тя предс-

тавя Божия характер в нова и в много по-благоприятна светлина. Уагонър пак казва:

Христовата вяра трябва да донася Божията правда, защото притежаването на тази дарба е притежаване на самия Господ. Тази вяра е разпределена на всеки човек точно както Христос отдаде Себе Си за всеки човек. Питате тогава какво може да попречи на човек да бъде спасен? Отговорът е: нищо, с изключение на факта, че всички хора няма да поддържат тази вяра. Ако всички биха запазили всичко, което Бог им дава, всички биха били спасени (*там*, 16 януари 1896 г.).

Има толкова много неща, на които грешникът трябва да се съпротиви, ако настоява да бъде загубен! Затова не е чудно, че такова нещо е трудно.

А необходимата мотивация да живееш истински посветен живот е наистина изобилна и силна чрез простото признаване и оценяване на истината за това оправдание, което е на разположение на всички хора:

Защото Христовата любов ни принуждава [мотивира], като разсъждаваме така, че понеже един е умрял за всички, то всичките са умрели. И че Той умря за всички, за да не живеят вече живите за себе си, но за Този, Който за тях е умрял и възкръснал (2Кор. 5:14, 15).

Павловото намерение изглежда така ясно, че човек се чуди как ли Калвин е могъл някога да поддържа идеята, че Христос умря само за избраните. Просто вярвай, че Той умря за *теб*, и с това признаваш, че нямаш нищо свое собствено. Ти си в безкраен и вечен дълг към Него. Така отсега нататък става невъзможно да живееш егоистичен, насочен към личното „аз“ живот. Уравнението „Един умря за всички, всички бяха мъртви“ ни дава своя собствена съграждаща сила. Просто *повярвай* в тази удивителна истина и ще бъде леко да бъдеш спасен.

След като видяхме, че Писанието подкрепя напълно великите идеи на Джоунс и Уагонър за евангелската мо-

тивация, остава да видим как Елена Вайт ги поддържа. Тя има същата идея:

Безпределната Любов е прокарала пътека, по която изкупените от Господа могат да преминат от земята до небето. Този път е Божият Син. Ангели и ръководители са изпратени, за да насочват нашите заблуждаващи се нозе. Славната небесна стълба е поставена пред всеки човек, преграждайки пътя му към порока и глупостта. Той трябва да погази един разпнат Изкупител, за да може да премине отвъд към живот на грях (*Нашето високо призвание*, стр. 11).

Че Божията любов е активна и търсеца, та грешникът трябва да ѝ се съпротиви, за да бъде изгубен – се разбира от нейните писания:

Бог е светлина и в Него няма никакъв мрак. Ако нямаше светлина, нямаше да има и никаква сянка. Но макар сянката да идва чрез слънцето, тя не е сътворена от него. Някаква пречка е причинила сянката. Така че мракът не произлиза от Бога... Незачитането на светлината, която Господ ни е дал, донася сигурни резултати – сянка, мрак, който е по-тъмен поради изпратената светлина...

„Каквото човек посее, това и ще пожъне“ (Гал. 6:7). Бог не унищожава човека. Всеки човек сам унищожава себе си. Когато задушаваш увещанията на съвестта, човек посява семената на неверие и те произведат сигурна жетва (*там*, стр. 26).

Адвентистите от седмия ден са били обвинявани, и понякога справедливо, задето учат, че Христос ще бъде изпълнен единствено с отмъщение и кръвожадност при Своего скоро идване. Евангелистите представяли Христос като идващ с някакъв вид тайнствено космическо оръжие, излъчващо смъртоносни лъчи с цел да унищожи всичките си неприятели. Но вестта от 1888 година не представи такова изопачаване на Божия характер. Исус, Който се зав-

ръща втори път, е същият. Грешниците ще са се променили, а не Той. Те ще бъдат закоравелите, а не Той.

Ако някой пуши шест или осем кутии цигари дневно в продължение на години, а след това се разболеє от рак, може ли да каже: „Бог ме унищожава?“ Наистина всеки унищожен човек всъщност е унищожил сам себе си.

Забележете как само в един кратък параграф Елена Вайт повтаря седем пъти, че спасените са изгубени единствено поради собствения си избор, а не поради някакво произволно отхвърляне, наложено им от Господа:

(1) Животът на бунт срещу Бога ги прави негодни за небето. (2) Неговата чистота, святост и мир ще бъдат мъчение за тях; (3) Божията слава ще бъде пояждащ огън. (4) Те биха копнели да избягат от това свято място. (5) Биха посрещнали с радост унищожението, за да се скрият от лицето на Този, Който умря, за да ги изкупи. (6) Участи на несправедните е определена от собствения им избор. (7) Изключването им от небето е доброволно, избрано е от тях самите и е справедлив и милостив акт от страна на Бога (*Великата борба*, стр. 543).

Ако затъмним кръста на Христос, тогава трябва да приемем, че става ужасно трудно да бъдем спасени. Мотивите за посвещение изчезват. Изкушението на злото става всепобеждаващо в неговите покани. Спасителят става „корен, израсъл из суха земя“, и Неговото евангелие не съдържа „красота, та да Го пожелаем“. Това е „християнската опитност“ на много църковни членове. Но ако разберем неподправеното евангелие на Неговата благодат – казва Джоунс – дори *изборът* да носим кръста с Христос става лесен. И наистина този въпрос за избора е единствената възможна трудност в това да бъдем спасени. Ако и *това* стане лесно предвид Христовия кръст, тогава наистина всичко е уредено!

Ако Господ е представил на съзнанието ни грехове, за които никога не сме и помисляли преди, това само показва, че Той ще отиде до дълбините и най-нак-

рая ще стигне дъното. И когато намери и последното нечисто нещо, което не е в хармония с Неговата воля, и ни го представи, и ни го покаже, и ние кажем: „Поскоро бих искал да имам Господа, отколкото това“, тогава делото е завършено и печатът на живия Бог може да бъде поставен върху характера. [Събранието: „Амин“.] Кое бихте предпочели – да имате характер [някой от събранието започва да хвали Бога, а други се оглеждат]. Няма значение. Ако още много от вас биха благодарили на Господа за онова, което имат, тази вечер в този дом би имало много повече радост.

Кое бихте предпочели да имате – свършената пълнота на Исус Христос, или по-малко от нея заедно с покрити грехове, за които никога не сте знаели? [Събранието: „Неговата пълнота“.] Но не виждате ли, свидетелствата ни казват, че ако в характера има петна от грях, не можем да имаме Божия печат. Как може този Божия печат, който е отпечатък на свършения характер, разкрит в нас, да бъде поставен върху нас, когато сме заобиколени от грехове?... И така Той трябва да копае на дълбоки места, за каквито не сме и сънували, защото не познаваме сърцата си... Той ще очисти сърцето и ще извади на показ и последния остатък на нечестие. Нека Го оставим да продължи, братя; нека продължи Своята изследователска работа...

Ние, вие и аз, трябва просто да направим един жив избор – Господа ли да имаме, или себе си, Божията праведност, или нашите грехове, Божия път, или нашия път. Какво ще имаме? [Събранието: „Господния път“.] Няма никаква... [трудност] в правенето на избора, когато знаем какво е направил Господ и какво е Той за нас. Изборът е лесен. Нека се предадем напълно (Джоунс. *Бюлетин на Генералната конференция*, 1895 г., стр. 404).

Уагонър е в пълно съгласие: човек трябва да се бори срещу истината, за да я направи „трудна“ за вярване:

Така естествено е за детето на безбожника да повярва, както е и за детето на светията. Само когато хора-

та изградят бариера от гордост около себе си (Пс. 63:6), тогава намират за трудно да повярват (*Знамения на времето*, 6 август 1896 г.).

Сега нека Джоунс по своя пряк, обикновен начин представи истината по-отблизо:

Може ли човек да живее с онова, от което умира? Не. Тогава, когато човек умира от греха, може ли да живее в грях?... Един човек умира от делириум тременис или от тифусна треска. Може ли той да живее с делириум тременис или тифусна треска дори ако по някаква възможност животът му би бил продължен достатъчно дълго, за да разбере къде се намира? Самата мисъл за това би била смърт за него, защото тя го е убила веднъж. Така е и с човека, който умира от греха... Той не може да живее с онова, от което умира.

Но голямата трудност при много хора е, че те не са достатъчно болни от греха, за да умрат... Те са болни може би от някой *специален* грях и искат да го премахнат, „искат да умрат“ за него и си мислят, че са го изоставили. Тогава се разболяват от някой друг специален грях, който мислят, че не им подхожда – с този специален грях, така изявен, те не могат да имат благоволенieto и одобрението на другите хора и се опитват да го изоставят. Но не се разболяват от грях – от греха сам по себе си, греха като концепция, греха в неговия абстрактен смисъл, независимо от специалния начин – един или друг, по който се изявява. Те не се разболяват достатъчно от самия грях, за да умрат за него. Когато човек се разболее достатъчно... от *грях*... вие не можете да го направите да живее повече (*Бюлетин на Генералната конференция*, 1895 г., стр. 352).

И какво дава силата, за да се умре за греха? Да, кръстът на Христос. Джоунс продължава:

Ние имаме постоянна възможност да съгрешаваме. Възможностите за съгрешаване са винаги на наше разположение... ден след ден. Но е писано: „Винаги понасяйки в тялото смъртта на Господа Исуса.“ „Всеки

ден умирам...“ Внушението на греха е смърт за мен... в него.

Така че това се поставя под формата на изненадващ въпрос. „Как ние, които сме мъртви към греха, да живеем по-дълго в него? Не знаете ли, че толкова много от нас, които са кръстени в Исус Христос, бяха кръстени в Неговата смърт?“

„Защото грехът няма да царува над вас.“ Човек, който е освободен от владичеството на греха, е освободен от службата на греха... Исус умря и ние сме мъртви заедно с Него. Но Той е жив; и ние, които вярваме в Него, сме живи заедно с Него... „Съразпнах се с Него.“ Колкото сигурно Той е разпнат, толкова сигурно и аз съм разпнат; колкото сигурно Той е мъртъв, толкова сигурно и аз съм мъртъв заедно с Него; колкото сигурно Той е погребан, толкова сигурно и аз съм погребан заедно с Него; колкото сигурно Той е възкръснал, толкова сигурно и аз съм възкръснал заедно с Него; и за това няма да служа на греха (*там*, стр. 353).

„Благовестието [евангелието] Христово... е Божия сила за спасение на всекиго, който вярва“ (Римл. 1:16). Може би познатият факт за силата, направляваща нашите коли, ще ни помогне да почувстваме колко лесно е да бъдеш спасен и колко трудно – изгубен. Вземете кола с механизъм за управление и се опитайте да въртите кормилото, когато моторът не работи. Много е трудно да завъртите кормилото. Ако пък вземете онези, огромните камиони, то в този случай, ако моторът не предава сила на механизма за управление, е практически невъзможно да завъртите огромните предни колела.

Но ако машината работи, тогава дори и дете може да завърти кормилото на тази или на онази страна. Силата прави това лесно.

Но като шофьор вие все пак трябва да *изберете* по кой път да тръгнете. Моторът никога не може да ви освободи от вашата способност или от вашата отговорност да *избирате*. Никога не можете да си седите в колата или в

камиона със скръстени ръце и да кажете: „Заведи ме на пощата“. След като веднъж *изберете* да завиете надясно или наляво и приложите дори и малко усилие да завъртите кормилото, незабавно силата на механизма започва да действа и прави задачата лесна.

За онези, които мислят, че е трудно да бъдат спасени, Божията служителка е дала един съвет, който може да бъде от помощ:

Мнозина питат: „Как да предам себе си на Бога?“ Вие желаете да Му се отдадете, но моралната ви сила е слаба, намирате се в робството на съмнението и сте контролирани от навичките на вашия греховен живот. Вашите обещания и решения са като пясъчни възета. Не можете да контролирате мислите, подбудите, чувствата си. Съзнанието за вашите нарушени обещания и неизпълнени клетви отслабва доверието ви в собствената ви искреност и ви кара да чувствате, че Бог не може да ви приеме; но не е нужно да се отчайвате. Това, което трябва да разберете, е истинската сила на волята. Тя е управляващата естеството на човека сила, силата на решението или на избора... Бог е дал на хората силата на избора; техният дял е да я упражняват. Вие не можете да промените сърцето си, не можете от само себе си да отдадете на Бога чувствата си, но можете да *изберете* да Му служите. Можете да Му отдадете волята си; тогава Той ще издейства във вас „и да желаете, и да вършите“ според Неговата добра воля. Така цялото ви естество ще бъде доведено под контрола на Христовия дух; чувствата ви ще бъдат насочени към Него, мислите ви ще бъдат в хармония с Него (*Пътят към Христа*, стр. 47).

Дали тази добра вест е просто един съзерцателен мистицизъм, фалшива ерес, с която грешникът няма нищо общо, просто състояние на пасивност, със маджун, манипулиран от Божествената воля? Нека да разгледаме едно изявление, което някои повърхностно приемат като противоречащо на вестта, представена в тази глава, но което не ѝ противоречи, когато бъде правилно разбрано:

Христос не ни е дал никаква увереност, че постигането на съвършенство на характера е нещо лесно. Благородният, съвършен характер не се унаследява. Той не идва до нас случайно. Благородният характер се спечелва с лични усилия чрез заслугите на Христовата благодат. Христос дава талантите, силите на ума; ние формираме характера. Това става с трудни, усиленни битки с личното „аз“. Битка след битка трябва да се води срещу унаследените тенденции. Ще трябва да се отнасяме много критично към себе си и да не позволяваме на нито една неблагоприятна черта да остане некоригирана (*Притчи Христови*, стр. 331).

Дали това не неутрализира добрите вести на Христовата благодат? Дали това не противоречи на казаното от Него: „Игото Ми е благо и бремето Ми леко“? Има и други изявления в писанията на Елена Вайт, които някои цитират с цел да се противопоставят на изложението на добрите новини на вестта от 1888 година.*

Никога не трябва да забравяме, че наистина има тежки, сурови битки със личното „аз“ и безкрайни конфликти. Но смисълът на този пасаж е, че нашите собствени индивидуални усилия са безполезни въвн от заслугите на Христовата благодат. Христовият кръст никога не трябва

* Някои от тези изявления се намират в кн. „Вести към младите“, стр. 99, 104; кн. „Пророци и царе“, стр. 84; Свидетелства, т. 2, стр. 445, т. 4, стр. 286 (английските издания). Внимателно проучени обаче те разкриват, че няма никакво противоречие. „Тесният път“ не е непременно *труден*. Той е *тесен*, което означава, че ние не можем да вземем с нас светския багаж на себелюбие. Трябва наистина да воюваме „в доброто воюване на вярата“, но това е и точно така – воюване на *вярата*. Трябва да се „борим“ постоянно и да се „молим непрекъснато“; но трябва и да дишаме непрекъснато, ако искаме да живеем физически; но това „трудно“ ли е? Трябва и да ядем, евентуално няколко пъти дневно, докато желаем да живеем – това „трудно“ ли е? Здравият човек диша, „напряга“ всеки мускул, както един християнин „напряга всеки нерв“, яде и намира постоянните упражнения и активност за нещо радостно, и то много по-радостно, отколкото да стои инертен или неактивен.)

да бъде загубван от очи! Всъщност Той прави нашата част лесна.

Лек ли беше Неговият товар в Гетсиманската градина или на кръста? Не. Неговата лична, сурова, тежка битка със собственото „аз“ в Гетсимания и на кръста беше толкова силна, че кървави капки кръв потекоха, да, дори собственото Му сърце бе съкрушено в Неговата последна агония и Той получи разрыв на сърцето. Какво означава това? Излъгал ли ни е, когато ни каза: „Бремето Ми е леко“?

Той претърпя цялата тази ужасно трудна агония, за да ни спаси. Бремето, за което говори в Матей 11:30, е просто Неговото бреме, което *ние* носим. Вярата, която действа с любов, го прави леко за нас да го носим, *защото ние разбираме каква беше тежестта за Него*.

Единственото трудно нещо да бъдеш истински християнин е изборът да предадеш личното „аз“ да бъде разпънато с Христос. Ние никога не сме призовавани да бъдем разпънати сами – само *с Него*. Но благодарение Богу милион пъти по-лесно е за нас да бъдем разпънати с Христос, отколкото бе за Него да бъде разпънат сам за нас! Вижте Божия Агнец и наистина става леко!

Погледна ли Господ, жестокия кръст,
а после небесния трон – цял в слава,
аз всичко тук считам за пепел и пръст
и никаква гордост във мен не остава!

Дори ако това все още ви изглежда трудно, никога не забравяйте, че остава *много* по-трудното – да продължавате да се борите срещу любовта и по този начин да отблъсквате настоящата служба на Святия Дух, за да бъдете изгубени.

Глава 10

Очистването на светилището и вестта от 1888 година

Очистването на светилището във връзка с оправданието чрез вяра едва ли може да бъде подчертавано прекалено много. И въпреки това ние намираме едно странно пренебрегване на тази истина. Мнозина едва ли имат разумна идея по отношение на това, какво представлява очистването на светилището.

Трябва да имаме ясно разбиране по тази изключително важна истина, за да издържим изпитанията на последните дни.

Въпросът за светилището и Изследователния съд трябва да бъде ясно разбран от Божия народ. Всички се нуждаят от познаване на самите себе си, от познаване на положението и делото на техния велик Първосвещеник. Иначе ще бъде невъзможно да упражняват вярата, която е от съществено значение за това време или да заемат положението, което Господ им е определил...

Светилището в небето е самият център на Христовото дело за човека [оправдание чрез вяра]. То засяга всяка душа, живееща на тази земя. Разкрива пред погледа изкупителния план, довеждайки ни до самия край на времето и показвайки триумфалния изход на борбата между правдата и греха (*Великата борба*, стр. 488).

По-нататък тази велика истина за светилището е основата на вестта на адвентистите от седмия ден. В книга-

та „Евангелизъм“ намираме няколко поразяващи изявления, които ще ни помогнат да изясним това:

Правилното разбиране на службата в небесното светилище е основата на нашата вяра (стр. 221).

Темата за светилището бе ключът, който отключи тайната на разочарованието от 1844 г. Тя откри пред погледа една свършена система от истини, свързана и хармонична, показваща, че Божията ръка е ръководила великото адвентно движение и разкриваща сегашния ни дълг, когато на бял свят се изважда позицията и делото на Неговия народ (стр. 222).

Сега Божият народ трябва да държи очите си насочени към небесното светилище, където се провежда последната служба на нашия велик Първосвещеник по отношение делото на съда, където Той посредничи за Своя народ (стр. 223).

Ако изобщо знаем нещо за това, как Сатана работи, можем да очакваме, че той ще насочи най-фините си и в същото време хитри нападки срещу тази уникална истина за очистването на светилището.

В бъдеще ще възникнат измами от всякакъв вид и ние трябва да имаме солидна почва под нозете си... Неприятелят ще вмъква фалшиви теории, като например учението, че няма светилище. Това е една от точките, по които ще има отстъпване от вярата...

Наближава времето, когато измамващите сатанински сили ще действат с пълна сила. От едната страна е Христос, на Когото е дадена цялата власт на небето и земята. От другата страна е Сатана, постоянно упражняващ властта си, за да измамва, да омайва със силни, спиритични софистики, за да отстрани Бога от мястото, което Той трябва да заема в умовете на хората.

Сатана се стреми постоянно да вмъква разни фантастични предположения за светилището, понижавайки и омаловажавайки чудесните образи, които Бог представя както и службата на Христос за нашето спасение, превръщайки я в нещо, което да подхожда на плътския

ум. Той премахва от сърцето на вярващия владеещата сила, която тази истина притежава и на нейно място поставя фантастични теории, измислени да обезсилят истините на изкуплението и да унищожат нашето доверие в ученията, които свято сме поддържали още от времето, когато за първи път бе дадена третата ангелска вест. Така желае да ограби нашата вяра в лицето на самата вест, направила ни отделен народ и придала характер и сила на нашето дело (*там*, стр. 224, 225, подчертаното допълнено).

Вестта от 1888 година поднови интереса на хората към тази заключителна служба на нашия велик Първосвещеник и възстанови нейната първостепенна роля в *сърцата* на вярващите. Както е добре известно, вестта до голяма степен бе отхвърлена или най-малкото, скръбно занемарена. Но този факт и неговите последици не трябва да ни карат да подценяваме мястото на истината за светилището в самата вест. Елена Вайт е схванала това значение. Изразявайки лично вълнението от очакването на Христовото идване по време на движението от 1844 г., тя никога не е загубила тази първа любов. Почти интуитивно признала във вестта от 1888 година добрата вест, която обявявала на чакащото сърце: „Ето, Младоженецът иде!“ Чула радостния шум от приближаващите се Божествени стъпки, но малцина от нейните съвременници имали уши да го чуят.

Това ново развитие било присъединяването към адвентната истина за очистване на светилището на по-пълното откровение за оправданието чрез вяра. Това било като сливането на две реки, които течали отделно, а сега се съединили, за да произведат вълна, която би могла да понесе кораба по неговия път до пристанището. Тя виждала във вестта славното средство, което Божествената благодат е предвидяла, за да приготви един народ за идването на Господа. Била възхитена. Признавала, че „единството с Христос“ означава *единство с Него в Неговото заключително дело на изкуплението*, ясно разграничение от дело-

то Му в първото отделение, където вратата сега била вече затворена (срв. *Ранни писания*, стр. 55, 56, 260, 261).

В серия статии, написани кратко време след конференцията от 1888 година, тя разкрива седмица след седмица чрез повтаряне и подчертаване на казаното колко дълбоко впечатление ѝ е направило това. Вестта на Джоунс и Уагонър имала общо с реалността на истината за светилището. Забележете това крещендо в нейните изложения седмици подред:

Ние сме в Умилюстителния ден и трябва да работим в хармония с Христовото дело за очистване на светилището от греховете на народа. Нека никой, който желае да бъде намерен покрит със сватбената дреха, не се съпротивлява на нашия Господ в Неговата служба. Както е Той, така ще бъдат и Неговите последователи на този свят. Сега трябва да представяме пред хората делото, което чрез вяра виждаме, че нашият велик Първосвещеник извършва в небесното светилище (*Ривю енд Херълд*, 21 януари 1890 г.).

Христос е в небесното светилище и е там, за да направи умилюствие за народа... Той очиства светилището от греховете на народа. Какво е нашето дело? Нашето дело трябва да бъде в хармония с Неговото. Чрез вяра ние трябва да работим заедно с Него, да бъдем в единство с Него... Трябва да бъде приготвен народ за великия ден на Господа (*там*, 28 януари 1890 г.).

Посредническата служба на Христос, великите и свети тайни на изкуплението не се изучават и разбират от народа, който претендира, че има светлина, по-голяма от светлината на всеки друг народ по лицето на земята (*там*, 4 февруари 1890 г.).

Христос очиства храма от греховете на народа и ние трябва да работим в хармония с Него тук на земята, като очистваме храма на душата от морално осквернение (*там*, 11 февруари 1890 г.).

Народът не е още навлязъл в святото място [Святая Светих], където Исус влезе, за да направи умилюствие за Своите чада. Нуждаем се от Святия Дух, за

да разберем истините за това време; но сред църквите съществува духовна суша (*там*, 25 февруари 1890 г.).

Светлина проблясва от Божия престол и за какво е тя? Тя е предназначена да направи един народ да устои в деня на Бога (*там*, 4 март 1890 г.).

Чуваме Неговия глас още по-ясно във вестта, която дойде през последните две години, обявявайки ни името на Отца... Започнали сме да схващаме само като малки проблясъци онова, което е истина (*там*, 11 март 1890 г.).

През изминалата година и половина сте получавали светлина от небето, която Господ иска да внесете в характера си и да втърчете в опитността си...

Ако всички наши братя работеха заедно с Бога, не биха се съмнявали, че вестта, която Той ни е изпратил през тези последни две години, е от небето. Да предположим, че заличите свидетелството, което дойде до нас през тези последни две години, прогласявайки Христовата правда, кой може да ви посочи по-блестяща специална светлина? (*там*, 18 март 1890 г.).

Вестта на Джоунс и Уагонър приковава вниманието върху *практическите* аспекти на Христовата първосвещеническа служба. Ето къде онези две велики реки – истината за светилището и истината за оправданието чрез вяра – се съединяват. Джоунс е виждал ясно това отношение. Вестта не само призовава за свят живот, но осигурява също така и средствата:

Това очистване на светилището [в символичната служба] бе отнемането от него на „всички нечистотии на израилевите чада“ „поради престъплението в греховете им“, което чрез службата на първосвещеника в светилището е било внасяно там чрез всекидневните служби през цялата година.

Приключването на тази служба в светилището и за светилището бе също така и приключване на работата за народа... Очистването на светилището се простираще и над народа и включваше народа, също така истински, както и самото светилище...

И това *очистване* на светилището бе образ на истинското, което е *очистване* на светилището и на истинския храм, който Господ е въздигнал, а не човек, от всички нечистотии на вярващите в Исус, породени от техните престъпления във всичките им грехове. А *времето* на това *очистване* на истинското светилище е обявено в думите на удивителния Броител: „До две хиляди и триста денонощия“... в 1844 година...

Очистването на истинското светилище се състои, от една страна, в *приключване* на престъпленията и *ликвидиране* на греховете с *усъвършенстване* на вярващите в Исус. А от друга страна, в *приключване* на престъпленията и *слагане край* на греховете с *унищожаване* на нечестивите и *очистване* на вселената от петното на греха.

Приключването на Божията тайна е краят на евангелското дело. А *приключването* на евангелското дело е *първо, премахването на всякакъв остатък от грях* и *въвеждането на вечна правда* – Христос напълно оформен във всеки вярващ, Бог единствено проявен в плътта на всеки вярващ в Исус; и *второ, делото на евангелието да бъде приключено* означава единствено *унищожението на всички, които тогава няма да са приели евангелието* (2 Сол. 1:7-10); защото Божият начин на действие не е Той да продължава живота на хората, когато единственият възможен начин, по който те биха употребили живота си, е да трупат още повече *окаяност* върху самите себе си...

Службата в небесното светилище показва също, че за да бъде *очистено светилището* и за да *приключи там ходът на евангелската служба*, най-напред тя трябва да бъде *приключена в хората*, които участват в службата. Това ще рече: в самото светилище престъпленията не могат да бъдат *приключени*, не може да бъде сложен край на греховете и примирение за нечестията не би могло да бъде направено,... докато всичко това не бъде постигнато *във всяка личност*, която взема участие в службата на светилището. Самото светилище не би могло да бъде *очистено*, докато всеки поклонник не е *очистен*. Самото светилище не би могло да бъде *очистено*, докато *чрез изповедите на народа и посредни-*

чеството на свещениците не бъде влят в светилището потокът от нечестия, престъпления и грехове... Този поток трябва да спре, когато неговият извор в сърцата и живота на поклонниците спре, преди самото светилище да може в края да бъде *очистено*.

Затова най-първата работа от *очистването на светилището* е *очистването на народа*.

Да, на истинското свещеничество в светилището... Жертвата, свещеничеството и службата на Христос в истинското светилище отнемат греховете *завинаги*, наистина правят дошлите там *съвършени*, наистина правят *съвършени* „завинаги онези, които се освещават“ (Джоунс. *Пътят на посвещението*“, стр. 113–119).

Вестта на Джоунс и Уагонър признавала ясно, че *прощението на греховете* е едно юридическо обявяване, което почива тържествено на *изкуплението*, направено на кръста. То има обективна основа. Но също така те виждали, че *библейската дума прощаване* означава всъщност „отнемане“ на греха. Така от времето на конференцията в 1888 година те схванали важната разлика между *всекидневната* или *постоянната служба* в светилището и *годишната служба* – до *прощението* на греховете и *заличаването* им. Следните думи, написани наскоро след конференцията в *Минеаполис*, изразяват възгледите на Уагонър:

Когато Христос ни покрива с дрехата на собствена правда, Той не приготвя едно покривало за греха, но го отнема. И това показва, че *прощението на греха* е нещо много повече само от една форма, нещо много повече от простото *записване в книгите за докладите в небето*, а има за резултат *преустановяването на греха*. *Прощението на греха* е реалност; нещо осезаемо, нещо, което *жизнено засяга личността*. То всъщност я *очиства от вина*. А ако дадената личност е *очистена от вина*, тя е *оправдана*, направена е *праведна*, претърпяла е със сигурност *радикална промяна*. Такъв човек е *наистина друга личност* (*Христос и Неговата правда*, стр. 66).

Заличаването на греховете като кулминация на заключителната първосвещеническа служба на Христос е проповядвано много подчертано от Духа на пророчеството:

В продължение на 18 столетия това дело на служба продължаваше в първото отделение на [небесното] светилище. Кръвта на Христос, пледираща в полза на покаяните вярващи, осигуряваше тяхното прощение и приемане от Отца, но греховете им все още оставаха в докладите на небесните книги. Както в символичната служба съществуваше едно дело на умилоствение в края на годината, така и преди да приключи Христовото дело за изкуплението на човеците ще има едно дело на умилоствение за премахване на греха от светилището...

Както сянковото очистване на земното светилище се извършваше чрез премахване на греховете, с които... [земното светилище] е било опетнявано, така и действителното очистване на небесното светилище трябва да бъде извършено чрез премахване или заличаване на греховете, които са били записани там. Но преди да може да се извърши това, книгите на небесните доклади трябва да бъдат разгледани, да се реши кои чрез покаяние от греха и вяра в Христос са удостоени да се възползват от Неговото изкупление (*Великата борба*, стр. 421, 422).

Живите на земята, когато посредническата служба на Христос в небесното светилище приключи, трябва да застанат пред очите на святия Бог без ходатай. Техните дрехи трябва да бъдат без петно, характерите им – очистени от греха чрез кръвта на попръскване... Докато греховете на покаяните се вярващи се премахват от светилището, ще има едно специално дело на очистване за отнемане на греха измежду Божия народ на земята. Това дело е по-ясно представено във вестта от Откровение 14 гл. (*там*, стр. 425, подчертаното добавено).

Ето сърцето на адвентизма! Нашите приятели в евангелските църкви не биха го считали сухо, остаряло или

безполезно, ако ние самите разбихме неговото практическо значение. Ето какво Джоунс и Уагонър са започнали да виждат.

С право Уагонър е схванал, че докладът на нашите грехове няма начин да бъде заличен от небесните книги, ако преди всичко самите тези грехове не бъдат заличени от човешкото сърце. Това не е „интернализиране“ на доктрината (т.е. вмъкване на доктрината в душевния и съкровен свят на човека), а нейното *практикуване* (т.е. поставянето ѝ на практика) по начина, по който великата борба подчертава това. Без съмнение посоченото по-горе изявление на Елена Вайт е засилило неговите убеждения. През 1902 г. той публикува статия в „Ривю енд Херълд“, разширяваща този възглед. (Съществува документация, която сочи, че по това време Уагонър все още проповядва истината за светилището, както адвентистите от седмия ден винаги са я вярвали. Вижте забележката в края на главата.)

Дори и всички доклади за нашите грехове, даже записани с Божия пръст, да бъдат заличени, грехът би останал, защото грехът е в нас. Дори докладът за нашия грях да е гравирен на скала, а скалата да бъде стрита на прах, дори и това не би заличило нашия грях.

Заличаването на греха е заличаването му от естеството, от съществуването на човека. [От друго едно изявление, направено през 1901 г., е ясно, че той няма предвид изкореняването на греховното естество.*]

* Уагонър няма предвид изкореняването на греховното естество (перфекционизъм), защото на сесията на Генералната конференция от 1901 г. проповядва следното: „Сега не бъркайте тази идея. Не поддържайте идеята, че вие и аз ще станем някога толкова добри, че ще може да живеем независимо от Господа; не мислете, че това тяло ще бъде преобразено. Ако правите това, ще изпаднете в скръбни трудности и голям грях. Не мислете, че можете да направите покваряемото непокваряемо. Покваряемото ще се облече с непокваряемото, когато Господ дойде, не преди това. Смъртното ще се облече с безсмъртие, когато Господ дойде, а не преди това. Когато хората поддържат идеята, че тяхната плът е безгрешна и всичките им подбуди са от Бога, те смесват тяхната греховна плът с Божия дух“ (*Бюлетин*, стр. 146)...

Заличаването на греха е заличаването му от нашето естество, така че ние няма да го познаваме повече. „Жертвоприносители, веднъж очистени [Евр. 10:2] – всъщност очистени чрез кръвта на Христос – нямат вече никакво изобличение на съвестта за грехове“, защото пътят на греха е изчезнал от тях. Нечестието им може да бъде потърсено, но няма да бъде намерено. То завинаги си е отишло от тях – чуждо е на естеството им. И дори да са в състояние да си припомнят, че са извършвали известни грехове, те са забравили самия грях – не мислят да го извършват повече. Това е делото на Христос в истинското светилище (30 септември 1902 г.).

Съгласна ли е Елена Вайт с тази концепция? Следното бе написано през 80-те години:

Прощението има много по-широко значение, отколкото мнозина предполагат... Божието прощение е не само юридически акт, чрез който биваме освобождавани от осъждане. То е не само прощение НА греха, но възвръщане ОТ греха. То е изливане на изкупителната любов, която преобразява сърцето (*Мисли от Планината на благословието*, стр. 114).

Трябва да отбележим внимателно, че Джоунс и Уагонър не проповядват, че очистването на небесното светилище е еквивалент на очистването на сърцата на Божия народ или се състои само в това. Те съзнават напълно, че в небето съществува истинско светилище, както вярваха пионерите адвентисти от седмия ден. Начинът, по който изразяват своята вяра, съвпада напълно с изразите от кн. „Великата борба“, че *докато* Изследователният съд се провежда на небето, *докато* греховете на покаяните вярващи биват премахвани от небесното светилище, *сред Божия народ на земята* трябва да има едно специално дело на очистване, на отнемане на греха“ (стр. 125, подчертаното добавено). С други думи, очистването на сърцата на Божиите чада тук на земята е паралелно на делото на техния Първосвещеник на небето и го допълва. Те *сътрудничат*

в съгласие с Него. Ето ясното изявление на Уагонър, публикувано в 1900 г. в Англия:

Че Бог има светилище на небето и че Христос е Първосвещеник там, в това не може да се съмнява никой, който чете Писанията... От това следва, че очистването на светилището – дело, изложено в Писанията като непосредствено предхождащо идването на Господа – *съвпада* с пълното очистване на Божия народ на тази земя и с приготвянето му за преселване, когато Господ дойде...

Животът [характерът] на Исус трябва да бъде възпроизведен съвършено в Неговите последователи, не само за един ден, но за през цялото време и за през цялата вечност (*Вечният завет*, стр. 365, 367, подчертаното добавено).

Уагонър пише за неадвентисти, стремейки се да изясни практичната основа на тази уникална адвентна доктрина. Няма никаква разлика *по принцип* между прощението на греха във всекидневната служба и заличаването на греха в годишната, все едно да има разлика в същностното качество на самата вода, която пада в ранния дъжд и тази, която пада в късния дъжд. Както прощението, така и заличаването на греховете стават чрез кръвта на Исус, пролята на кръста на Голгота.

Но сянквата служба в земното светилище учи ясно, че прощението може да бъде незабележимо отхвърлено от простения грешник и грехът да се активизира отново в живота. А грехът може и да лежи много по-дълбоко, отколкото съзнаваме, и изкушения или изпитания с по-голяма интензивност могат да ни накарат да паднем. Един такъв пример е белегът на звяра. Затова накрая трябва да се стигне до запечатване, от което никога вече не ще има връщане назад. Запечатването е еквивалентно на заличаването на нашите грехове, едно приготвление за идването на Исус.

Както видяхме в предишната глава, никой никога не ще *претендира* за такова запечатване или заличаване, ни-

то дори и да има съзнанието за него. Колкото Христос идва по-близо до вярващия, толкова по-греховен и недостоеен ще се чувства той. Но въпреки това Първосвещеникът осъществява своята цел с онези, които не Му се съпротивляват.

Уагонър продължава обяснението на доктрината за неадвентисти във Великобритания:

Нямаме тук време или място да навлизаме в подробности, но достатъчно е да се каже, че едно сравнение на Даниил 9:24-26 с Ездра 7 гл. показва, че дните, споменати в пророчеството, започват в 457 г. пр. Хр. и стигат до 1844 г. сл. Хр... Но някои ще запитат: „Каква връзка има годината 1844 с кръвта на Христос и действена ли е тази кръв в даден период в сравнение с друг, как може да се каже, че в даден момент от време светилището ще бъде очистено? Кръвта на Христос не очиства ли постоянно живото светилище, църквата? Отговорът е, че съществува такова нещо като „времето на края“. Грехът трябва да има край и един ден делото на очистване ще бъде приключено... Факт е, че от средата на миналото столетие е излязла на бял свят една нова светлина и една истина за Божиите заповеди и вярата Исусова е разкривана и изявявана, както никога преди това, и високият вик на вестта: „Ето вашият Бог!“ се прогласява (великобританското издание *Настоящата истина*, 23 май 1901 г., стр. 324).

Понякога ученията на един човек могат да бъдат поясно отразени от онези, които са го чули да говори и приели, отколкото, когато самият човек ги предава. Нека видим как този въпрос е бил разбран от У. У. Прескот почти по същото време:

Съществува разлика между прощението на греховете и очистването на греховете. Съществува разлика между евангелието, проповядвано за прощение на греховете, и евангелието, проповядвано за очистване, за заличаване на греха. Винаги и до ден-днешен има изобилни средства и начини за прощението на греховете. В нашето поколение се откриват средствата и начини-

те за заличаването на греха. А заличаването на греха е онова, което ще приготви пътя за идването на Господа; и заличаването на греха е службата на нашия Първосвещеник в Светая Светих на небесното светилище; и съществува една разлика за Божиите чада днес в тяхната служба, в тяхната вест и в тяхната опитност, независимо дали те съзнават... или... преживяват факта на промяната. Това трябва да бъде ясно представено в третата ангелска вест; и с него, разбира се, ще дойде найяркото откровение на евангелската служба за сегашното време, заличаването на греха в сегашното поколение, като по този начин се подготви пътят за идването на Господа (*Бюлетин на Генералната конференция*, 1903 г., стр. 53, 54).

Прескот е научил тази уникална концепция от Джоунс, който я е проповядвал в 1893 г., както следва:

След като ние като народ, като цяло, като църква сме приели благословенията на Авраам, тогава какво?... Следва изливането на Духа. Така е и при отделната личност. Когато отделната личност повярва в Исус Христос и придобие правдата, която е чрез вяра, тогава тя получава Святия Дух, Който е обрязването на сърцето. А когато целият народ като църква приеме праведността на вярата, благословието на Авраама, тогава какво ще попречи на църквата да приеме Божия дух? [Събранието: „Нищо“.] Ето къде сме... Какво задържа изливането на Святия Дух? [Глас: „Неверието“.] (*Бюлетин на Генералната конференция* от 1893 г., стр. 383).

Елена Вайт поддържа ли ясно това разбиране за значението на очистването на светилището? В самото начало на адвентната история тя прави някои изявления, които са може би по-стряскащи за нас днес, отколкото са били за нейното поколение. Все още не сме оценили техния дълбок смисъл. Тя описва в 1844 г. промяната на Христовата служба от първото във второто отделение на небесното светилище.

Там видях Исус, великия Първосвещеник, стоящ пред Отца... Тези, които се издигнаха с Исус [т.е. следвайки Го чрез вяра], стигнаха чрез вяра до Него в Светая Светих и се молеха: „Отче мой, дай ни Твоя Дух“. Тогавя Исус им вдъхна Святия Дух. И в това вдъхване имаше светлина, сила и много любов, радост и мир (*Ранни писания*, стр. 55).

Вярно е, че „падна Вавилон велики“, след което е съвсем очевидно, че единственият възможен източник на тази истинска любов трябва да бъде службата на Христос в отделението в Светая Светих. Онези изповядващи се за християни, които откажат да Го последват чрез вяра, трябва да бъдат лишени от истинския Свят Дух. Ето какво казва тя по-нататък:

Обърнах се да погледна групата хора, които все още стояха сведени пред престола [т.е. все още се молеха на Христос в първото отделение]; те не знаеха, че Исус бе напуснал това отделение. На престола се появи Сатана, опитвайки се да провежда Божието дело. Аз ги видях да поглеждат към престола и да се молят: „Отче, дай ни Твоя Дух“. Тогавя Сатана им вдъхна от своето несвято влияние; в него имаше много светлина и много сила, но не и сладка любов, радост и мир (*там*, стр. 56).

Означават ли тези думи точно това, което казват? Ако е така, налице е ужасната реалност – решителен, умен враг на всяка истина да проникне сред изповядващите се за християни от нашето поколение и да разпространи най-умната и в същото време най-ужасната измама от хилядите му години боравене с измамата. И единствената възможна защита срещу това да бъдеш измамен е правилно да разбереш очистването на светилището и службата на Христос.

Пак в *Ранни писания* Господнята служителка описва естеството и обсега на популярните, но фалшиви учения за оправдание чрез вяра, които се появяват поради неуспеха да се разбере истинската служба на Христос в Светая Светих:

Видях, че както евреите разпънаха Исус, така и църквите по име са разпънали тези [трите ангелски] вести и затова нямат никакво познание за пътя, водещ до Светая Светих [второто отделение], и не могат да се възползват от посредничеството на Исус там. Както и евреите, които принасяха безполезни жертвоприношения, те принасят своите безполезни молитви в отделението, което Исус е напуснал; а Сатана, доволен от измамата, възприема религиозен характер и води умовете на тези изповядващи се за християни към себе си, действайки със сила, знамения и лъжливи чудеса, за да ги впримчи... Той идва също така като светъл ангел и разпростира влиянието си над страната посредством фалшиви реформации. Раждат се църкви и се счита, че Бог работи по чуден начин за тях, когато всъщност това е дело на друг дух...

Видях, че Бог има искрени чада сред адвентистите по име [онези, които вярват във Второто идване на Христос, но не разбират истината за светилището] и сред падналите църкви; преди да бъде открит пътят за язвите, проповедници и народ ще бъдат призвани да излязат от тях и те радостно ще приемат истината. Сатана знае това и преди да се разнесе високият вик на третия ангел, той предизвиква едно възбуждане сред тези религиозни общности, та онези, които са отхвърлили истината да мислят, че Бог е с тях. Той се надява да измами искрените и да ги накара да мислят, че Бог все още работи в църквите. Но светлината ще огрее и всички искрени ще напуснат падналите църкви, и ще застанат редом с остатъка (стр. 261).

А кой е духът, наречен „друг дух“? Очевидно това е фалшив дух, хитро маскиран, че да прилича на истинския и ако е възможно, да измами искрените. Белегът на звяра няма да бъде груба, явна измама! Той ще включва гъвкаво, фалшиво оправдание чрез вяра.

Приготовлението за идването на Христос означава да се научиш да Го познаваш така интимно, че да не можеш да бъдеш измамен. То предполага интимността на брака и

любовта, която прави такава връзка възможна. Следните мисли са на Джоунс, които той е поддържал през 90-те години на миналия век. Макар публикувани най-напред в статии на сп. „Ривю енд Херълд“ през последните години на десетилетието, те представляват убежденията, които той е поддържал много по-рано. Това е жизнено важно за вестта от 1888 година:

Когато Исус дойде, то ще е, за да вземе народа Си със Себе Си. То ще е, за да представи пред Себе Си Своята славна църква „без петно или недостатък, или нещо такова“, но „свята и непорочна“. То ще е, за да види Себе Си свършено отразен във всичките Му светии.

А преди да дойде, Неговият народ трябва да бъде в това състояние. Преди да дойде, ние трябва да бъдем доведени до онова състояние на свършенство, което е според пълния образ на Исус (Еф. 4:7, 8, 11–13). И това състояние на свършенство, това развитие на пълния Исусов образ във всеки вяраш – това е приключването на Божията тайна, което е Христос във вас, надеждата на славата. Свършенството се постига в очистването на светилището...

А заличаването на греховете е точно това очистване на светилището; то е приключване с всички прегрешения в нашия живот; то е поставяне край на всички грехове в нашия характер; то е проявяване на всяка Божия правда, която е чрез вяра в Исус Христос... Затова сега, както никога преди, трябва да се покаем и да бъдем обърнати към Бога, та нашите грехове да бъдат заличени, напълно и завинаги да им се сложи край в нашия живот (*Пътят на посвещението*, стр. 123–125).

Нека видим тази мисъл в проповедите на Джоунс, произнесени на сесията от 1893 г., проповеди, за които Елена Вайт казва, че трябва да бъдат публикувани отново (Писмо 230, 1908 г.):

„Издържалите всяка проба са обърнали внимание на свидетелството на верния свидетел и ще полу-

чат късния дъжд, за да могат да бъдат преселени“ [той перефразиращ свободно онова, което по-рано е прочел в *Свидетелства*, т. 1, стр. 187]. Братя, няма ли толкова много насърчение в мисълта, че късният дъжд трябва да подготви един народ за преселване?... А когато Той дойде и говори на теб и на мен, то е, защото иска да ни пресели, но не може да пресели греха, нали? Тогава единствената цел на това, че ни показва дълбочината и широчината на греха, е да ни спаси от него и да ни пресели (*Бюлетин на Генералната конференция*, 1893 г., стр. 205).

Чудил съм се напоследък дали не е нарочно казано, че Божията тайна трябва да бъде завършена, вместо да се каже, *ще бъде* завършена. Тя трябваше да бъде завършена отдавна... Какво е това? „Христос във вас, надеждата на славата“ (*там*, стр. 150).

Ако по някакъв начин си свързан с този свят по дух, по ум, по мисъл, в желаниа, в наклонности..., ако си свързан с този свят дори на разстояние, широко, колкото косъм, това ще ти ограби силата, която се съдържа в призива да се предупреди света срещу тази зла сила [звяра и неговия образ] на света, така, че те да бъдат напълно отделени от него (*там*, стр. 123).

Братя, Той е славното спасение за онези, които са свободни от нечестие. Нека ни очисти от нечестието сега, та когато Неговата слава се яви, да не бъдем поядени, но да се променим в славното Му подобие. Ето какво иска Той (*там*, стр. 115).

Братя, живеем в най-великото време, което историята на този свят е виждала. О, да можем да се посветим на Бога, както подобава на хора, които живеят в такава грандиозно време!... Казвам ви, братя, Божията сила веднага ще извърши нещо. О, да можем да Му предадем всички неща (*там*, стр. 111, 112).

Това е страхотно състояние. То ни довежда до посветеност, каквато нито една душа не е и сънувала преди; поставени в състояние на такава посвещение, което ще ни държи в присъствието на Бога с онази ужасна мисъл, която гласи: „Време е за Тебе, Господи, да подействаш, защото те направиха закона Ти празен“...

Братя, страшно слово дойде до нас от Австралия, което докосна същата тази мисъл... „Нещо велико и решително ще се случи, и то още сега. Ако нещо го отложи, Божият характер и Неговият престол ще бъдат компрометирани.“ Братя, чрез нашето безгрижие и безразлично отношение ние излагаме Божия престол на опасност (*там*, стр. 73).

Част от тази крайно скъпоценна вест е била породена до голяма степен от загриженост за честта на Христос. Колкото по-близо дойде човек до Христовия кръст, толкова по-малко се безпокои за собствената си сигурност. Той ще бъде обхванат от една велика загриженост за триумфалното приключване на великата борба между Христос и Сатана. И Уагонър е имал същата идея:

„За да се оправдаеш в думите си и да победиш, когато се съдиш“ [Римл. 3:4]. Сега Бог е обвиняван от Сатана в несправедливост и безразличие, и дори в жестокост. Хиляди хора са повтаряли като ехо това обвинение. Но съдът ще обяви Божията праведност. Неговият характер, както и този на човека, е на изпитание. В съда всяко дело както на Бога, така и на човека, извършено от Сътворението насам, ще бъде разгледадено от всички във всяко отношение. И когато всичко се види в тази съвършена светлина, Бог ще бъде оправдан от вършителите на зло, даже и от Своите врагове (*Знамения на времето*, 9 януари 1896 г.).

Това е първата ангелска вест. Божията чест наистина е включена в характера на Неговия народ. И никаква възможна мотивация не може да накара *Неговия* народ да победи себелюбието и греха, освен загрижеността за *Неговата* чест и честта на *Неговия* престол. Но тази мотивация е всемоощна. Тя е новозаветната вяра!

Второто идване на Христос е крайното и върховно оправдаване на вестта на адвентистите от седмия ден. Самото ни име изразява нашата увереност в това. Ако Христос никога не дойде, ние не сме имали причина да съществу-

ваме като народ. А дори и Неговото идване да е сигурно, но се отложи за след още много десетилетия или дори столетия, ние също нямаме никакво основание да съществуваме, защото постоянно сме повтаряли, че Неговото идване е *близо*, защото Той е казал това. Не *нашата* почест, но *Неговата* почест е поставена на карта. Кой може да приветства един безчестен Спасител?

Може ли Неговият народ да ускори или да отложи идването Му? Всеобщо разпространената идея е, че суверенната воля на Бога е предопредила точното време на идването Му като фиксирана стрелка в механизма на часовника на времето. Когато стрелката на края удари гонга, завесата ще падне върху историята и Господ ще се завърне. Всичкото, което трябва да направим е да изиграем сцените на очакването и бдението, като отправяме зорко око към знаменията и в същото време се опитваме да направим най-доброто, което можем и за двата свята. Този преобладаващ възглед за Второто идване е напълно егоцентричен и не може да роди нищо, освен продължителна хладкост. Христос казва, че Неговото идване е *близо*; можем ли да повярваме на думите Му?

Вестта от 1888 година въвежда един нов, свеж и съвършено различен възглед. Тя бе съживяване на онази дълбока, почувствана в сърцето любов към Христос, която мотивираше участниците в среднощния вик от 1844 г. Студенти от Южен Ланкастър проявиха този дух на събранията, които следваха конференцията от 1888 година. „Почти всеки студент беше завладян от небесния поток и бяха давани живи свидетелства, които не бяха надминати дори от свидетелствата от 1844 г. преди разочарованието“ (*Ривю енд Херълд*, 4 март 1890 г.). С такъв дух ние *искаме* Господ да дойде скоро. Той ще дойде толкова скоро, колкото Неговият народ иска. Елена Вайт казва:

А когато плодът узрее, начаса изпраща сърпа, защото е настанала жетва“ [Марко 4:29]. Христос очаква

с копнеж Неговата църква да Го изяви. Когато Христият характер бъде съвършено възпроизведен в Неговия народ, тогава Той ще дойде, за да признае чадата Си за Свои собствени.

Привилегия за всеки християнин е не само да очаква, но и да ускори идването на нашия Господ Исус Христос (*Притчи Христови*, стр. 69).

Какъв е *твоят* сърдечен отклик? Казваш ли заедно с апостола: „Да, дойди, Господи Исусе?“

ЗАБЕЛЕЖКА:

При разглеждане на отношението на Уагонър към историческата доктрина на адвентистите от седмия ден за светилището и неговото очистване е важно да се имат предвид някои фактори:

1. Понякога към Уагонър се отправя обвинението, че е направил сериозна грешка, свързвайки очистването на небесното светилище с очистването на сърцата на Божия народ тук на земята, което представлявало интернализиране (вмъкване в душевния мир на човека) на една обективна истина. Не е вярно, че Уагонър (нито пък Джоунс) е *ограничавал* очистването на светилището само до делото, извършвано в сърцата на Божия народ. Уагонър говори за обективното дело на очистване на небесното светилище като за „съвпадащо“ с делото на очистване на сърцето (срв. *Вечният завет*, стр. 366, 367). Това не може да бъде погрешна позиция, защото Елена Вайт също свързва делото в небесното светилище с очистването на сърцата на Божия народ, както бе посочено в ред цитати в тази глава. Думата *интернализация*, заета от римокатолическия мистицизъм, няма нищо общо с библейските концепции за приключване на „тайната Божия“ (Откр. 10:7), която е „Христос във вас, надеждата на славата“ (Кол. 1:27). Да се интернализира такава доктрина, би изисквало тя да

деградира до чисто егоцентрична загриженост, точно обратното на гледната точка на Джоунс и Уагонър.

2. Понякога се цитира последното писмо на Уагонър от 28 май 1916 г., за да се омаловажат неговите учения за очистването на светилището. В 1916 г. той казва, че фактически е изоставил ортодоксалния възглед на адвентистите от седмия ден за светилището преди „25 години“, вероятно в 1891 г. Но това, което доказва твърде много, всъщност не доказва нищо. Трябва да се отчете следното:

а. Не съществува нито ред, написан от Уагонър между 1891 г. и 1902 г., който да посочи, че той или е изоставил, или е омаловажил доктрината за светилището.

б. Между годините 1891 и 1896 г. намираме безброй продължаващи едно след друго одобрения от перото на Елена Вайт по отношение на неговата вест. Няма и намек, че той е отстъпил от вярата си в тази важна доктрина. Познавайки голямата ѝ загриженост в това отношение, изглежда немислимо човек с пророческа дарба да пропусне да различи такова радикално отстъпление от вестта.

в. Приемането на пълната достоверност на Уагонърското, вероятно нередактирано, изявление от 1916 г. ни довежда до много трудни проблеми (завършила със смърт сърдечна атака е попречила на Уагонър лично да изпрати по пощата писмото до старейшината Ем. К. Уилкокс). Тогава ще трябва да отчитаме някакво нечестно лицемерие у Уагонър от 1891 до 1902 г., защото документално е доказано, че той е проповядвал доктрината за светилището публично и с голяма сила през това време. (Виж например британското издание на *Настоящата истина*, 23 май 1901 г.) Това няма ли да ни отведе твърде далеч предвид одобренията на Елена Вайт и голямото влияние на неговото дело през живота му в най-важните му години.

3. Разумът ни принуждава да заключим, че Уагонър е сгрешил в писмото си от 1918 г., а не че е бил страхлив и мерзък лицемер по време на годините, когато Елена Вайт

го е поддържала толкова ентузиазирано. В 1916 г. той е бил огорчен, победен, смутен. Годините на самотност и опозиция от страна на братята са оказали своето влияние върху него. Понеже вестта му бе „до голяма степен“ отхвърлена от неговите братя (срв. *Избрани вести*, кн. 1, стр. 234, 235), Уагонър никога не бе в състояние да отиде отвъд това начало на късния дъжд и високия вик. Той никога не бе в състояние да задоволи гладната си душа да разбере по-добре значението на адвентната доктрина за очистване на светилището.

Това, което трябва да е казал през 1916 г., е, че още от 1891 г. е започнал да бъде *изкушаван* да се съмнява в доктрината. Но едва ли е честно да кажем, че се е поддал на това изкушение, докато е проповядвал публично тази доктрина. Неговата характерна откритост и откровеност сочат на нещо съвсем друго, а не на такова нечестие.

ВЕСТТА ОТ 1888 г.

- Каква е същността на оправданието чрез вяра?
- Кое е по-лесно - да бъдеш спасен или да бъдеш изгубен за вечността?
- Защо още не са приключили съдът и очистването на светилището?
- Докога църквата само ще говори за Късния дъжд?
- Наистина ли Бог призовава към възвишения стандарт на живот без грях?

Авторът на този задълбочен многогодишен труд отговаря убедително на споменатите и на още много важни за всеки искрен християнин въпроси. Читателят ще открие добри новини, надежда и насърчение, които ще подготвят последното поколение християни за времето на края.

Издавателство
НОВ ЖИВОТ
София, ул. Солунска 10
тел. 980 47 01, 47 04 57